

Forside

Eksamensopgave

Semester:	7. semester
Modul:	Modul 13 – Bachelorprojekt
Gruppenr.:	Gruppe 16
Antal anslag:	213.348
Titel Dansk:	Samarbejdet mellem de ansatte i børnehusene samt børne- og ungerådgiverne
Titel Engelsk:	The collaboration between the employees at Børnehusene and social workers
Dato:	2. januar 2026
Vejleder:	Per Østergaard

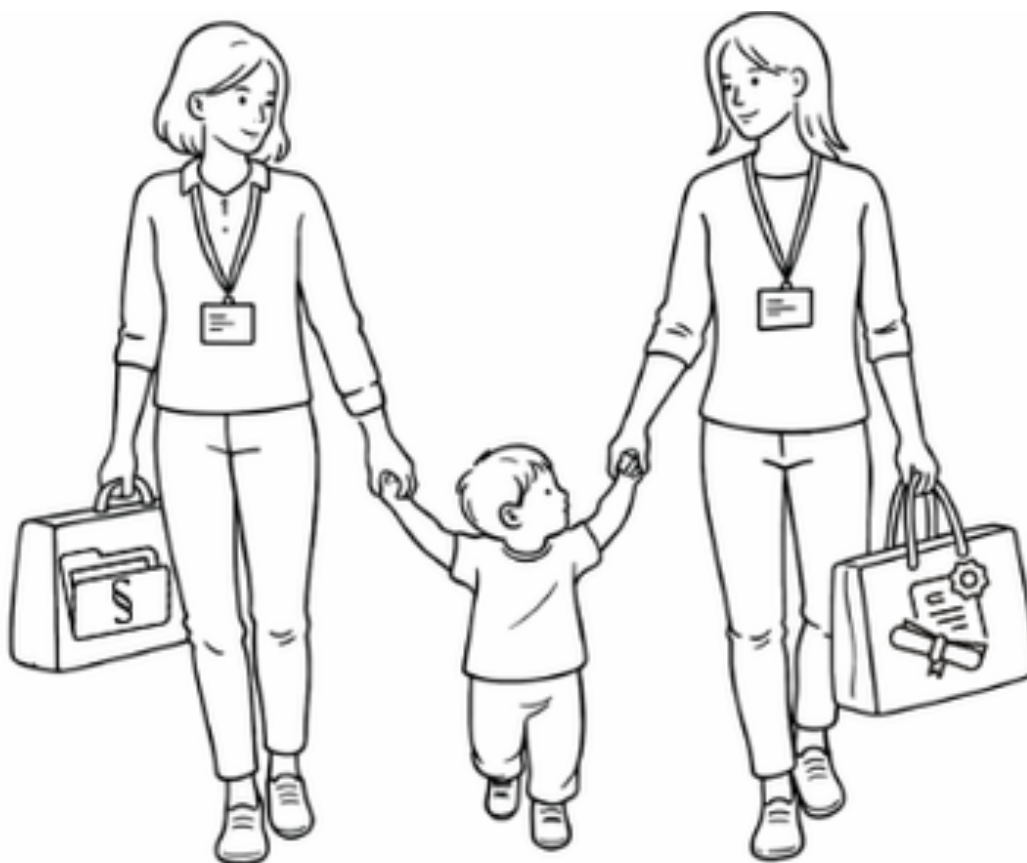
Navn:	Cecilie Strunge
Studentmail:	Cstrun22@student.aau.dk
Navn:	Jessica Kallehauge Usai
Studentmail:	Jusai22@student.aau.dk
Navn:	Nermina Štulanović
Studentmail:	Nstula22@student.aau.dk
Navn:	Oviya Sivanathan
Studentmail:	Osivan22@student.aau.dk
Navn:	Sofie Marie Christensen Mattesen
Studentmail:	Smatte22@student.aau.dk

AALBORG UNIVERSITET
Socialrådgiveruddannelsen

Fælles ansvar og faglige perspektiver

En kvalitativ undersøgelse af samarbejdet mellem de ansatte i de danske børnehuse samt børne- og ungerådgiverne i praksis

(Illustrationen er genereret ved hjælp af ChatGPT, 2025)

Forord

Dette bachelorprojekt er udarbejdet af fem studerende på socialrådgiveruddannelsen ved Aalborg Universitet i perioden september 2025 til januar 2026. Hensigten med bachelorprojektet er at undersøge samarbejdet mellem de ansatte fra børnehusene samt børne- og ungerådgiverne i sager, hvor der er mistanke eller viden om overgreb mod børn. Projektet er ikke vurderet eller kommenteret af socialrådgiveruddannelsen ved Aalborg Universitet, og det afspejler derfor udelukkende vores egne faglige perspektiver.

Vi ønsker at takke vores informanter, som har haft lyst til at afsætte tid til at deltage i vores interviews og dermed bidrage til projektet. Derudover har det været en stor inspiration for os at høre jeres oplevelser og erfaringer vedrørende samarbejdet. Det havde ikke været muligt for os at udarbejde dette bachelorprojekt uden jeres bidrag.

Vi ønsker endvidere at takke vores vejleder, Per Østergaard, for et godt samarbejde og for vejledninger fyldt med metaforer om grøntsager.

God læselyst.

Abstract

The purpose of this bachelor project is to examine why different professional perspectives exist in the collaboration between social workers and the employees at Børnehusene¹, in their work with children who have been exposed to abuse or where there is suspicion of abuse. The project also focuses on the legal, organizational and economic frameworks that play a central role in the collaboration. We have chosen to work from a social constructivist approach based on a qualitative method. Our primary data consists of semi-structured group interviews with three Børnehuse and one municipality, as well as one individual interview with a municipality. The secondary data includes legislation, reliable sources, and relevant reports.

The analysis is structured in two sub-analyses, using Pierre Bourdieus practice theory and Michael Lipsky's theory of street-level bureaucracy. These theories are used to examine how structural frameworks influence power relations between the professionals and to illuminate the underlying factors shaping these power relations. In addition, the analysis explores how the legal, organizational and economic framework influences the collaboration in practice and the opportunities and limitations professionals experience in their work.

In conclusion, the findings indicate that the differences in professional perspectives between social workers and employees at Børnehusene cannot be reduced to individual disagreements or lack of cooperativeness. Instead, this may appear to be the result of structural elements that shape the professionals' positions, perspectives, and room for action, rather than an expression of a lack of cooperativeness. Finally, the bachelor project offers a perspective on possible changes in practice.

¹ Børnehusene are multidisciplinary centers that coordinates social, health, and law-enforcement responses in cases of suspected child abuse, ensuring a child-friendly and integrated approach.

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Problemfelt	3
Problemstillinger	5
Juridisk påvirkning af praksis	6
Manglende viden og kompetencer som begrænsninger for samarbejdet	9
Problemformulering	10
Socialt problem	10
Afgrænsning	11
Begrebsafklaring	11
Metode	13
Socialkonstruktivistisk tilgang i projektet	13
Primær og sekundær empiri	14
Kvalitative interviews	16
Udvælgelsesstrategier- og kriterier	16
Interviewguide	18
Gruppeinterviews	19
Enkeltinterview	19
Semistruktureret interviews	20
Transskribering af interviews	20
Surveyundersøgelse	21
Alternativ til surveyundersøgelsen	22
Overvejelser om databaseskyttelse	22
Projektets kvalitet	23
Projektets validitet	23
Gennemsigtigheds- og troværdighedskriterierne	24

Interviewer-reliabilitet	25
Temacentreret analysestrategi	25
Redegørelse for de valgte teorier	26
Redegørelse af praksisteorien.....	27
Sammenhæng mellem praksisteorien og socialkonstruktivismen	30
Redegørelse af street-level bureaucracy	30
Sammenhæng mellem street-level bureaucracy og socialkonstruktivismen	32
Redegørelse af koblingskompetencebegrebet og de dertilhørende funktionelle hensyn	33
Udvekslingszoner i samarbejdet	35
Samspillet mellem praksisteorien, street-level bureaucracy og koblingskompetencer	36
Analyse	36
En praksisteoretisk analyse	37
Børnehusene og børne- og familieafdelingerne som underfelter i det sociale rum	37
Børnehusenes kulturelle kapitals betydning i samarbejdet	38
Børne- og familieafdelingernes institutionaliserede kulturelle kapitals betydning i samarbejdet	41
Social kapital og relationelle strukturer hos børnehusene og børne- og familieafdelingerne	43
Økonomisk kapital og dens betydning for samarbejdet mellem børnehusene og børne- og familieafdelingerne	46
Positionerede udsyn	49
Begrænset kommunikation mellem børnehusene og børne- og familieafdelingerne	49
Udfordringer ved forskellige positionerede udsyn under sagssamråd	51
Positionernes betydning for det tværsektorielle samarbejde	52
Forskellige praksisser skaber forskellige forståelser	58
Forståelsernes betydning for opgavefordelingen i praksis	58
Selvfølgheder vedrørende kriterier for henvisning	59
Analyse med street-level bureaucracy	62
Børne- og ungerådgivernes håndtering af den manglende arbejdstid gennem prioritering	

.....	63
Juristens dobbeltrolle som led i standardisering og det økonomiske hensyn	64
Konsekvensen af udskiftning af medarbejdere og manglende specialiseret viden i børne- og familieafdelingerne	66
Børnehusets syn på et muligt krydspres i børne- og familieafdelingerne mellem faglighed og økonomiske rammer	68
Børnehuset i krydspres mellem børne- og familieafdelingernes behov og børnehusenes ressourcer	69
Koblingskompetencer - en diskussion om, hvorvidt der forekommer dekobling.....	70
Hvordan bidrager brobygger-funktionen i samarbejdet?	71
Hvordan bidrager koordinator-funktionen i samarbejdet?	72
Hvordan bidrager kommunikator-funktionen i samarbejdet?	73
Hvordan bidrager kooperations-funktionen i samarbejde?	74
Udvekslingszoner og dominans i samarbejdet	75
Dekoblinger i samarbejdets funktionelle hensyn og potentiale for forandring	80
Konklusion.....	81
Juridisk handlingsforslag for fremtidig praksis	84
Handlingsforslaget i praksis	86
Referencer.....	90

Indledning

Gennem mere end et årti har der været et øget fokus på børn, der udsættes for overgreb i Danmark. Dette skyldes blandt andet flere mediedækkede overgrebssager, herunder Brønderslev- og Tøndersagen, som skabte uro i hele Danmark (Fisker, 2011; Herschend et al., 2016).

Regeringen har siden 1991 har været forpligtet til at beskytte børn mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, mens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt jf. artikel 19 i FN's konvention om Barnets rettigheder (Børnerådet, 2025a; Børnerådet 2025b). Til trods for dette lykkes Danmark ikke i tilstrækkelig grad med at forebygge og afhjælpe, at børn udsættes for vold og seksuelle overgreb (Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn, 2025). I efteråret 2012 satte satspuljepartierne et markant aftryk på børneområdet ved at afsætte 268 millioner kroner til en målrettet indsats mod overgreb på børn og unge. Indsatsen blev omtalt som 'Overgrebspakken', der både ændrede lovgivningen og styrkede praksis fra 2013 til 2016. Overgrebspakken havde til formål at medvirke til at opfylde forpligtelsen jf. artikel 19 i Børnekonventionen. Indsatsen bestod af multiple lovændringer og initiativer til understøttelse af lovgivningen, der trådte i kraft den 1. oktober 2013 (De Danske Børnehuse, 2025d). Lovændringerne indeholdt fire hovedtemaer:

- Børn skal altid høres og beskyttes, når der er mistanke om overgreb
- Underretninger skal vurderes inden for 24 timer, og opfølgningen på underretninger skal styrkes
- Mistrivsel og overgreb skal opdages og håndteres tidligt
- Fokus på den forebyggende og tværfaglige indsats (Folketinget, 2025, L 181 Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Beskyttelse af børn og unge mod overgreb m.v.), afsnit 3, linje 3.).

Hovedtemaerne blev forankret i Lov om ændring af lov om social service (Beskyttelse af børn og unge mod overgreb m.v.) af den 21. maj 2013. Et af initiativerne til at understøtte lovgivningen var etableringen af landets fem børnehuse (De Danske børnehuse, 2025d), som sidenhen har spillet en central rolle i arbejdet med børn fra nul år til og med 17 år, som har

været udsat for voldelige, seksuelle og/eller psykiske overgreb, eller hvor der er mistanke herom (De Danske børnehuse, 2025c). Børne- og ungerådgiverne landet over skal samarbejde med de ansatte fra børnehuse i sager, hvor følgende tre kriterier gør sig gældende:

- Der er viden eller mistanke om, at et barn eller en ung har været udsat for voldelige eller seksuelle overgreb
- Kommunen træffer afgørelse om udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse² eller afgørelse om at revidere en allerede udarbejdet børnefaglig undersøgelse, der foreligger i sagen, hvis en sådan findes
- Poliiti eller sygehusvæsen er inddraget i sagen (Ankestyrelsen, 2023, s. 6).

De danske børnehuse tilbyder faglig rådgivning, sparring og støtte til de børne- og ungerådgivere, der arbejder med disse sager (Børnehus Nord, 2025b). De fem børnehuse er placeret i henholdsvis Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark, Region Hovedstaden og Region Sjælland (De danske børnehuse, 2025b). I børnehuse møder børnene uddannede socialrådgivere og psykologer, som er vant til at snakke med børn, der har været udsat for overgreb. Hvert børnehus gør brug af følgende indsatser: Konsultativ sparring, udredning, krisestøtte, tværfaglig indsats, videoafhøring og retsmedicinsk undersøgelse. Børnehusenes driftsomkostninger bliver finansieret gennem en objektiv finansiering på 80 procent samt et fast beløb per henvist barn fra kommunen, der gennemgår et forløb i Børnehuset svarende til 20 procent jf. § 16 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023. Derudover kan børne- og familieafdelingerne gøre brug af forskellige relaterede ydelser, som varierer fra børnehus til børnehus. Børnehus Nord og Børnehus Midt tilbyder TF-CBT³ behandling (Børnehus Nord, 2025c; Børnehus Midt, 2025), hvorimod Børnehus Syd, Børnehus Hovedstaden og Børnehus Sjælland udover TF-CBT tilbyder traumebehandling med særlig fokus på overgreb, stabiliserende og støttende samtale og supervision til plejefamilier og/eller anbringelsessteder (Børnehus Syd, 2025; Børnehus Hovedstaden, 2025; Børnehus Sjælland, 2025). De relaterede ydelser er ikke finansieret gennem den objektive finansiering, hvorfor taksterne er forskellige (Børnehus Nord, 2025a; Strunge et al., 2025).

² Optræder også i projektet som BFU

³ En engelsk forkortelse af "Trauma-Focused Cognitive Behavioral Therapy". Dette oversættes på dansk til "Traumefokuseret Kognitivt Adfærdsterapi"

Ovenstående tydeliggør, hvordan sager om overgreb er præget af en høj grad af kompleksitet, hvilket medfører et behov for et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde for at kunne sikre barnets situation. Inden for denne kompleksitet mødes forskellige faglige perspektiver, hvilket har vækket vores interesse for, hvordan dette samarbejde mellem de ansatte i børnehusene samt børne- og ungerådgiverne udfolder sig i praksis. Ligeledes har vi i gruppen set dokumentaren *Indefra med Anders Agger - Børnehuset*, der udkom den 24. august 2025. Dokumentaren illustrerer, at overgreb mod børn og unge fortsat er et aktuelt socialt problem (Rasmussen, 2025a; Rasmussen, 2025b; Strunge et al., 2025), hvilket har gjort os mere nysgerrige på det samarbejde, som udfolder sig mellem børne- og familieafdelingerne samt børnehusene.

Problemfelt

Følgende afsnit har til formål at indkredse omfanget og kompleksiteten af overgrebsområdet i en dansk kontekst med afsæt i dokumentarisk materiale, nationale statistikker og forskningsbaseret viden. Problemets udbredelse og de strukturelle udfordringer, der knytter sig til opsporing og håndtering af problemet, vil blive belyst. Under gennemgangen af disse udfordringer tages der afsæt i det tværprofessionelle samarbejde mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne.

Anders Agger, journalist fra Danmarks Radio, påpeger det høje antal sager i Børnehus Syd i sin dokumentar, hvor han blandt andet udtaler følgende:

Det kan godt være, det er mig, men 1060 alene i Syddanmark, altså jeg synes, det lyder helt vanvittigt, at der potentielt i de små familier derude øh... er overgreb altså af den ene eller anden slags. Jeg synes, jeg synes, det lyder meget voldsomt (Rasmussen, 2025a, 12:13-12:31).

Anders Aggers udsagn påpeger altså, hvordan antallet af sager er chokerende højt, og at omfanget af potentielle overgreb kan fremstå uforståeligt for den almene dansker. Der har tilmed været en markant stigning i antallet af påbegyndte sager i børnehusene, særligt fra 2023 til 2024, hvor det belyses, at antallet af sager er steget med 72 procent fra 2.314 til 3.969 sager

(Social- og boligstyrelsen, 2025). Som det fremgår af tabel 1, Antal påbegyndte børnehusforløb i regionerne, er der forskel på hvor mange sager per 1.000 børn, der påbegyndes i hver region.

Tabel 1

Antal påbegyndte børnehusforløb i regionerne

Region	Antal sager per 1.000 børn
Region Nordjylland	3,5 sager
Region Midtjylland	3,8 sager
Region Syddanmark	4,4 sager
Region Hovedstaden	2,2 sager
Region Sjælland	4,4 sager

Note. Tabellen er tilpasset efter Social- og boligstyrelsens rapport “Årsstatistik om de danske børnehuse” (Social- og Boligstyrelsen, 2025).

På baggrund af foreliggende data, er det ikke muligt at drage konklusioner om, hvorfor der opstår regionale forskelle i antallet af påbegyndte børnehusforløb per 1.000 børn. Der kan dog dannes hypoteser om, at det kan skyldes forskelle i antal børn, der udsættes for overgreb eller forskelle i børne- og familieafdelingernes opsporing og indsats over for børn (Social- og Boligstyrelsen, 2025). Det er vigtigt at være opmærksom på, at disse antal sager blot udgør registrerede forløb. Det er derfor sandsynligt, at der eksisterer et mørketal, idet ikke alle overgreb opspores eller anmeldes (Strunge et al., 2025).

Vidensopsamlinger udført af VIVE - Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd viser, at 17 procent af børn har været udsat for fysisk vold, hvor der i de fleste tilfælde er tale om enkeltstående episoder, mens fem procent har været udsat for overgreb over en længere periode. Endvidere viser vidensopsamlingen, at 20 procent af børn har været udsat for uønskede seksuelle hændelser. I de fleste tilfælde er der tale om seksuelle overgreb begået af

jævnaldrende, hvorimod halvdelen procent af børn har været udsat for incest (Henze-Pedersen & Ottosen, 2021).

Social- og Boligstyrelsen har taget initiativ til at etablere et strategisk netværk bestående af nationale aktører, der spiller en central rolle i arbejdet med at forebygge og afhjælpe vold og seksuelle overgreb mod børn. Netværkets formål er at identificere strategiske udviklingsmuligheder og styrke samarbejdet mellem indsatser, tiltag, forskning og strategier på området. Netværket har indkredset otte udfordringer med betydning for, hvorfor det ikke i tilstrækkelig grad lykkes at forebygge og afhjælpe overgreb mod børn. Disse udfordringer er baseret på viden og erfaringer fra aktører i netværket samt forskningsbaseret viden (Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn, 2025). I dette projekt vurderes følgende to udfordringer særligt relevant at inddrage: "Fagprofessionelle mangler viden om vold og seksuelle overgreb samt viden om handlemuligheder" og "Manglende helhedsorienteret tilgang til at bekæmpe vold og seksuelle overgreb" (Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn, 2025, s. 9).

På trods af etableringen af de fem danske børnehuse i forbindelse med Overgrebspakken og ikrafttrædelsen af Barnets Lov (BL) den 1. januar 2024, ses arbejdet med målgruppen fortsat at være udfordret. Vores sekundære empiri belyser, at samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehusene ofte er udfordret på grund af deres forskellige faglige perspektiver.

Problemstillinger

For at nuancere forståelsen af de samarbejds-mæssige udfordringer er det centralt at undersøge de forskellige faglige perspektiver, som præger henholdsvis børne- og ungerådgivernes og de ansatte i børnehusenes arbejde. I det tværprofessionelle samarbejde mødes forskellige fagligheder og arbejdskulturer, hvor børne- og ungerådgiverne ofte har et myndighedsperspektiv med fokus på barnets behov, lovgivning og økonomi, hvorimod de ansatte i børnehusene arbejder ud fra et udrednings- og behandlingsperspektiv. De faglige perspektiver kan give anledning til samarbejds-mæssige udfordringer, som udfoldes i nedenstående problemstillinger.

Juridisk påvirkning af praksis

Social- og Boligstyrelsen fremhæver, at stigningen, der fremgår af tabel 1, Antal påbegyndte børnehusforløb i regionerne, skyldes en præcisering i Barnets Lov. Denne præcisering omhandler, at der i sager med mistanke eller viden om overgreb mod børn *skal* træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse (Social- og boligstyrelsen, 2025). Vi har i gruppen ønsket at undersøge denne stigning og præcisering nærmere, hvorfor vi har valgt at sammenligne paragraffer om børne- og ungerådgivernes og de ansatte i børnehusenes samarbejde. På baggrund af dette, er vi kommet frem til følgende paragraffer, der har været interessante at kigge nærmere på §§50-50b i Lov om social service (SEL) samt § 20 og §§ 124-125 (BL).

Serviceovens regler om at træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse lyder:

§ 50. Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold. Undersøgelsen, der betegnes som en børnefaglig undersøgelse, gennemføres så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år. Undersøgelsen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Barnets Lovs regler om at træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse lyder:

§ 20. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse i følgende situationer:

- 1) Når der er grund til at antage, at det er en alvorlig eller kompleks sag, herunder hvor der er overvejelser om anbringelse af et barn eller en ung uden for hjemmet efter §§ 46 eller 47.
- 2) Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom.
- 3) Når et barn eller en ung har haft ophold i en boform efter §§ 109 eller 110 i lov om social service med en forælder på grund af vold i hjemmet og den pågældende forælder afbryder opholdet for at vende tilbage til et voldeligt miljø med barnet eller den unge.

Overordnet kan det siges, at bestemmelsen om at træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse jf. Serviceloven i højere grad gav rum til det fagprofessionelle skøn, da det var op til den enkelte børne- og ungerådgiver at vurdere, hvornår et barn eller ung trængte til særlig støtte. På baggrund af dette, er der i forbindelse med Barnets Lov sket en præcisering, idet der nu er oplyst tre konkrete situationer omkring, hvornår en børne- og ungerådgiver skal træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse, herunder når et barn eller ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom. På baggrund af dette, finder vi det også relevant at sammenligne daværende og nuværende paragraffer for henvisning til børnehusene.

Servicelovens regler om benyttelse og henvisning til børnehusene lyder:

§ 50 a. Kommunalbestyrelserne i regionen skal oprette et børnehus i hver region til undersøgelse af et barns eller en ungs forhold, når barnet eller den unge har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom.

Stk. 2. Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om børnehusenes indretning, drift, finansiering og opgaver m.v.

§ 50 b. Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom, skal kommunalbestyrelsen til brug for den børnefaglige undersøgelse efter § 50 benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. § 50 a.

Barnets Lovs regler om benyttelse og henvisning til børnehusene lyder:

§ 124. Kommunalbestyrelserne i regionerne skal oprette et børnehus i hver region til undersøgelse af et barns eller en ungs forhold, når barnet eller den unge har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom.

Stk. 2. Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om børnehusenes indretning, drift, finansiering og opgaver m.v. Social- og boligministeren kan endvidere efter forhandling med justitsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler for politiets og sundhedsvæsenets anvendelse af børnehuset.

§ 125. Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom, skal kommunalbestyrelsen til brug for den børnefaglige undersøgelse efter § 20 benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. § 124.

Der ses ikke nogen ændring og dermed ikke nogen tydeligere præcisering vedrørende, hvornår børne- og ungerådgiverne skal benytte børnehusene til brug for deres børnefaglige undersøgelse. Vi har dog bemærket en præcisering i stk. 2, som ikke omhandler benyttelsen af børnehusene, hvorfor dette ikke vurderes relevant i forbindelse med henvisningskriterierne. På trods af, at der ikke er en nærmere præcisering af, hvornår et børnehus skal benyttes, vurderes stigningen af sager i børnehusene stadig at skyldes ændringen i § 20 i Barnets Lov, hvor det nu er et krav at træffe afgørelse om børnefaglig undersøgelse i sager vedrørende målgruppen. Denne ændring antages at have medført stigningen, idet børnefaglig undersøgelse er et af kriterierne for henvisning til børnehusene (Social- og boligstyrelsen, 2025).

Under vores undersøgelse af lovændringer, er vi blevet opmærksomme på, at det lovgivningsmæssigt er bestemt, at børnehusene skal inddrages i overgrebssager, når følgende tre kriterier er opfyldt: Viden eller mistanke om vold eller overgreb, afgørelse om børnefaglig undersøgelse og involvering af mere end en sektor under sagen (Ankestyrelsen, 2023). Vi har dog bemærket, at de lovgivningsmæssige kriterier for, hvornår børne- og familieafdelinger skal henvise en sag til børnehusene, fremgår forskellige i Barnets Lov § 125 og § 1 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023. I Barnets Lov fremgår det, at sagen skal henvises til børnehusene, såfremt der er viden om, at et barn eller en ung har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom. I bekendtgørelsen om børnehuse er det beskrevet, at børnehusene kun skal anvendes i udarbejdelsen af en børnefaglig undersøgelse, når der er behov for involvering af sundhedsvæsenet eller politiet. Dette udgør en hypotese om, at der kan opstå forskellige opfattelser i praksis af hvilke kriterier, der skal opfyldes, for at en sag skal henvises til børnehuset. Af denne grund formoder vi også, at nogle børne- og familieafdelinger sandsynligvis henviser enten flere eller færre sager til børnehusene, end det er tiltænkt. Denne hypotese understøttes af Ankestyrelsens rapport (2023). Rapporten viser, at der i nogle børne- og familieafdelinger, kunne opstå tvivl eller forskellige forståelser af lovgivningen, da Serviceloven var gældende, som kunne have betydning for børne- og familieafdelingernes brug af børnehusene. For eksempel viser rapporten, at børnehusene efterspurgte en tydeligere definition i lovgivningen af, hvilke sager, der var relevante at henvise til børnehusene. Da vores undersøgelsesproces har vist, at henvisningskriterierne ikke er blevet præciseret eller samlet ét sted for nemmere overblik, antages Ankestyrelsen pointe stadig at være gældende for praksis.

Manglende viden og kompetencer som begrænsninger for samarbejdet

Ankestyrelsens rapport (2023) påpeger, at både børnehuse og børne- og familieafdelinger har en oplevelse af, at manglende viden om børnehusenes funktion har betydning for, hvorvidt børne- og familieafdelingerne benytter dem. I forlængelse heraf belyser rapporten, at børne- og ungerådgivere, som har en særlig viden og erfaring inden for overgrebsområdet, kan understøtte og kvalificere de øvrige børne- og ungerådgiveres arbejde med sager inden for området samt brugen af børnehusene.

Betydningen af denne særlige viden og erfaring inden for overgrebsområdet er også en pointe, som fremhæves i rapporten fra Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn (2025). Heri beskrives det, at nogle børne- og ungerådgivere giver udtryk for, at manglende erfaring, redskaber og kompetencer samt rammerne for samtalen kan være en begrænsning for at skabe et tillidsfuldt rum. På baggrund af dette har vi en hypotese om, at det kan være afgørende for samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og børnehusene, hvorvidt børne- og ungerådgiverne har en specialiseret viden inden for overgrebsområdet.

Ifølge Ankestyrelsen (2023) beskriver børne- og ungerådgivere og de ansatte i børnehusene et behov for en større bevidsthed om hinandens roller og ansvar under samarbejdet. Et eksempel på udfordringer ved rolle- og kompetencefordeling er tilfælde, hvor børne- og ungerådgivere oplever, at de ansatte i børnehusene forholder sig kritisk til deres sagsbehandling. Et andet eksempel er tilfælde, hvor de ansatte i børnehusene anbefaler specifikke indsatser og på denne måde indirekte overtager den beslutningskompetence, der ligger hos børne- og ungerådgiverne i børne- og familieafdelingerne. Det fremhæves endvidere, at de ansatte i børnehusenes oplevelser med udfordringer i samarbejdet bygger på, at de kan være uenige med børne- og ungerådgivernes afgørelser i sager. Derudover oplever de ansatte i børnehusene en bekymring for, hvorvidt børne- og familieafdelingernes økonomi kan have indflydelse på, om børne- og familieafdelingerne fravælger børnehusene. Dette skyldes, at de ser en sammenhæng med få henvisninger fra børne- og familieafdelinger, der er økonomisk pressede (Ankestyrelsen, 2023).

Problemformulering

På baggrund af ovenstående problemfelt fremstår det tværprofessionelle samarbejde præget af kompleksitet, hvor flere aktører, lovgivningsmæssige og faglige perspektiver er i spil. Grundet denne kompleksitet er vi kommet frem til følgende problemformulering:

Hvorfor eksisterer der forskellige faglige perspektiver i samarbejdet mellem børne- og ungerådgivere samt ansatte i børnehusene, og hvilken betydning har de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer og de faglige perspektiver for samarbejdet i praksis?

Socialt problem

Sociale problemer kan forstås på flere måder, alt efter hvilken definition der tages afsæt i. På baggrund af dette, vil følgende afsnit beskæftige sig med, hvilken definition af et socialt problem vi tager udgangspunkt i under projektet.

Et socialt problem skal i dette projekt forstås ud fra Peter Bundesens definition: “Det er en iagttaget, uønsket social (livs)situation, som der er en udbredt opfattelse af, at offentlige institutioner har et ansvar for at søge afhjulpet gennem en hjælpeindsats.⁴ Denne kan udføres alene eller i samarbejde med andre institutioner” (Bundesen, 2011). Sættes definitionen i relation til vores projekt, kan overgreb mod børn defineres som et socialt problem, idet der er en bred opfattelse af, at offentlige institutioner, herunder børne- og familieafdelingerne samt børnehusene, har et ansvar for at afhjælpe disse gennem en hjælpeindsats. Denne brede opfattelse ses i Børnekonventionens artikel 19 (Børnerådet, 2025a), hvori der står beskrevet, at deltagerstaterne skal træffe forholdsregler med henblik på beskyttelse af barnet mod alle former for overgreb. Derudover ses princippet om at beskytte børn i Barnets Lov § 5, stk. 1 (BL), hvor det fremgår, at børn har ret til omsorg, tryghed og beskyttelse. Hjælpeindsatser skal i projektet forstås som enten relaterede ydelser fra børnehusene eller støttende indsatser efter Barnets Lov. Det er hensigten, at hjælpeindsatserne skal udføres i et samarbejde mellem relevante aktører, hvorfor der er tale om et tværsektorielt samarbejde mellem institutioner.

⁴ Bundesen mener, at en hjælpeindsats kan bestå materielle og økonomiske ressourcer, behandling eller sanktion. I Bundesen terminologi er sanktion et blødere begreb end straf.

Andre definitioner er fravalgt, herunder Morten Ejrnæs' definition på et socialt problem, idet Bundesens definition vurderes mest hensigtsmæssig i forbindelse med besvarelsen af projektets problemformulering. Ejrnæs definerer et socialt problem som adfærd eller tilstande, der er i modstrid med samfundets værdier og normer. Definition er fravalgt, idet problemformuleringen ikke retter sig mod de bagvedliggende årsager til at begå overgreb mod børn (Ejrnæs, 2025).

Afgrænsning

Der fokuseres primært på samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehusene på gruppeniveau. Grundet dette fokus på samarbejdet, vil børnenes eller forældrenes oplevelser, mulige konsekvenser ved overgreb, årsagerne til overgreb eller effekten af indsatser ikke blive inddraget. Til trods for, at fokuset er på gruppeniveau, vil børne- og ungerådgivernes og de ansatte i børnehusenes faglige perspektiver og håndtering af rammer på individniveau blive analyseret med henblik på at undersøge samarbejdet. Derudover fokuseres der på de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer på organisationsniveau. Idet der rettes fokus mod samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehusene, vil andre aktører, såsom politi og sundhedsvæsen, ikke blive inddraget som et centralt analytisk element. De øvrige aktører placeres således i analysens periferi, og inddrages kun i de sammenhænge, hvor de udgør en relevant del af det tværsektorielle samarbejde.

På baggrund af den afsatte tidsramme og projektets størrelse, har vi afgrænset vores empiriske undersøgelse til tre børnehuse samt to børne- og familieafdelinger. På baggrund af dette er formålet med projektet ikke at generalisere, men i stedet at belyse og danne hypoteser omkring forskellige variationer af praksis og hvad dette kan have af betydning.

Begrebsafklaring

I følgende afsnit vil der blive redegjort for, hvordan centrale begreber skal forstås i relation til projektet. En begrebsafklaring findes relevant, idet mange af de begreber, der gøres brug af i projektet, kan forstås på flere måder.

I projektet definerer vi de kommunale afdelinger, der arbejder med børn, unge og deres familier, under den samlede betegnelse *børne- og familieafdelinger*. Dette, fordi disse

afdelinger landet over betegnes forskelligt. Ligeledes vil socialrådgiverne med myndighedsfunktion i børne- og familieafdelingerne blive omtalt som *børne-og ungerådgivere*, uagtet om der er tale om empiri før eller efter ikrafttrædelsen af Barnets Lov. Idet vi har interviewet både psykologer og socialrådgivere i de danske børnehuse, vil de defineres under den samlede betegnelse *de ansatte i børnehusene* eller *medarbejderne i børnehusene*.

Ifølge Børnehusenes definition er *børn og unge* i aldersgruppen nul til og med 17 år. Dette stemmer overens med Børnekonventionens definition i artikel 1, hvor det står beskrevet, at et barn er umyndigt indtil det fyldte 18. år (Børnerådet, 2025a). I projektet tages der derfor udgangspunkt i børn og unge i alderen nul til og med 17 år, der samlet vil blive betegnet som *børn* med henblik på at skabe en mere tydelig og læsevenlig fremstilling.

Overgreb kan forstås på mange måder og indebærer forskellige typer af overgreb. Ifølge Børnekonventionens artikel 19 anvendes begrebet som en samlebetegnelse for alle former for fysisk eller psykisk vold, skade, misbrug, forsømmelse, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuelt misbrug (Børnerådet, 2025a). Børnehusene anvender begrebet i sager, hvor der er viden eller mistanke om overgreb mod børn i alderen nul til og med 17 år (De danske børnehuse, 2025a). Denne forståelse understreger, at overgreb ikke udelukkende omhandler påvist overgreb, men også tilfælde, hvor der er mistanke om, at et barn har været udsat for overgreb. I projektet anvendes begrebet i overensstemmelse med Børnekonventionens og børnehusenes definitioner.

Metode

I de følgende afsnit vil der blive redegjort for vores metodiske overvejelser samt til- og fravalg, som har været foretaget i undersøgelsesprocessen. Metodeafsnittet starter med en redegørelse af den videnskabsteoretiske retning. Herefter redegøres der for den primære og sekundære empiri samt de metoder, der er anvendt i genereringen af data og etiske overvejelser i forbindelse hermed. Afslutningsvis præsenteres vores analysestrategi samt vores overvejelser omkring projektets validitet og kvalitet.

Socialkonstruktivistisk tilgang i projektet

I følgende afsnit vil vi redegøre for hvilken videnskabsteoretisk retning vi tager afsæt i, da dette er afgørende for vores tilgang til genereringen af den primære empiri, udarbejdelsen af analysen og konklusionen i forhold til projektets problemformulering.

Videnskabsteorien er overvejelser om, hvordan den videnskabelige viden skabes, begrundes og anvendes. I den videnskabsteoretiske tænkning bruges begrebet *ontologi*, der indebærer, hvad den virkelighed, som man vil undersøge, består af. Dertil benyttes begrebet *epistemologi*, som omhandler hvordan man bør opnå den videnskabelige viden om denne virkelighed. Der er mange måder, hvorpå man kan forstå ontologi og epistemologi, hvorfor man kan tale om forskellige videnskabsteoretiske retninger (Lysen & Christensen, 2021). På baggrund af dette har vi valgt at anvende en socialkonstruktivistisk tilgang. Denne tilgang består af tre centrale, som gør sig gældende i forhold til, hvordan samfundet er socialt konstrueret. Den første faktor omhandler den historiske, kulturelle og sociale kontekst, hvor den givne problemstilling udspiller sig. Den anden faktor omhandler de sociale processer, der ses i relationerne mellem mennesker. Den tredje faktor omhandler den menneskelige adfærd og handlinger, herunder hvad individer siger, hvilket kaldes for talehandlinger. På baggrund af dette, er socialkonstruktivismen optaget af at tale, samtale og handling skaber virkeligheden. Dermed skabes virkeligheden gennem beskrivelser af den (Jacobi, 2021).

I det socialkonstruktivistiske perspektiv handles der ud fra den virkelighedsforståelse, der bliver konstrueret gennem sociale kontekster. I dette perspektiv eksisterer sociale problemer ikke bare, men konstrueres af den, der kigger på dem, ved at de tillægges betydning og forståelse (Villumsen & Rysgaard, 2021). På baggrund af dette har vi haft antagelser om, at der

forekommer grundlæggende forskellige faglige perspektiver, logikker, ideer, normer og organiseringer ved de danske børnehuse og børne- og familieafdelinger, som udvikler deres forståelser af virkeligheden. Projektets ontologiske udgangspunkt er, at der ikke findes én objektiv virkelighed, men derimod flere virkeligheder, som er baseret på informanternes erfaringer og vores analytiske fortolkninger. I den sammenhæng bidrager både børne- og ungerådgivernes og de ansatte i børnehusenes subjektive oplevelser og erfaringer til at forme projektets virkelighed. Idet projektets epistemologi er at undersøge forskellige forståelser, bruges kvalitative interviews som metode. Disse interviews er foretaget med børne- og ungerådgivere og ansatte i børnehusene med henblik på at afdække, hvordan de subjektivt oplever praksis og samarbejdet mellem dem. Dette vil vi opnå via en temaopdelt interviewguide med fokus på rammer og kontekst, de fagprofessionelles kompetencer samt det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde, da det tilsammen er med til at give et indblik i aktørernes forskellige faglige perspektiver på samarbejdet.

Primær og sekundær empiri

Under besvarelsen af projektets problemformulering anvendes både primær og sekundær empiri. Den primære empiri består af to gruppeinterviews og et enkeltinterview med børne- og ungerådgivere fra to forskellige kommuner samt tre gruppeinterviews med tre forskellige børnehuse. Tilgangen til og udførelsen af den primære empiri vil blive uddybet i nedenstående metodeafsnit.

Vi har under projektet indsamlet sekundær empiri ved at undersøge relevante faglige hjemmesider, herunder Social- og Boligstyrelsen samt Ankestyrelsen. Vi har derudover indsamlet yderligere empiri ved at gennemlæse referencer fra andre rapporter på området. Tilgangen har givet os mulighed for systematisk at udvide datagrundlaget, hvorved vi har sikret os, at den sekundære empiri består af pålidelige kilder.

Den sekundære empiri består primært af tre rapporter, herunder Ankestyrelsens rapport *Kommunernes brug af børnehuse* (2023), Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børns rapport *Hvorfor lykkes vi ikke bedre med at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn? - Et fælles udfordringsbillede* (2025) og Socialstyrelsens rapport *Den Danske Børnehusmodel - Faglige beskrivelser af indsatserne i de danske børnehuse* (2019).

Disse rapporter belyser samarbejdet mellem børne- og familieafdelingerne og børnehuse, og hvilke udfordringer der eksisterer i praksis. Ankestyrelsens rapport findes stadig relevant at benytte på trods af, at denne er udgivet i juni 2023 og dermed inden ikrafttrædelsen af Barnets Lov. Rapporten er stadig forholdsvis ny og kriterierne for brugen af børnehuse ses ikke at være ændret som følge af ikrafttrædelsen af Barnets Lov. Dog ses der en ændring i forhold til at træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse, hvilket har medført flere henvisninger til børnehuse som beskrevet på side 6. På baggrund af dette, vurderes Ankestyrelsens pointer stadig relevante at inddrage i projektet, da lovgrundlaget for at benytte børnehuse ikke er ændret. Ankestyrelsens rapport (2023) er baseret på fem gruppeinterviews med rådgivere og teamledere på børne- og familieområdet, fem gruppeinterviews med ledere og medarbejdere fra de fem børnehuse samt en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse udsendt til 97 kommuner med respons fra 94 kommuner. Resultaterne fra rapporten udgivet af Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn (2025) er baseret på 25 nationale aktører, som i fællesskab har udarbejdet et udfordringsbillede af området. Socialstyrelsens rapport (2019) er baseret på lovgivning, observationer, interviews og interne dokumenter, der har været til høring hos relevante aktører og senere revurderet på baggrund af disse tilbagemeldinger. Yderligere benyttes Social- og boligstyrelsens rapport *Årsstatistik om de danske børnehuse 2024* (2025) i projektet, for at belyse overgreb mod børn som et aktuelt socialt problem i det danske samfund gennem kvantitative data. Anvendelsen af den sekundære empiri i form af rapporterne er med henblik på at afdække mønstre og udfordringer i det tværsektorielle samarbejde. Derudover anvendes rapporterne med henblik på at understøtte de hypoteser, der dannes ud fra den primære empiri.

Børnekonventionen (Børnerådet, 2025a) anvendes, idet den danner det overordnede retmæssige grundlag for børns rettigheder. Lov om ændring af lov om social service (Beskyttelse af børn og unge mod overgreb m.v.) er benyttet i opgaven for at belyse dele af den historiske udvikling, der har været på overgrebsområdet. Serviceloven benyttes med henblik på at danne et sammenligningsgrundlag mellem tidligere og nuværende lovgivning på området. Barnets Lov og Bekendtgørelse om børnehuse nr. 1487 af 06. december 2023 er inddraget i projektet, idet både børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehuse er underlagt denne lovgivning. Barnets Lov danner de overordnede juridiske rammer for myndighedsarbejdet og grundlaget for børne- og ungerådgivernes ansvar og pligter under arbejdet med målgruppen.

Bekendtgørelsen danner derimod de overordnede juridiske rammer for arbejdet i børnehusene samt børne- og ungerådgivernes samarbejde med og anvendelse af disse. Anvendelsen af retskilder som sekundær empiri er med henblik på at undersøge, hvordan juridiske krav kan påvirke børne- og ungerådgivernes brug af børnehusene og myndighedsarbejdet med målgruppen.

Kvalitative interviews

Under vores undersøgelse har vi benyttet os af kvalitative interviews, med henblik på at generere hensigtsmæssig empiri til besvarelsen af projektets problemformulering (Ingemann et al., 2022). Metoden vurderes hensigtsmæssig, idet den fokuserer på det særlige og specifikke ved subjekter. Derved kan metoden give indsigt i de forskellige faglige perspektiver og erfaringer hos børne- og ungerådgiverne samt de ansatte i børnehusene. Dette omfatter både det sociale arbejde med målgruppen og det tværprofessionelle samarbejde.

Udvælgelsesstrategier- og kriterier

Vi har valgt at interviewe ansatte fra tre børnehuse og børne- og ungerådgivere fra to børne- og familieafdelinger, idet problemformuleringen tilsigter en større forståelse af samarbejdet i praksis. Vi ønskede derfor, at få indsigt i deres faglige perspektiver i og erfaringer med det tværprofessionelle samarbejde fra begge positioner. Dette med henblik på at besvare spørgsmålet om, hvorfor der eksisterer forskellige faglige perspektiver i praksis. Endvidere ønskede vi at opnå en forståelse for, hvordan de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer påvirker de faglige perspektiver og praksis. På baggrund af dette er vores informanter valgt ud fra en vurdering af, at de har den bedst mulige viden om det tværprofessionelle samarbejde og dermed kan bidrage til besvarelsen af vores problemformulering (Ingemann et al., 2022). Vi har foretaget en *formålstjenstlig udvælgelse*, da vi var interesserede i selve udførelsen af samarbejdet mellem aktørerne. Børne- og ungerådgiverne og de ansatte fra børnehusene er derfor udvalgt som informanter, da de formodes at have den mest praksisnære viden om dette, idet de selv er aktører i samarbejdet. Da informanterne i kraft af deres arbejde besidder denne særlige faglige ekspertise, er der tale om ekspertinterviews (Ingemann et al., 2022). Vi har udvalgt ansatte fra forskellige børnehuse og børne- og ungerådgivere fra forskellige familieafdelinger med henblik på at danne hypoteser om regionale og kommunale forskelle.

Vi har under kontaktetableringen til informanterne i både børnehuse og børne- og familieafdelingerne erfaret, at ledere har kunne klassificeres som *dørvogtere* (Ingemann et al., 2022). Dette, fordi vi har erfaret, at der har været en meget begrænset adgang til informanterne ved kontaktetablering til lederne. Både én leder fra et børnehus og flere ledere fra de kontaktede børne- og familieafdelinger har frasagt sig interviews, hvor ressourcemangel i form af tidspres har været begrundelsen. Vi har derimod erfaret en langt større adgang til informanter ved at tage direkte kontakt til børne- og ungerådgiverne samt de ansatte i børnehuse. Vi formoder, at dette skyldes, at lederne i henholdsvis børne- og familieafdelingerne og børnehuse er mere bevidste om ressourcer, end de andre ansatte.

I forhold til antallet af interviews og informanter har vi gjort os overvejelser om, hvorvidt vi har interviewet et tilstrækkeligt antal informanter til at opnå et *mætningspunkt*, hvor vi ikke længere opnåede ny information under vores interviews (Ingemann et al., 2022). Vi vurderer, at der ikke er opnået et mætningspunkt, idet vi har udført et relativt lavt antal interviews set i sammenhæng med, hvor mange børne- og familieafdelinger og børnehuse der er i Danmark. Vi tænker dog, at antallet af interviews har givet os tilstrækkeligt med viden til at kunne danne hypoteser og besvare vores problemformulering.

Vi har endvidere haft overvejelser vedrørende, hvilke tidspunkter vores interviews er blevet udført, idet vi havde en formodning om, at både børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehuse har et stort arbejdspress. På baggrund af dette besluttede vi os for at foreslå datoer og tidspunkter ved henvendelse til dem på mail. Vi informerede endvidere informanterne om, at vi var fleksible under interviewprocessen. Formålet med dette var at øge chancen for at kunne interviewe alle informanterne ved at tilpasse os deres kalendere. Dette var særligt vigtigt, fordi vi ønskede gruppeinterviews, hvor to medarbejdere fra samme organisation skulle afsætte tid samtidig. Eftersom vi erfarede, at vores interviews af to timers varighed kunne være meget for vores informanter, blev nogle interviews derfor af kortere varighed end tiltænkt. Vi erfarede dog, at vi under alle interviews nåede igennem de mest relevante spørgsmål fra vores interviewguides.

For at opnå retvisende information fra vores informanter, var det afgørende, at de følte sig trygge og velvillige til at dele ud af deres viden. Ligeledes var informanternes indstilling til interviewet og relationen mellem informant og interviewer væsentlig (Ingemann et al., 2022). Med henblik på at skabe velvillighed, tryghed og en positiv indstilling til interviewet, har vi fra starten af korrespondancen med de ansatte fra børnehusene og børne- og ungerådgiverne informeret dem om muligheden for anonymitet og kontakt til gruppen i tilfælde af spørgsmål. Derudover har vi ved første henvendelse informeret om muligheden for at få tilsendt vores interviewguide. Vores hensigt med dette var at sikre en form for tryghed hos informanterne, idet de på forhånd vidste, hvilke spørgsmål vi ville stille. En overvejelse i forbindelse med dette var dog, at vi risikerede at få mindre retvisende og autentiske svar, idet informanterne kunne forberede sig inden interviewet og dermed nå at gennemtænke deres svar. En fordel ved dette var dog, at vi også kunne øge muligheden for at få mere velovervejede svar fra informanterne.

Interviewguide

Forud for vores interviews, har vi udarbejdet to forskellige interviewguides ud fra samme temaer til henholdsvis de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne, som det fremgår af bilag 1, 2 og 3. Disse er struktureret med en *briefing*, spørgsmål stillet ud fra temaer og en *debriefing* (Ingemann et al., 2022). Hensigten med at indlede vores interviews med en briefing var at informere informanterne om rammerne for interviewet og at gennemgå Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (GDPR) samt i denne forbindelse at sikre informanternes samtykke til deltagelse i projektet (Ingemann et al., 2022). Vi har udformet spørgsmål ud fra de temaer, som vi har fundet relevante på baggrund af den sekundære empiri i projektets indledende fase. Vi har under udarbejdelsen af spørgsmålene haft fokus på at operationalisere, således spørgsmålene indkredsede det, vi ønskede at få viden om (Ingemann et al., 2022). Hensigten med at afslutte vores interviews med en debriefing var at sikre os, at vi havde forstået informanternes udsagn korrekt samt at sikre muligheden for at spørge, om informanterne havde noget at tilføje (Ingemann et al., 2022).

Gruppeinterviews

Vi har udført fire gruppeinterviews med to ansatte fra samme organisation, idet vi var særligt interesserede i at afdække informanternes erfaringer og faglige perspektiver samt eventuelle ligheder og forskelle i disse (Ingemann et al., 2022). Endvidere havde vi en formodning om, at vi gennem gruppeinterviews kunne opnå dialog med informanterne vedrørende deres erfaringer og faglige perspektiver og at de kunne supplere hinandens udsagn. Vi påtænkte at udføre gruppeinterviews med to informanter ad gangen frem for fokusgruppeinterviews, idet vi som facilitator stadig skulle kunne fastholde rollen som interviewer, hvilket formodes vanskeligere, jo flere informanter, der deltog i et interview (Ingemann et al., 2022). Forinden vores gruppeinterviews havde vi overvejelser om, hvordan disse kunne udføres mest hensigtsmæssigt. Da vi forventede, at en vis facilitering var nødvendig, agerede ét gruppemedlem primær interviewer og facilitator, mens et andet gruppemedlem agerede sekundær interviewer og skrev de spørgsmål ned, som intervieweren ikke var opmærksom på krævede uddybning eller specificering fra informanterne. Med henblik på at holde os inden for den afsatte tidsramme til interviewet, holdt et tredje gruppemedlem øje med tiden, således at de andre to gruppemedlemmer kunne have fuld opmærksomhed på informanterne.

Idet vi forventede at indgå aftaler om interviews med børnehuse langt fra Aalborg, påtænkte vi at foretage computerstøttede interviews, som blev foretaget over Microsoft Teams. Vi vurderede i gruppen, at dette gav bedst mening i forhold til den transporttid, vi ellers skulle bruge grundet den geografiske afstand (Ingemann et al., 2022). Vi har haft flere overvejelser i forbindelse med at foretage computerstøttede gruppeinterviews over Microsoft Teams. En af disse overvejelser var, at vi kunne risikere at miste den nærhed, vi ønskede at opnå til informanterne. Vi formodede, at denne manglende fysiske kontakt kunne resultere i, at informanterne var mindre tilbøjelige til at åbne op for deres personlige erfaringer med arbejdet. Derudover havde vi en opmærksomhed på, at der kunne opstå tekniske udfordringer, særligt med lyd. Dette, fordi vi optog vores interviews med en diktafon, hvilket kunne forringe lyden (Ingemann et al., 2022).

Enkeltinterview

Vi havde under udarbejdelsen af vores genererede empiri til hensigt kun at udføre gruppeinterviews, men da dette ikke var muligt i én kommune, udførte vi ét enkeltinterview.

Vi valgte at gennemføre dette enkeltinterview, da det generelt var udfordrende for vores gruppe at få kontakt til børne- og ungerådgivere, som havde lyst til at deltage i interviews. Dette var særligt en udfordring, idet vi ønskede gruppeinterviews og en forudsætning for dette var, at to børne- og ungerådgivere kunne afsætte tid samtidig i deres kalendere. Endvidere vurderede vi, at den viden som børne- og ungerådgiveren besidder, var væsentligt for projektets datagrundlag, idet vi har et overtal af udsagn fra børnehuse. Et enkeltinterview gav os mulighed for at give informanten vores fulde opmærksomhed under interviewet. Dette gav os mulighed for, at informanten kunne fortælle og udbrede sit eget perspektiv på samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og de danske børnehuse. Da der var tale om et enkeltinterview, foregik dette uden at børne- og ungerådgiveren blev påvirket eller fortiet af en kollegas tilstedeværelse (Ingemann et al., 2022).

Vi valgte at udføre enkeltinterviewet ud fra samme fremgangsmåde som beskrevet under vores gruppeinterviews. Et gruppemedlem agerede primær interviewer, mens et andet gruppemedlem agerede sekundær interviewer og havde fokus på, hvad der blev sagt under interviewet for at sikre, at vi fik de nødvendige oplysninger. Et tredje medlem holdt øje med tiden, så de øvrige medlemmer kunne koncentrere sig fuldt om den enkelte informant. Disse valg blev taget for at udføre interviewet mest hensigtsmæssigt (Ingemann et al., 2022).

Semistruktureret interviews

Vi har taget udgangspunkt i det semistrukturerede interview, hvor vi forinden vores interviews udarbejdede temaer i vores interviewguides, som vi ønskede svar på samt specifikke spørgsmål hertil. Under udførelsen af vores interviews påtænkte vi dog at fravige interviewguiden med henblik på at stille opfølgende og afklarende spørgsmål (Ingemann et al., 2022).

Transskribering af interviews

I de følgende afsnit vil der blive redegjort for, hvordan transskriberingen af vores interviews er udarbejdet. Idet vi optog vores interviews, gjorde vi det muligt for primær og sekundær interviewer at være nærværende under interviewene uden et behov for at fokusere på notering. Optagelserne er efterfølgende blevet opbevaret sikkert på diktafonen med henblik på at sikre en forsvarlig håndtering af data. Efter interviewene var udført, omdannede vi lydfilerne til skriftlig form (Ingemann et al., 2022). Dette gjorde vi ved at anvende

transskriberingsprogrammet *Transcriber*, som Aalborg Universitet gav os adgang til, efter vi anmodede om godkendelse. Transskriberingerne blev omdannet til word-filer, men da disse ikke var nøjagtige, gennemgik vi materialet igen, ved at lytte lydfileerne igennem samtidig med, at vi transskriberede manuelt. Herved kunne vi læse vores interviews igennem og kode vigtige sætninger og tekststykker, som er relevante for vores analyse (Ingemann et al., 2022).

Vi transskriberede interviewene med udgangspunkt i at skrive ordret ned med henblik på at bibeholde talesproget. Det indebærer, at vi har valgt at beholde gentagelser, fyldeord og hverdagssprog for at få det skriftlige materiale til at være så tæt på de faktiske udtalelser som muligt. Dette valg er foretaget, fordi det giver de bedste forudsætninger for ikke at fortolke informanternes udsagn og for at lave en mere dybdegående analyse (Ingemann et al., 2022).

Surveyundersøgelse

Vores surveyundersøgelse har været inspireret af Ankestyrelsens rapport (2023), hvori det fremgår, at nogle børne- og familieafdelinger har specialiserede børne- og ungerådgivere inden for målgruppen. Af geografiske årsager valgte vi at tage afsæt i Region Nordjylland, med henblik på at kunne danne hypoteser i den resterende praksis i Danmark.

Formålet med vores undersøgelse har været at afdække, hvorvidt børne- og familieafdelingerne har specialiserede børne- og ungerådgivere på overgrebsområdet samt hvordan denne eventuelle specialisering ser ud i praksis. Undersøgelsen blev gennemført som en tværsnitsundersøgelse, hvilket betyder at vi har indsamlet data fra flere børne- og familieafdelinger med henblik (Østergaard & Christensen, 2022). Vi sendte én mail ud til lederne i børne- og familieafdelingerne i Region Nordjyllands 11 kommuner med henblik på at få et overblik over, hvordan den nuværende organisering ser ud i praksis (Bilag Y). Til trods for vi havde sendt 11 mails, har vi fået otte tilbagemeldinger, hvor besvarelsene ikke har været relevante i forhold til vores spørgsmål om specialisering af børne- og ungerådgivere. Derfor har vi i gruppen vurderet, at disse besvarelser ikke har kunne bruges som empiri til besvarelsen af projektets problemformulering.

Alternativ til surveyundersøgelsen

Da vores surveyundersøgelse ikke havde det ønskede udfald, valgte vi at lave et Facebook-opslag i diverse faglige grupper, hvor vi beskrev, hvilke informanter vi ledte efter (Bilag X). Formålet med dette var at komme i kontakt med børne- og ungerådgivere med specialiseret viden inden for overgrebsområdet, der kunne bidrage med et andet perspektiv til projektet end børne- og ungerådgivere uden specialisering. Denne fremgangsmåde førte dog heller ikke til, at vi fik den ønskede kontakt til eventuelle relevante informanter, hvorfor der i projektet ikke omtales specialisering forstået som beskrevet i Ankestyrelsens rapport (2023).

Overvejelser om databeskyttelse

Vi er dataansvarlige jf. artikel 4, nr. 7 (GDPR). I forbindelse med dette har vi haft overvejelser vedrørende genereringen af den primære empiri. Idet vores interviews udføres på baggrund af samtykke, skal informanterne give udtrykkeligt samtykke for, at deres personoplysninger behandles lovligt jf. artikel 6, stk. 1, litra a (GDPR). Derfor har alle vores informanter underskrevet en samtykkeerklæring forinden interviewets start. Informanterne er endvidere blevet informeret om deres ret til at trække deres samtykke til deltagelse i projektet tilbage jf. artikel 14, stk. 2, litra d (GDPR). Derudover har vi haft overvejelser vedrørende optagelse og opbevaring af interviews. Vi har af hensyn til datasikkerhed optaget vores interviews på en diktafon og opbevaret disse på diktafonen, indtil de blev transskriberet. I forhold til opbevaring af vores interviews har vi haft overvejelser vedrørende tidsperioden, hvor vi opbevarer disse. Vores informanter er blevet informeret om, at vi udelukkende opbevarer interviews med henblik på at benytte disse som empiri i projektet og at de efterfølgende vil blive slettet. Dette med henblik på at overholde princippet om opbevaringsbegrænsning jf. artikel 5, stk. 1, litra 5 (GDPR; Strunge et al., 2025).

Grundet retten til sletning jf. artikel 14, stk. 2, litra c (GDPR), har vi udført vores interviews i et omfang, der giver os nok empirisk materiale til at kunne fortsætte med projektet i tilfælde af, at nogle informanter benytter sig af retten til sletning. Vores informanter er derudover blevet informeret om muligheden for at optræde anonymt. Særligt anonymitet har vi haft overvejelser om, idet vi i gruppen formoder, at anonyme informanter er mere tilbøjelige til at udtale sig sandfærdigt, idet informanterne i sådanne tilfælde ikke vil være præget af en frygt for ansættelsesmæssige konsekvenser. Med henblik på at sikre anonymitet, har vi anonymiseret

informanternes navne i transskriberingerne ved at give dem et alias. Vi har endvidere anonymiseret de organisationer, som informanterne er ansat i og givet et alias til andre omtalte ansatte i organisationerne af hensyn til informanternes fortrolighed. Injuriereglen om videregivelse af private forhold jf. § 264 d i LBK nr. 1145 af 5. november 2024 kan også blive relevant i forbindelse med vores interviews. Dette skyldes, at reglen forbyder videregivelse af oplysninger om private forhold (Strunge et al., 2025).

Projektets kvalitet

I projektet har vi valgt at forholde os til kvalitetskriterierne: *Validitet, gennemsigtighed og troværdighed*, for at kunne vurdere projektets kvalitet (Lysen & Christensen, 2021). Vi har fravalgt begrebet *reliabilitet* som kvalitetskriterium, idet projektet arbejder med en subjektiv sandhed som led i den socialkonstruktivistiske tilgang gennem kvalitativ metode, hvorfor det ikke er muligt at opnå reliabilitet i dens oprindelige forståelse (Lysen & Christensen, 2021).

Projektets validitet

I projektet anvendes Steinar Kvale og Svend Brinkmanns forståelse af begrebet validitet, hvilket defineres som håndværksmæssig kvalitet (Lysen & Christensen, 2021). For at imødekomme denne forståelse, har vi løbende under projektet lavet kvalitetskontrol med henblik på, at dataindsamlingen og analysen bidrager til besvarelsen af projektets problemformulering. Dette har vi gjort gennem løbende refleksioner om vores til- og fravalg i projektet, herunder overvejelser vedrørende udarbejdelsen af interviewguide. Vi havde til hensigt at stille spørgsmål, der fokuserede på informanternes forståelser samt erfaring i samarbejdet mellem børnehusene og børne- og familieafdelinger, da projektets problemformulering efterspørger, hvorfor der eksisterer forskellige faglige perspektiver i det tværprofessionelle samarbejde. På baggrund af dette har interviewguiden ikke haft fokus på informanternes personlige holdninger og følelser vedrørende andre aspekter end samarbejdet. Under vores interviews er validiteten styrket yderligere ved, at vi gennem fortolkende spørgsmål, såsom “er det forstået rigtigt, at du siger”, har sikret os, at vi har forstået informanternes udsagn korrekt (Ingemann et al., 2022).

Gennemsigtigheds- og troværdighedskriterierne

For at opfylde gennemsigtigheds- og troværdighedskriterierne, vil der nedenfor blive redegjort for valg af dataindsamlingsmetoder og overvejelser om undersøgelses- og bearbejdningsprocessen (Lysen & Christensen, 2021). I projektet er vi tydelige med, hvad der er den primære og sekundære empiri og hvad der er egne vurderinger og fortolkninger. Dette sikres blandt andet ved, at transskriberingerne af vores interviews er vedlagt som bilag, således at læseren har mulighed for at se, hvilken kontekst et citat er taget ud fra. Vi har undervejs i teksten tydeliggjort, hvor der forekommer citater. Dette ved angivelse af citationstegn og indryk ved længere citater samt henvisning til det eller de pågældende bilag. Desuden anvender vi klammer, hvor vi har undladt noget af teksten i et citat. Herefter er citaterne analyseret og fortolket i relation til vores valg af teori og problemformulering.

I forbindelse med projektets validitet og kvalitet skal det pointeres, at vi har genereret mere empiri fra børnehusene end fra børne- og familieafdelingerne. Der ses derfor en overvægt af information fra børnehusene, idet vi har interviewet dobbelt så mange informanter herfra end fra børne- og familieafdelingerne. Det findes også væsentligt at pointere, at vi har interviewet to børnehuse fra to andre regioner end det øvrige børnehus og børne- og familieafdelingerne. Der skal derfor tages forbehold for eventuelle regionale forskelle mellem børnehusene og børne- og familieafdelingerne i de forskellige regioner. I forbindelse med overvægten af information fra børnehusene er vi opmærksomme på, at informanternes udtalelser ikke skal udgøre et dominerende perspektiv i opgaven. Overvægten af information fra børnehusene og regionale forskelle ses ikke afgørende for opgaven. Dette, idet vi ikke har til hensigt at danne et sammenligningsgrundlag, men derimod undersøge de forskellige faglige perspektiver fra børnehusene og kommunerne og danne hypoteser om disse i praksis. Ligeledes vurderes generaliserbarhed som kriterium ikke at være opfyldt, idet projektet ikke har til formål at generalisere. Desuden vurderes det ikke, at projektets størrelse eller den genererede empiri og den sekundære empiri tillader generalisering.

Interviewer-reliabilitet

I projektet har vi endvidere beskæftiget os med Kvale og Brinkmanns begreb *interviewer-reliabilitet*, der omhandler, hvordan man som interviewer kan komme til at påvirke informanternes svar (Lysen & Christensen, 2021). Under udførelsen af vores interviews, har vi i gruppen haft refleksioner over, hvem der skulle agere interviewer i vores interviews med børne- og familieafdelingerne. Dette skyldes, at vores interviews med børne- og ungerådgiverne er gennemført i kommuner, hvor nogle gruppemedlemmer tidligere har haft eller aktuelt har en arbejdsrelation. For at mindske risikoen for bias og forforståelser, som kunne påvirke både gennemførelsen og udfaldet af de stillede spørgsmål, vurderede gruppen det derfor mest hensigtsmæssigt, at de pågældende gruppemedlemmer ikke agerede interviewer i disse interviews. Denne beslutning er taget med henblik på at styrke vores undersøgelses kvalitet, men samtidig er det et væsentlig opmærksomhedspunkt, at vores interviews udfald i nogen grad kan variere. Dette skyldes, at det ikke har været muligt for os at sikre en komplet ensartethed af informanternes besvarelser, da de ikke er baseret på et fuldstændigt ensartet spørgegrundlag. Variationen i disse udfald kan derfor siges at være på baggrund af, at rollen som primær interviewer og sekundær interviewer har været forskelligt fordelt mellem gruppens medlemmer, hvilket naturligt har medført forskelle i spørgeteknik, formuleringer og løbende dialog, på trods af, at alle har gennemført vores interviews ud fra de samme interviewguides.

Temacentreret analysestrategi

Projektets analyse består af to delanalyser, henholdsvis Pierre Bourdieus praksisteori og Michael Lipskys street-level bureaucracy. Dette med henblik på at opnå en bredere besvarelse af projektets problemformulering, idet der i empirien fokuseres på tre overordnede temaer: Rammer og kontekst, faglige kompetencer samt tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde. På baggrund af dette vurderes det ikke, at en teori ikke er tilstrækkelig til at besvare problemformuleringen. Med afsæt i de udvalgte temaer og teorier har vi derfor udvalgt specifikke citater fra vores transskriberinger, med henblik på at lave koblinger mellem informanternes udtalelser om de udvalgte temaer i en temacentreret analyse. Vi har taget udgangspunkt i kodning som et analytisk redskab med henblik på at gøre det muligt at tilgå analysen systematisk. Dette har vi gjort ved indledende at lave tre kodningskategorier i transskriberingerne baseret på de valgte teorier, hvorfor vi har foretaget lukket kodning (Ingemann et al., 2022). Citaterne er inddelt med farvekoder, hvor Lipskys street-level

bureaucracy er markeret med grøn, og Bourdieus praksisteori er markeret med blå. Der ses ligeledes én kodningskategori markeret i rød, der indebærer citater kodet efter Niklas Luhmanns systemteori. I den videre analyseproces vurderede vi, at Luhmanns systemteori i høj grad overlappede med Bourdieus praksisteori, særligt i henhold til forskellige logikker, strukturer og positioner i samarbejdet. Idet begge teorier forventes at kunne belyse den samme del af problemformuleringen, fravalgte vi Luhmanns systemteori som et analytisk element. Kodningerne baseret på Luhmanns teori er blevet bevaret i analyseprocessen med henblik på at kvalificere vores valg af teori.

I det indledende projektarbejde har vi haft en induktiv tilgang i form af en bred research bestående af diverse rapporter omkring de danske børnehuse, herunder samarbejdet med børne- og familieafdelingerne. Dette med henblik på at undersøge hvilke udfordringer, som ses i det sociale arbejde med målgruppen børn, der har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom. Vi har under udarbejdelsen af interviewguiden haft en induktiv tilgang, hvorefter vi under analysen har haft en deduktiv tilgang. Med denne tilgang har vi udvalgt citater og empiriske eksempler i henhold til deres relevans for de udvalgte teorier. Teorien har dermed været styrende for fokuset i analysen og udvælgelsen af den analyserede empiri.

Redegørelse for de valgte teorier

I følgende afsnit vil der blive redegjort for de teorier, som vil blive anvendt i projektet med henblik på at besvare problemformuleringen. Redegørelsen af teori indledes med en redegørelse af de anvendte teorier i analysen, herunder Pierre Bourdieus praksisteori og Michael Lipskys teori om street-level bureaucracy. Afslutningsvis vil der blive redegjort for Henning Jørgensen, Morten Lassen og Kelvin Baadsgaards redegørelse af koblingskompetencebegrebet, som anvendes i diskussionen med henblik på at diskutere, hvordan koblingskompetencerne ses i det tværprofessionelle samarbejde.

Redegørelse af praksisteorien

I Pierre Bourdieus praksisteori fremgår det, at grundlaget for den sociale orden er modsigende perspektiver og interesser. Praksisteoriens udgangspunkt er, at systematikken i *det sociale rum* er et resultat af kampe mellem positioner med forskellige interesser og styrkeforhold. Det sociale rum er skabt af forskellige *felter*, der både skal forstås ud fra deres forhold til hinanden, men også ud fra deres egen autonomi. Ifølge praksisteorien beskrives et felt som et netværk af relationer og ressourcer, der forbindes af fælles logikker og interne kampe om at definere spillereglerne i feltet, herunder hvem, der har bestemmelsesretten i feltet. Et felt kan indeholde forskellige positioner, som kan divergere. Desuden kan felter overlappe hinanden og kan ligeledes indeholde underfelter. Eksempelvis kan feltet for socialt arbejde underopdeles i familiearbejde, beskæftigelse og udsatte voksne. Ifølge praksisteorien er et felt eller et underfelts logikker bestemt af positioner, kapitalformer og feltets forhold til det politiske magtfelt (Larsen, 2013).

Praksisteorien opererer endvidere med begrebet *doxa*, hvilket betegnes som noget, der er selvfølgeliggjort i en sådan grad, at der ikke sættes spørgsmålstegn til det. Doxa opfattes dermed som en form for universel sandhed (Larsen, 2013).

Begrebet *position* omhandler individers placering i det sociale rum eller et bestemt felt. En position er både en placering, der påvirker en aktørs status og objektive muligheder, samtidig med at positionen påvirker aktørens *udsyn* over feltet eller det bredere sociale rum. *Det positionerende udsyn* handler om en aktørs perspektiv på en given sag, mens *den objektive position* handler om en aktørs vilkår for at kæmpe for sit perspektiv og for at få adgang til feltets ressourcer. Det positionerede udsyn er særligt relevant i forbindelse med at forstå forskellige professionelles faglige perspektiver på samme sag. Derudover kan der være uoverensstemmelser mellem det udsyn, hvert underfelt har over sagen. Fra hvert underfelt vil der oftest lægges vægt på forskellige dele af rammer, myndigheds- og støtteroller og praktiske arbejdsforhold. Særligt i forbindelse med tværsektorielt samarbejde kan sådanne faktorer være udfordrende. Hvert felt eller underfelt kan endvidere have forskellige faglige positioner og være underordnet forskellige bredere felter, som endvidere kan vanskeliggøre dette samarbejde. Dette kan blandt andet medføre en risiko for misforståelser og et øget koordinationsbehov. Det pointeres dog, at der også er fordele ved forskellige udsyn på samme

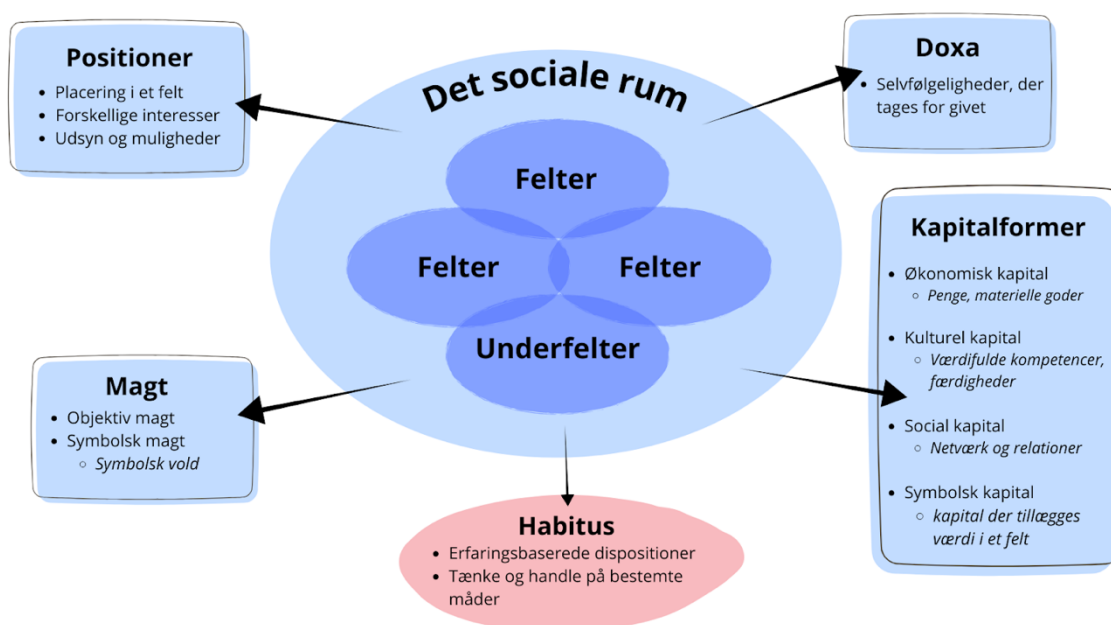

sag, da disse også kan medvirke til at belyse sagen fra flere faglige perspektiver. Her vil styrkeforholdene mellem de involverede positioner inden for og på tværs af felterne have afgørende betydning for udbyttet af de forskellige perspektiver og samarbejdet (Larsen, 2013).

Aktørernes mulighed for at gennemtvinge deres udsyn som doxa i et felt kan afhænge af aktørens besiddelse af den kapital, der tillægges værdi og som derved giver *symbolsk kapital* i feltet. Praksisteorien skelner, udover den symbolske kapital, mellem tre grundformer for kapital: *Økonomisk kapital*, *kulturel kapital* og *social kapital*. Da alle kapitalformer er åbne analyseredskaber, bør de formes efter konteksten. Den økonomiske kapital omfatter penge og materielle goder. Den kulturelle kapital omfatter i sin formelle version uddannelsesbeviser, men omfatter i sin mindre formelle version også al kulturel læring, som anses som passende og nyttig i en vis sammenhæng (Larsen, 2013). Denne kapitalform kan inddeles i tre former: *institutionaliseret*, *objektiveret* og *kropsliggjort*. I analysen har vi aktivt valgt ikke at inddrage den kropsliggjorte og objektiverede kulturelle kapital. Vi har valgt ikke at inddrage den kropsliggjorte kulturelle kapital, da denne form for kulturel kapital i høj grad er en del af begrebet habitus, hvilket er et gennemgående analytisk fokus i analysen. Den objektiverede kulturelle kapital er fravalgt, da denne refererer til kulturelle genstande (Wilken, 2015). Den vurderes derfor ikke relevant i forbindelse med vores besvarelse af projektets problemformulering, idet der ikke fokuseres på denne del af aktørernes perspektiver. Den sociale kapital omfatter status i og adgang til specifikke netværk. I en formel version vil dette omfatte officielle titler og medlemskaber, mens det i en mindre formel version omfatter uformelle former for sociale relationer. Idet det er forskelligt hvilke kapitalformer, der har symbolsk værdi i et givet felt, er det ikke alene mængden, men også sammensætningen af kapital, der kan afgøre forskellene mellem felter (Larsen, 2013).

Positionen former ikke blot det aktuelle udsyn, men også det generelle udsyn i kraft af erfaringer, som man orienterer sig ud fra i andre sammenhænge. Erfaringerne kan blandt andet omhandle forventninger, handlinger og tilhørsforhold og udgør aktørens *habitus*, forstået som erfaringer med strukturer i aktørens felt. Habitus fungerer som et skema for fortolkning og handling, idet aktøren gennem erfaringer bliver disponeret til at tænke og handle på bestemte måder (Larsen, 2013).

Det positionerende udsyn, habitus og kapital udgør, hvordan det kan være værdifuldt at tænke eller handle. På trods af dette har nogle magten til at gøre deres dispositioner gældende for andre positioner. En myndighedsrepræsentant vil have en *objektiv magt* i henhold til at træffe beslutninger med afsæt i lovgivningen, som kan have afgørende betydning for borgeren. Dette kan give myndighedsrepræsentanten en *symbolsk position* som bedre egnet til beslutningstagen. Derudover kan myndighedsrepræsentanten understøtte denne symbolske position ved kulturel kapital gennem teorier eller ud fra et socialpolitisk doxa om, hvordan der bør handles. Med afsæt i dette har myndighedsrepræsentanten ofte *symbolsk magt*. Denne magtform omhandler magten til at bestemme, hvordan noget bestemt skal fortolkes, samt hvilken mening, der bør være omkring en given situation. Den symbolske magt kan blive til *symbolsk vold*, hvis en mindre magtfuld bliver påtvunget den magtfuldes fortolkning og derudover ikke kan udtrykke retmæssig uenighed (Larsen, 2013). Redegørelsen af praksisteorien vil blive illustreret i Figur 1, Pierre Bourdieus praksisteori.

Figur 1
Pierre Bourdieus praksisteori

Note. Figuren er tilpasset efter Pierre Bourdieus praksisteori (Larsen, 2013).

Sammenhæng mellem praksisteorien og socialkonstruktivismen

I forbindelse med socialkonstruktivismen kan de tre centrale faktorer som omtalt på side 13 sættes i relation til praksisteorien. Den første faktor, historisk, kulturel og social kontekst, kan relateres til Bourdieus fokus på at kortlægge, hvordan samfundet er socialt konstrueret gennem analyser af felters historiske tilblivelse og deres aktuelle indflydelse på social praksis. Disse felter giver individer mulighed for at indtage forskellige positioner på baggrund af deres mængde og sammensætning af kapital samt habitus. For at deltage i disse felter, skal deltagerne acceptere feltets doxa. Dette illustrerer, hvordan grundlæggende antagelser bag en social konstruktion i et felt kan tage form af spilleregler. Som følge heraf ses det, at deltagerne skal indgå i en kulturel og social kontekst. Den anden faktor, sociale processer og relationer, ses yderligere i Bourdieus felter. Dette skyldes, at Bourdieu beskriver felter som et netværk, der består af forskellige positioner, som eksisterer i kraft af deres relation med hinanden. Individernes position kan således kun forstås i forhold til deres relation til hinanden. Ligeledes kræver det, at individerne, som indtager positionerne, har en specifik form for habitus og kapital. Den tredje faktor, menneskelig adfærd og handlinger, kan ses i relation til Bourdieus begreb praksis, da menneskelig adfærd og handlinger ikke anskues som noget individuelt eller subjektivt. Det skal derimod forstås som vekselvirkningen mellem felt og habitus. Habitus er socialt konstrueret, fordi det fører os hen mod en bestemt adfærd. Samtidig konstruerer den også sig selv gennem daglig deltagelse og praksis i hverdagslivet (Jacobi, 2022).

Redegørelse af street-level bureaucracy

Michael Lipsky beskriver *street-level bureaucracy* eller *street-level-perspektivet* som et udgangspunkt for at forstå og analysere, hvordan fagpersoner i frontlinjen håndterer samarbejdet med borgere. Street-level-perspektivet har fokus på aspekter, der findes på tværs af professioner, der udfører en service, herunder socialrådgivere og psykologer. Der er dermed fokus på de gængse strukturelle træk, som viser sig ved servicearbejdet i den offentlige sektor. Street-level-perspektivet peger på, at politikken først er leveret, når socialrådgivere, der har den direkte borgerkontakt, handler, da det er her, borgeren møder politikken (Christensen, 2021). Der ses et handlerum for socialrådgiveren, idet arbejdet ofte består af skøn. Samtidig ses det, at rammerne for arbejdet præger socialrådgiveres handlinger, hvorfor skønnet er centralt, men ikke frit. Herunder er der tale om kommunale retningslinjer, som kan påvirke mulighederne for skøn. Skønnet er mere end juridisk defineret, idet der skal laves en vurdering

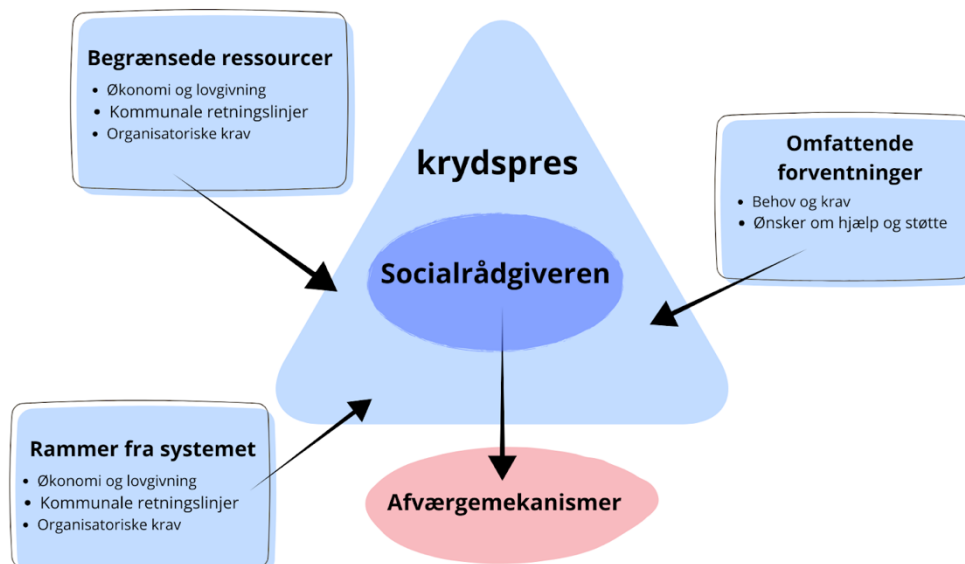
af hele situationen, herunder hvilken faglig og kommunikativ tilgang, der er mest hensigtsmæssig ved hver enkelt borger. Street-level-perspektivet peger på, at socialrådgivere sidder i et *krydspres*, af forventninger til modsatrettede handlinger. Der er blandt andet tale om, at borgerens behov potentielt er uendelig, men at socialrådgiveres ressourcer er begrænsede. Derudover peger street-level-perspektivet på, at socialrådgivere kan sidde i et krydspres, hvor organisationens økonomi presser lovgivningen. Disse krydspres håndteres gennem anvendelsen af en række *afværgemekanismer* og organisatorisk indførte mekanismer, der gør det muligt for socialrådgiveren at håndtere arbejdet (Christensen, 2021).

En af afværgemekanismerne som street-level-perspektivet beskæftiger sig med, er *rationering* af efterspørgslen. Efterspørgslen kan rationeres på forskellige måder, herunder at pålægge borgere omkostninger ved henvendelse. Dette kan blandt andet ses ved, at nogle organisationer indfører ventelister, der vil give borgeren en oplevelse af besværlighed og dermed forsøge at finde andre løsninger. Der kan yderligere rationeres ved at henvise borgere til andre instanser, så den samlede efterspørgsel reduceres. Endnu en måde at rationere indsatser er gennem indførelsen af retningslinjer eller rutiner. Ved et stort sagstal opstår der et behov for at standardisere kvaliteten af servicen. Dette medfører, at socialrådgivere ikke skal tage stilling til omfanget og intensiteten af en indsats, hvis den i høj grad er rammesat (Christensen, 2021).

En anden afværgemekanisme, som street-level-perspektivet beskæftiger sig med og som ofte anvendes er *prioritering*, der opstår i frontlinjearbejdet, når krav og ressourcer ikke hænger sammen. Frontmedarbejdere står derfor overfor et pres, hvor de både skal leve op til de organisatoriske krav og borgernes forventninger, samtidig med at tid og ressourcer kan være begrænsede. I disse situationer bliver prioritering en måde, hvorpå frontmedarbejderen kan håndtere arbejdspresset på. Det ses blandt andet ved at nogle sager og opgaver prioriteres frem for andre. Dette kan have en betydning for, hvorvidt indsatser bliver ligeligt fordelt, eller om de i stedet tilpasses organisationens rammer. Lovgivningen og interne retningslinjer påvirker desuden, hvad der skal prioriteres og rækkefølgen i udførelsen af arbejdet. Ud fra street-level-perspektivet skal prioritering ikke forstås som et frit valg, men i stedet et vilkår i frontlinjearbejdet, da de strukturelle og organisatoriske rammer skaber forventninger til modsatrettede handlinger (Christensen, 2021). Redegørelsen af street-level-perspektivet vil blive illustreret i Figur 2, Michael Lipskys street-level bureaucracy.

Figur 2

Michael Lipskys street-level bureaucracy

Note. Figuren er tilpasset efter Michael Lipskys street-level bureaucracy (Christensen, 2021).

Sammenhæng mellem street-level bureaucracy og socialkonstruktivismen

I forbindelse med socialkonstruktivismen kan de tre centrale faktorer som omtalt på side 13 også sættes i relation til teorien street-level bureaucracy. Den første faktor, der omhandler den historiske, kulturelle og sociale kontekst, kan relateres til forståelsen af de rammer, som frontmedarbejderne arbejder under. Rammerne er præget af de politiske, lovgivningsmæssige, organisatoriske og økonomiske betingelser, som danner grundlaget for, hvordan socialpolitik omsættes i praksis. Den historiske og kulturelle kontekst er således med til at forme, hvilke problemforståelser og handlemuligheder der anses som legitime i mødet med borgeren. Den anden faktor, der omhandler sociale processer og relationer, kommer til udtryk i relationen mellem borger, frontmedarbejder og øvrige aktører. Her opstår fortolkninger og forhandlinger af borgerens situation, på grund af magt i form af myndighedsrollen og den dertilhørende asymmetri i magtforholdet. Gennem interaktionen formes det faglige perspektiv på både det sociale problem og den mest hensigtsmæssige indsats, idet frontmedarbejderen inden for de givne rammer udøver skøn i relation til borgerens behov og rettigheder. Den tredje faktor, der omhandler menneskelig adfærd og handlinger, ses i street-level-perspektivets fokus på frontmedarbejderens handlinger og beslutninger i praksis. Gennem kategoriseringer, prioriteringer og talehandlinger, skabes der bestemte beskrivelser af borgeren og dennes

situation. Herved tydeliggøres det, at virkeligheden ikke blot implementeres, men konstrueres gennem den praksis og de beskrivelser, som produceres i frontlinjen (Jacobi, 2021; Christensen, 2021).

Redegørelse af koblingskompetencebegrebet og de dertilhørende funktionelle hensyn

Under projektets diskussion vil begreberne *tværsektorielt samarbejde* og *tværprofessionelt samarbejde* blive anvendt. Dette, idet samarbejdet mellem børnehusene, børne- og familieafdelingerne samt de øvrige aktører, som blandt andet foregår under sagssamråd, er tværsektorielt. I diskussionen vil der primært være fokus på det tværprofessionelle samarbejde, som foregår mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne. Samarbejdet vil blive diskuteret ved at inddrage begrebet *koblingskompetencer*. Under koblingskompetencebegrebet peges der på fire overordnede funktionelle hensyn, der indbyrdes er forbundne, men analytisk kan skilles ad. Nedenfor vil der blive redegjort for de funktionelle hensyn i en uprioriteret rækkefølge (Jørgensen et al., 2016).

Brobygger-funktion skal forstås som evnen til at kunne bringe aktører fra forskellige organisationer, institutioner, faggrupper og sektorer sammen om konkrete opgaver i den offentlige sektor. Funktionen indebærer at få præciseret kerneopgaverne og afledte krav til netværkssamarbejdet, for at få større kvalitet ind i opgaveløsningen. Denne funktion er en nødvendig forudsætning for at kunne bringe aktører ind i en udvekslingszone for samarbejdet (Jørgensen et al., 2016). Disse udvekslingszoner vil blive belyst senere i redegørelsen.

Koordinator-funktion er væsentlig, da der ud fra aktørernes fælles forståelse skal ske en koordinering af aktørernes handlinger i praksis. Arbejdet og løsningsmodeller kan hverken siges at have hierarkiet eller markedet som grundlag, hvorfor koordinering bliver en opgave for alle i samarbejdet. I funktionen lægges der vægt på planlægning, vidensdeling og at skabe sammenhæng mellem forståelser og handlinger (Jørgensen et al., 2016).

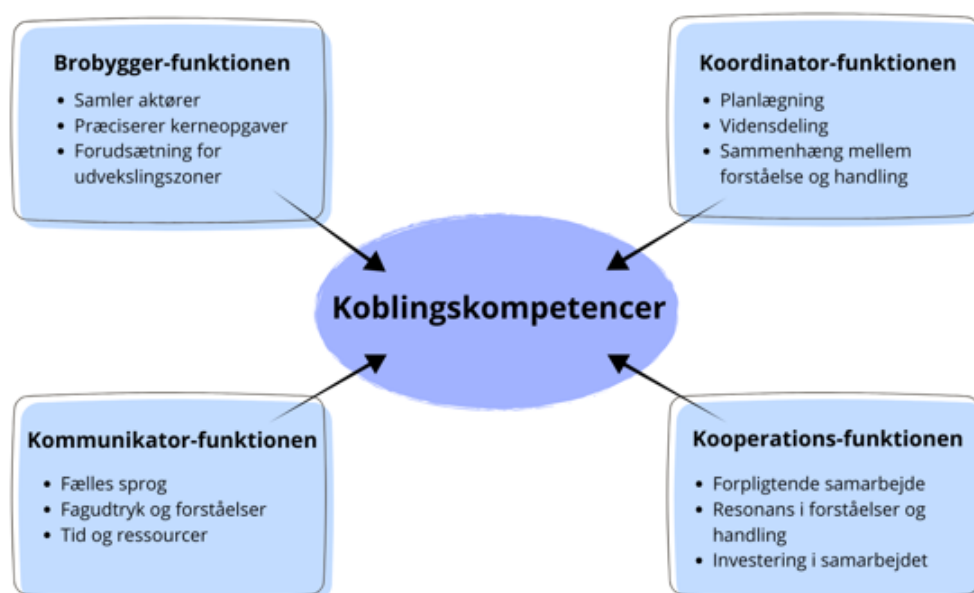
Kommunikator-funktion er et udtryk for sprog, forforståelse, fagudtryk og samforståelse, som har en afgørende forudsætning i et samarbejde. Funktionen indebærer, at man i et samarbejde skal lære, hvordan man tolker hinandens udtryks- og talemåder, fagudtryk, hvorfor man tænker i bestemte retninger og hvordan der kan etableres et fælles grundlag for at tale sammen om at

udvikle ideer til opgaveløsning. Problemløsningen kræver en styret og fællessgjort forståelse af, hvad der skal gøres som i høj grad vil ske gennem forhandlinger i de vedvarende kommunikative processer. Det skal dog pointeres, at aktører i samarbejdet ikke vil være villige til at forhandle roller og ansvar, hvis ikke de føler, at de har mulighed for at deltage aktivt i processerne (Jørgensen et al., 2016).

Kooperations-funktion belyser, at netværk og koordination ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at der kommer et kvalificeret stykke arbejde ud af samarbejdet. Der er således behov for et forpligtende samarbejde, hvor der forekommer resonans i både aktørernes forståelse og handlinger i hjemmeorganisationerne og de faglige fællesskaber. Det er en forudsætning for kooperations-funktionen, at alle aktører vil investere i samarbejdet og ikke orienterer sig mod hjemmeorganisationens præferencer og interesser. At hjælpe kooperativt virke på vej kan siges at bane vejen for sammensatte kompetencer (Jørgensen et al., 2016). Redegørelsen af koblingskompetencer-begrebet vil blive illustreret i Figur 3, Henning Jørgensen, Morten Lassen og Kelvin Baadsgaards begreb koblingskompetencer.

Figur 3

Henning Jørgensen, Morten Lassen og Kelvin Baadsgaards begreb koblingskompetencer

Note. Figuren er tilpasset efter Henning Jørgensen, Morten Lassen og Kelvin Baadsgaards begreb koblingskompetencer (Jørgensen et al., 2016).

Udvekslingszoner i samarbejdet

I det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde pointeres det, at der kræves visse forudsætninger for, at disse giver mening at prioritere, hvor særligt fagbestemte begreber og forståelser har stor praksisrelevans. Betingelserne omfatter blandt andet, at fælles viden, sprog, begreber, forståelser, modeller og metoder skal være forenelige, for at samarbejdet lykkes. Det fremgår endvidere, at dette både tager tid og ressourcer (Jørgensen et al., 2016). Herved ses der en sammenhæng med pointen om, at samarbejdet kan medføre risiko for misforståelser og et øget koordinationsbehov på grund af forskellige positionerede udsyn (Larsen, 2013). Når et samarbejde på tværs etableres, opstår der mulighed for nye udvekslingszoner. Som det fremgår af Figur 4, Udvekslingszoner i samarbejdet, findes der i denne forbindelse flere idealtyper for udvekslingszoner (Jørgensen et al., 2016).

Figur 4

Udvekslingszoner i samarbejdet

Samspil defineret gennem	(Ekspert)faglig basis	Tværfaglig basis
Autonomi	Integreret og dyb flerfaglighed I	Tværfagligt fællesskab II
Autoritet	Samarbejde domineret af en monofaglighed III	Påtvungent opfattet samspil IV

Note. Tilpasset efter figuren i rapporten; Koblingskompetencer – et begrebsligt indkredsningforsøg (Jørgensen et al., 2016).

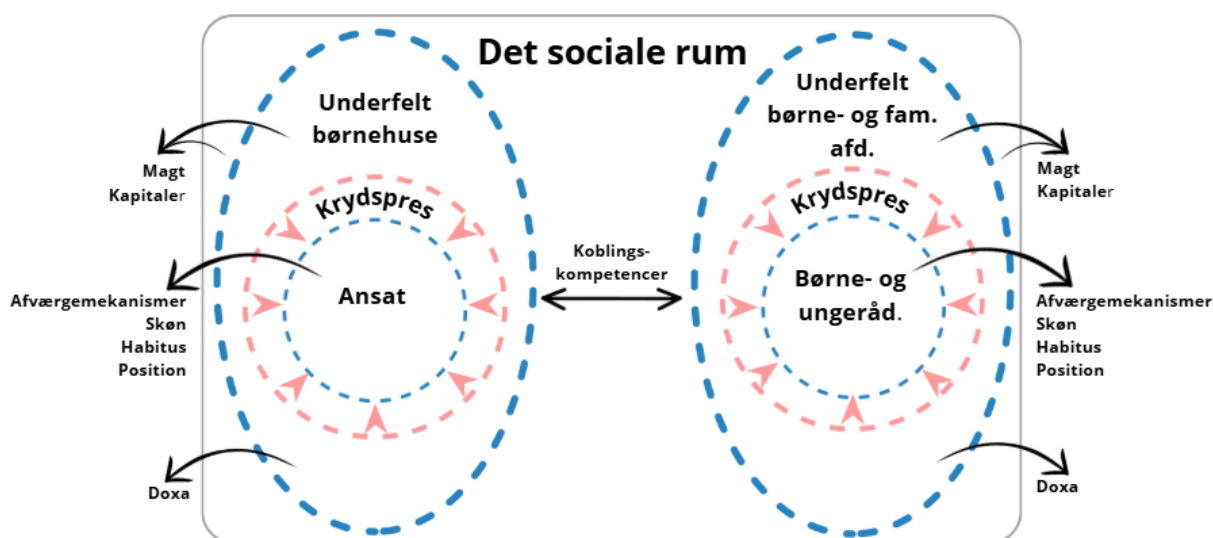
Under hver *udvekslingszone* er der en særlig form for sprog og kommunikation. Derfor er der også fokus på at få skabt rum og mulighed for at identificere fællesnævne, som understøtter samarbejdet frem for at være blokerende. For at opnå dette, skal både det faglige indhold i indsatser, sprog og kultur kobles. En forudsætning for dette er, at sprog og forståelser skaber adgang til de forskellige fagligheder, som dermed kan give anledning til nyskabelse. Desuden kan det tværsektorielle samarbejde ikke udelukkende planlægges ovenfra, men kræver også løbende ledelsesmæssig opbakning (Jørgensen et al., 2016).

Samspillet mellem praksisteorien, street-level bureaucracy og koblingskompetencer

Samspillet mellem ovenstående valgte teorier vil, som det fremgår af Figur 5, samspillet mellem de udvalgte teorier, blive illustreret, som det skal forstås i vores bachelorprojekt.

Figur 5

samspillet mellem de udvalgte teorier

Note. Figuren er tilpasset efter ovenstående tre teorier, for at vise samspillet imellem dem, som de anvendes i projektet (Christensen, 2021; Jørgensen et al., 2016; Larsen, 2013).

Analyse

Den følgende analyse tager udgangspunkt i problemformuleringen og inddrager den primære empiri i form af interviewudrag, som er udvalgt på baggrund af kodning i transskriberingerne. Derudover anvendes den sekundære empiri, som tidligere beskrevet i opgaven. Empirien analyseres i samspil med praksisteorien og street-level-perspektivet. Begge teorier anvendes, fordi vi både ønsker at belyse magtstrukturerne mellem aktørerne og de bagvedliggende faktorer for disse samt rammernes betydning for udførelsen af samarbejdet, hvorfor de vurderes de egnede til at supplere hinanden. Idet både rammerne for arbejdet og magtstrukturerne vurderes at være socialt konstruerede, ses der en sammenhæng mellem teorivalg og videnskabsteori.

Som beskrevet tidligere, er vores analyse opdelt i to delanalyser. Der vil løbende i analysen være sammenfatninger med henblik på at samle op på analysen. Delanalysen med praksisteorien er opdelt efter praksisteoriens begreber. Nogle af disse begreber er inddelt i egne afsnit, herunder kapitaler og positionerede udsyn. Doxa, habitus og magtbegreberne anvendes løbende i analysen med henblik på at belyse, hvordan blandt andet kapitalerne udgør en magtstruktur. Delanalysen med street-level bureaucracy er opdelt efter de mulige krydspres og dertilhørende afværgemekanismer, som kan opstå under det tværprofessionelle samarbejde.

En praksisteoretisk analyse

Praksisteorien skal bidrage med at belyse, hvordan børne- og ungerådgivernes samt de ansatte i børnehusenes forståelser og handlinger påvirkes af hver deres positionerede udsyn, kapitalformer, habitus og doxa i det tværprofessionelle samarbejde. Derudover vil magtbegreberne fra praksisteorien blive anvendt med henblik på at undersøge, hvilke magtstrukturer, der gør sig gældende i det tværprofessionelle samarbejde. Det findes væsentligt at pointere, at praksisteorien forholder sig kritisk, hvorfor vi ligeledes har en forholdsvis kritisk indgangsvinkel til analysen.

Børnehusene og børne- og familieafdelingerne som underfelter i det sociale rum

I analysen skal det sociale rum forstås som Danmarks samfund (Rosenlund & Prieur, 2006), som er inddelt i forskellige felter, hvor vi i analysen vil berøre feltet *socialt arbejde* med dertilhørende underfelter *børne- og familieafdelinger* og *børnehuse*. Der ses derudover overlapninger til andre felter, idet jura, sundhedsvæsen og politi også spiller en rolle i feltet socialt arbejde (Larsen, 2013). Det sociale rum vil altid afhænge af, hvilken position et bestemt individ befinder sig i, idet der ikke findes en objektiv måde at forstå verden og dens inddelinger (Rosenlund & Prieur, 2006). Flere udtalelser fra informanterne tydeliggør, hvordan børne- og familieafdelingerne og børnehusene er afgrænsede underfelter. En børne- og ungerådgiver udtaler følgende, da hun bliver adspurgt om kendskab til kompetencerne hos de ansatte i børnehusene: “jeg tænker jo ikke rigtigt dem som myndighed derinde” (Bilag E, s. 22). Uddybende svarer hun: “Der kan man sige, det er vores område” (Bilag E, s. 22). Disse udtalelser understreger, at underfelterne er afgrænsede, idet børne- og familieafdelingerne ses som myndighed, og børnehusene ses som et udredningstilbud.

Børnehusenes kulturelle kapitalers betydning i samarbejdet

Som beskrevet ovenfor arbejder både børne- og ungerådgiverne samt de ansatte i børnehusene indenfor det overordnede felt socialt arbejde. På trods af dette, befinder de sig i hvert deres underfelt, hvor begrebet kulturel kapital tillægges forskellige værdier. Ifølge praksisteorien beskrives kulturel kapital som viden, uddannelse og faglige forståelser, som opbygges gennem erfaringer og socialisering. I følgende afsnit vil de ansatte i børnehusenes institutionaliserede kulturelle kapital blive analyseret med henblik på at belyse, hvordan denne kommer til udtryk i praksis (Wilken, 2015). I analysen vil fokus være på, hvilken betydning de ansatte i børnehusenes institutionaliserede kulturelle kapital har for det faglige udbytte under det tværprofessionelle samarbejde.

I vores interviews med de ansatte fra børnehusene, bliver det tydeligt, at der er fokus på formelle uddannelser, efteruddannelse og specialiserede kompetencer. De ansatte fremhæver gentagne gange, at deres uddannelser og kurser har betydning for deres arbejde med overgrebssager, hvilket ses i følgende citat: “så har jeg taget nogle kortere uddannelser af et års varighed, plus, så har jeg en narrativ traumeuddannelse, og jeg har en kognitiv ressourcefokuseret anerkendende pædagogik, og så er jeg uddannet traumeterapeut i TF-CBT” (Bilag A, s. 4). Ligeledes fremhæves uddannelse i følgende citat: “Jeg kommer også med en supervisor-uddannelse” (Bilag B, s. 27). Dette kan analyseres ud fra den institutionaliserede kulturelle kapital, da den omfatter uddannelser, kurser, certificeringer og faglige titler som et felt anerkender og dermed giver medarbejderne en legitim faglig position. Denne kapitalform afspejles desuden i Socialstyrelsens rapport (2019), hvor det fremhæves, at medarbejderne i børnehusene skal have nogle særlige forudsætninger, kompetencer og kvalifikationer for at kunne varetage overgrebssager. Det fremgår af ovenstående citater, at de ansatte i børnehusene efteruddannes, hvilket kan indikere en høj grad af specialisering. Endvidere bliver den institutionaliserede kulturelle kapital tydeligere i følgende citat fra en ansat i et børnehus, hvor kontinuerlig opkvalificering beskrives som en del af praksis:

Vi har, synes jeg rent faktisk, en pæn opkvalificering i forhold til uddannelses- og kursuspå politik. Fordi det kræver det. Det kræver at være klædt på. Vi har alle sammen mere eller mindre uddannet... efteruddannelser. Vi får også efteruddannelser herinde i

børnehuset, og det er nødvendigt for at kunne følge med. Også behandlingsmetoder (Bilag B, s. 27).

Ovenstående citat kan være en indikator på, at efteruddannelse ikke kun er individuel, men en strukturel del af børnehusenes praksis. Dette kan forstås som en akkumulering af den kulturelle kapital, da organisationen kontinuerligt sikrer medarbejdernes kompetencer og den specialiserede viden (Wilken, 2015). Denne praksis kan derfor være med til at styrke børnehusenes status, idet de er en specialiseret enhed, hvilket afspejles i følgende udsagn fra en medarbejder i et børnehus: “de danske børnehuse, som er specialisterne” (Bilag A, s. 29). Udsagnet kan indikere, at medarbejdernes samlede institutionaliserede kulturelle kapital er stærk, idet de er tilknyttet et underfelt, hvor de ses som specialister i feltet. Dette kan være en form for legitimitet af deres faglighed og viden i praksis. Derudover ses den psykologfaglige viden at spille en særlig rolle i børnehusene, hvilket belyses i følgende udsagn fra en medarbejder fra et børnehus:

Jeg tror på socialrådgiversiden, der tror jeg godt, vi nogle gange kunne ønske os, at vi kunne blive mere efteruddannet eller specialistuddannet, men der ligger bare ikke så meget, eller har ikke gjort det indtil nu, hvor rådgiverne kan blive tænkt ind i det [...] det to rådgivere ud af en samlet flok på, hvad er vi oppe på 14-15, der har fået tilbud om den her TF-CBT-uddannelse. Og lige nu er der igen blevet lagt låg på, at nu må rådgiverne ikke være en del af det længere [...] Fordi at psykologerne har bedre forudsætninger for at indgå i det (Bilag A, s. 29).

Ovenstående kan indikere, at psykologernes institutionaliserede kulturelle kapital bliver styrket i højere grad end socialrådgivernes, da de har nemmere adgang til specialiserede uddannelser og efteruddannelser. Det kan derfor antages, at det giver psykologerne en stærkere faglig position i børnehuset, idet deres formelle kvalifikationer kan blive set som den mest legitime og relevante viden i feltet og underfeltet. I forlængelse heraf fremgår det ligeledes i følgende udsagn, hvordan adgangen til behandlingsrettede efteruddannelser primært tildeles psykologerne:

Men der er nogle ting, som... For eksempel skal vi til at have det, der hedder CPP, som er behandling af de helt små børn. Og der skal der alle mulige ting til, for at det kan være en socialrådgiver, der tager den uddannelse [...] Man skal have noget efteruddannelse i noget behandling og sådan noget terapi, som gør, at der er det nemmere, kan man sige, at sende en psykolog afsted. Og sådan er det i nogle af tilfældene. Der er nogle tilfælde, hvor man har nemmere adgang som psykolog (Bilag C, s. 18-19).

Ovenstående understøtter, hvordan den institutionaliserede kulturelle kapital internt i børnehusene primært ligger hos psykologerne, da de fremhæves som dem, der opnår lettest adgang til opkvalificering. Dette kan være en indikator for, at strukturen og forventningerne i underfeltet fastholder psykologernes position, hvilket er med til at opretholde deres faglighed i praksis.

På baggrund af ovenstående analyse af psykologernes institutionaliserede kulturelle kapital, ses den at indeholde en merværdi, idet den bliver særligt anerkendt. Denne merværdi kan forstås som symbolsk kapital hos psykologerne, da deres faglige uddannelse tildeles prestige. På baggrund af dette, illustrerer citatet, at der er en udbredt holdning om, at psykologerne har bedre forudsætninger for opkvalificering, idet de er uddannet indenfor behandling og terapi. På baggrund af dette antages det, at de har bedre muligheder for at få indflydelse i børnehusene og dermed mulighed for at fastholde deres faglighed som den mest legitime. På trods af denne antagelse om at psykologerne besidder den mest legitime faglighed i børnehusene, fremgår følgende dog fra en ansat socialrådgiver fra et børnehus:

I starten der var det både psykologer og socialrådgivere, der havde rådgivningsvagten, og de kom på glatis, og det giver mening, at de kommer på glatis, fordi man kan sige myndighedsfunktionen og den opgave, der ligger der, og lovgivningen og hvad der er muligt at gøre... Det er en viden, som socialrådgiverne, vi bærer med os. Så det var simpelthen bare både lettest og formentlig også bedst, at den rådgivning blev lagt på os [...] Så det er kun rådgiverne, der har den i dag (Bilag B, s. 9).

Citatet indikerer, at socialrådgiverne i børnehusene besidder en anden form for institutionaliseret kulturel kapital, der i større grad bygger på deres habitus i form af myndighedsudøvelse og lovgivning. Det kan derfor antages, at socialrådgivernes grunduddannelse giver dem et særligt kendskab til lovgivning og de kommunale arbejdsgange, hvilket gør dem bedre kvalificeret til at varetage rådgivningsvagterne i børnehusene. Socialrådgiverens udsagn om, at psykologerne kom på glatis, kan antages at være udtryk for, at psykologernes institutionaliserede kulturelle kapital ikke kan anses for at være legitim inden for denne opgavefunktion i børnehusene. Det kan dermed indikere, at den institutionaliserede kulturelle kapital tillægges forskellig værdi afhængigt af, hvilken opgavefunktion der varetages i huset.

Samlet viser ovenstående analyse, at de ansatte i børnehusenes institutionaliserede kulturelle kapital er forskellige alt efter, hvorvidt de er ansat som psykolog eller socialrådgiver. Psykologernes og socialrådgivernes institutionaliserede kulturelle kapital tillægges derfor begge faglig legitimitet alt efter, hvilken opgavefunktion der skal varetages.

Børne- og familieafdelingernes institutionaliserede kulturelle kapitalers betydning i samarbejdet

I følgende afsnit vil børne- og ungerådgivernes institutionaliserede kulturelle kapital blive analyseret, med henblik på at belyse, hvordan denne kommer til udtryk i praksis (Wilken, 2015). I analysen vil fokus være på, hvilken betydning børne- og ungerådgivernes institutionaliserede kulturelle kapital har for det faglige udbytte under det tværprofessionelle samarbejde.

Selvom socialrådgiverne i børnehusene har kendskab til myndighedsrollen og gældende lov, som det fremgår af citatet på side 40, giver de selv udtryk for, at det juridiske aspekt fylder mindre i deres daglige praksis sammenlignet med børne- og ungerådgiverne. På baggrund af dette kan det antages, at den institutionaliserede kulturelle kapital kommer forskelligt til udtryk i de to organisatoriske kontekster. Det fremgår at børne- og ungerådgivernes faglighed i højere grad er forbundet med et indgående kendskab til organisatoriske strukturer og lovgivning. Dette belyses i følgende citat fra en ansat i et børnehus:

Det som jeg vil sige, som vi er ret hurtigt har mistet en kontakt til, det er juraen, som følger socialrådgiverne. Altså jeg får læst lovgivningen, og jeg får en fornemmelse af det, men det som der jo ikke er nogen af os herinde, der har, det er, at en lovgivning jo

også former sig efter en hverdag, og at den bliver brugt. Den har jeg ikke, og det er mange år siden, jeg har haft det, må jeg sige. Der bliver jeg afhængig af de lokale socialrådgivere, der lige kan hjælpe mig (Bilag B, s. 27).

I ovenstående citat ses det, hvordan børne- og ungerådgivernes faglighed legitimeres gennem indgående kendskab til lovgivningen i praksis. Det fremgår derudover af citatet, at anvendelsen af lovgivningen afhænger af, hvilken børne- og familieafdeling børne- og ungerådgiverne er placeret i, da anvendelse af lovgivning former sig efter hverdagen, herunder interne retningslinjer, skøn og myndighedsarbejde i den strukturelle kontekst. Samtidig fremhæver citatet en specifik faglighed hos børne- og ungerådgiverne, som børnehusene er afhængige af. I relation til kulturel kapital får børne- og ungerådgiverne dermed en legitim position i form af at kunne navigere i systemets formaliserede rammer (Wilken, 2015). Børne- og ungerådgivernes institutionaliserede kulturelle kapital knytter sig derudover til deres fokus på helhedssynet som følge af deres myndighedsrolle. En børne- og ungerådgiver udtaler:

Jeg tror, det er den her med, at nogle gange har vi haft kendskab til familierne i længere tid. Så har jeg jo én viden, hvorimod børnehuset på en måde forholder sig til det, de får ind. Og der kan jo opstå nogle faglige gnidninger imellem, hvad man så tænker, der vurderes behov for (Bilag E, s. 20).

På baggrund af ovenstående kan det antages, at børne- og ungerådgiveren har indsigt i hele en families samlede problematikker, hvor sociale, økonomiske og relationelle udfordringer kan indgå. Ydermere kan det antages, at deres viden om familiens samlede problematikker er mere dybdegående, idet de har et længerevarende sagsforløb, der er mere kontekstbaseret. Dette understøttes yderligere af følgende citat fra ansat i et børnehus: “vi er jo en specialiseret enhed, og vores fokus er på overgreb. Men der kan være rigtig meget andet ude og gå i en familie, ikke også? [...] der kan være udfordret på forskellige vis” (Bilag A, s. 16). Det kan derfor antages, at børne- og ungerådgivernes viden adskiller sig fra de ansatte i børnehusenes mere afgrænsede og specialiserede fokus på selve overgrebet, til et større helhedssyn på familiens samlede problematik. Samtidig fremkommer det, at børnehusene i høj grad er afhængige af den viden, som børne- og ungerådgivere besidder og videregiver. De ansatte i børnehusenes forståelse af barnets situation kan på baggrund af dette antages at være baseret på sekundær viden i nogen omfang. Det kan derfor tyde på, at børne- og ungerådgiverne som følge af deres

myndighedsrolle besidder den symbolske magt til at kunne definere familiens samlede problematik og behov for indsats, hvorimod de ansatte i børnehusene besidder den symbolske magt til at kunne definere det enkelte barns behov i en overgrebskontekst.

Flere gange under vores interviews fremstår der en bevidsthed omkring informanternes egne positioner og udsyn samt eventuelle begrænsninger ved disse. En udtalelse om børne- og ungerådgiverens position fra en ansat i et børnehus lyder følgende:

Det der med, at det er jo et helhedssyn, og det er vi jo ikke, altså vi trakter os på at være specialister, i at kigge ind i overgrebsproblematikkerne, ikke også? Så det er også med respekt for det arbejde (Bilag A, s. 17).

Citatet indikerer, at de ansatte i børnehuset er bevidste omkring, at de ikke opnår det samme kendskab til barnet eller familien, og at de er specialiseret i udredning, hvorfor de ikke kan opnå det samme helhedssyn.

Overordnet viser analysen af den institutionaliserede kulturelle kapital, at børne- og ungerådgiverne besidder en institutionaliseret kulturel kapital gennem deres myndighedsrolle. Med afsæt i denne rolle, har de blik for lovgivning og helhedssyn på familiens samlede problematik og behov, hvor de ansatte i børnehusene i højere grad har fokus på barnets udredningsbehov.

Social kapital og relationelle strukturer hos børnehusene og børne- og familieafdelingerne

I vores interviews med de ansatte fra børnehusene og børne- og ungerådgiverne, beskriver de flere gange, at de vidensdeler under det tværsektorielle samarbejde. Dette gør de gennem fælles sparring på tværs, hvilket ses i følgende citat fra en medarbejder i et børnehus:

Og så har vi jo selvfølgelig sparring, når vi har på, hvis vi har, og der vil man typisk se, at eksempelvis de sager, hvor vi altid har politi og sundhedsvæsen i huset, det er ved babysager. Der vil alle steder omkring bordet, der er det både rådgiver og psykolog, der har sparringen (Bilag B, s. 33).

Citatet indikerer, hvordan medarbejdere i børnehusene og samarbejdspartnerne i det tværsektorielle samarbejde omdanner deres egen viden, erfaring og relationer til ressourcer i

praksis. Ifølge praksisteorien kan denne sparring beskrives som social kapital, da denne kapitalform indebærer ressourcer, der opnås gennem sociale relationer og sociale netværk. Social kapital akkumuleres gennem sociale investeringsstrategier, herunder udvekslingsstrategier (Wilken, 2015), som blandt andet ses hos medarbejderne i børnehusene og børne- og ungerådgiverne. Med afsæt i social kapital kan denne sparring også være en måde at vedligeholde og pleje sine relationer, idet der sker en gensidig vidensdeling og erfaringsudveksling mellem forskellige fagprofessionelle i det tværsektorielle samarbejde. Derudover er social kapital tilknyttet den kulturelle kapital, og kan dermed forstærke den kulturelle kapital. På den ene side er der en større chance for at øge kulturel kapital gennem uddannelse, hvis man har relevant social kapital i forvejen. På den anden side øger de fagprofessionelle ikke kun deres kulturelle kapital gennem deres uddannelser, kurser, erhvervserfaring, men de udvider også deres sociale forbindelser og sociale netværk, og dermed kan opnå fordele (Wilken, 2015). Socialstyrelsens rapport (2019), fremhæver ligeledes at medarbejderne i børnehusene og samarbejdspartnerne skal deltage i det tværsektorielle samarbejde for at sikre en koordineret og kvalificeret indsats. I forbindelse med det tværsektorielle samarbejde udveksles oplysninger og viden som led i erfaringsudvekslingen. Det tværprofessionelle samarbejde kan, med afsæt i praksisteorien, forstås som social kapital, idet det bygger på relationer og netværk mellem fagprofessionelle.

Udover sparringen i det tværsektorielle samarbejde, ses der også sparringer internt i form af mono- og tværfaglige sparringer i børnehusene. En ansat i et børnehus udtaler: “man går ind og kigger på en kollega i øjnene, og så siger man, “Nu er jeg lige blevet spurgt om det her” eller “Nu oplevede vi det her”, eller... Ja, så vi bruger hinanden meget” (Bilag A, s. 28). En kollega uddyber: “Både i makkerskabet, altså psykolog-rådgiver, men vi er også rådgiver-rådgiver” (Bilag A, s. 28). Citaterne belyser, hvordan medarbejderne i børnehusene kan gøre brug af udvekslingsstrategier, ved at opsøge hinanden i deres makkerskab ved tvivl. Det ses dermed, hvordan de ansatte i børnehusene øger deres kulturelle kapital gennem den sociale kapital.

Informanterne er adspurgt, om der har været ændringer i det tværprofessionelle samarbejde i forbindelse med ikrafttrædelsen af Barnets Lov. Et børnehus udtaler, at de oplever en ændring i antallet af konsultative sparringer efter ikrafttrædelsen af Barnets Lov, idet børne- og ungerådgiveren søger mindre sparring og vidensdeling hos børnehuset nu:

Jeg synes, vi havde vanvittigt mange konsultative sparringer på telefonen i gamle dage. Og nu, vi sidder og har sådan en vagt en uge ad gangen, hvor vi sidder på vagttelefonen, og jeg synes tit, jeg hører folk sådan sige, “Åh, der har ikke været meget på vagten i den her uge”, ikke? [...] jeg tror ikke, at rådgiverne måske lige så meget er i tvivl længere, om det er en børnehussag eller ej [...] og har brug for den sparring på det (Bilag A, s. 22).

Citatet indikerer, at der er kommet mindre tvivl fra børne- og ungerådgivernes side omkring, hvornår en sag skal henvises til børnehuset. Dette viser, at børnehusene oplever, at Barnets Lov har skabt tydeligere retningslinjer og rammer for, hvornår rådgivere skal visitere sager. Samtidig udfordrer det mængden af de tværsektorielle sparringer, hvorfor udvekslingsstrategien ikke anvendes i det samme omfang. Dette kan resultere i, at børne- og ungerådgiverne risikerer at miste ny og relevant viden, hvis de ikke opsøger børnehusene i samme omfang, da de anses som specialister på området. Analysen af social kapital har indtil videre haft fokus på de ansatte i børnehusene, hvorimod der nu rettes opmærksomhed mod børne- og ungerådgivernes sociale kapital.

Børne- og ungerådgivernes sociale kapital vil blive analyseret i følgende afsnit, samt hvordan denne kan understøtte børne- og ungerådgivernes kulturelle kapital. Dette blandt andet gennem nem adgang til ledelsen, som ses i følgende citat:

vi er en lille kommune, øhm, og vi sidder i storrumskontor deroppe... Øhh og vores leder sidder på samme kontor som os. Så hvis der er et spørgsmål, jamen så pikler vi hen til Pias bord, og så spørger vi hende om det. Så der er meget nemt fra bund til top, havde jeg nær sagt (Bilag D, s. 4).

Citatet illustrerer, at der forekommer et tæt samarbejde mellem børne- og ungerådgiverne og ledelsen i den pågældende kommune, idet de fysiske rammer gør det muligt at få lettilgængelig sparring. Dette gør det nemmere at anvende udvekslingsstrategien, fordi kommunikationen kan foregå på mere uformelle præmisser, hvor børne- og ungerådgiverne kan henvende sig til ledelsen med henblik på sparring uden forudgående aftaler. Dette muliggør kvalificering af børne- og ungerådgivernes viden og dermed en kvalificering af den kulturelle kapital i børne- og familieafdelingen. Kvalificeringen kan ske, hvis en leder understøtter børne- og

ungerådgiiverne gennem sin faglighed og dermed kan være med til at afklare, hvorvidt en sag skal henvises til børnehuset. Dette kan dog også udgøre en potentiel risiko for, at lederens position og den dertilhørende symbolske magt udgør, at lederens faglige vurdering kommer til at dominere børne- og ungerådgiivernes vurdering frem for at kvalificere denne. På baggrund af dette kan lederens symbolske magt medføre en symbolsk vold, hvis børne- og ungerådgiiveren ikke kan udtrykke retmæssig uenighed over for lederens vurdering (Larsen, 2013). Denne pointe fremgår også af rapporten fra Ankestyrelsen (2023), hvor det fremgår, at ledelsesfokus og vurderinger fra ledelsen kan blive afgørende for, hvorvidt en sag henvises til børnehuset, særligt hvis en børne- og ungerådgiiver er uenig med ledelsen.

Ovenstående analyse af social kapital viser, hvordan social kapital hos de ansatte i børnehusene samt børne- og ungerådgiiverne opbygges og vedligeholdes gennem sparring, relationer og vidensdeling i hverdagens praksis. Ligeledes kan omfanget af sparringerne antages at have betydning for vidensdelingen, som kan medføre begrænsninger i akkumuleringen af social kapital. Derudover viser analysen vigtigheden af at anvende udvekslingsstrategier med henblik på at styrke den sociale kapital, hvorigennem den kulturelle kapital også kan blive styrket.

Økonomisk kapital og dens betydning for samarbejdet mellem børnehusene og børne- og familieafdelingerne

I følgende afsnit vil den økonomiske kapital blive analyseret, med henblik på at undersøge, hvordan kapitalen har betydning for både børne- og familieafdelingernes og børnehusenes muligheder under samarbejdet. I løbet af vores interviews ses eksempler på, hvordan økonomien i børne- og familieafdelingerne kan være afgørende for deres muligheder for tilkøb af ydelser. Et eksempel herpå ses i følgende citat fra en ansat i et børnehus:

Jeg tror også på, at økonomi... Selvfølgelig har en afgørende betydning i forhold til, hvad der er af muligheder. Nogle kommuner har også bedre muligheder. Nogle små kommuner har ikke de samme muligheder for at [...] købe nogle tilkøbsydelser hos børnehusene, som gør, at de også kan have adgang til det, selvom man ikke har et eller andet stort familiehus eller et eller andet (Bilag B, s. 41).

Citatet belyser, hvordan det økonomiske rådighedsbeløb kan være forskellig i henholdsvis store og små kommuner. Citatet belyser endvidere, hvordan økonomien kan være afgørende for, hvilke muligheder hver enkelt børne- og familieafdeling har. Dette kan analyseres ud fra den økonomiske kapital, da denne blandt andet omfatter materiel rigdom, som er forholdsvis let at omsætte til penge. Den økonomiske kapital kan anses at være den mest magtfulde kapital, omend denne altid skal sammenstilles med de øvrige kapitalformer. Dette, fordi den økonomiske kapital kan omveksles til kulturel og social kapital (Wilken, 2015).

På baggrund af ovenstående citat kan det antages, at større kommuner med en højere økonomisk kapital har større mulighed for at drive interne behandlingsydelser i kommunen og derudover tilkøbe børnehusenes relaterede ydelser. Derimod kan de mindre kommuner være mere begrænset i denne valgfrihed, da deres økonomiske kapital kan være mindre. På baggrund af dette kan børne- og familieafdelinger i mindre kommuner være mere afhængige af at benytte de relaterede ydelser i børnehusene, idet disse kommuner ikke nødvendigvis har økonomisk kapital til at drive interne behandlingsydelser i kommunen. Selvom børne- og familieafdelingerne i mindre kommuner har adgang til relaterede ydelser gennem børnehusene, vil de formentlig være mere påpasselige med at henvise til disse, da børne- og familieafdelingen i disse tilfælde skal bevilge det fulde beløb (Bilag A). Det antages derfor, at de større kommuner har en bedre konkurrencedygtighed, idet disse kommuner både kan anses at have en større valgfrihed i forbindelse med udbydere af ydelser, samtidig med at de formentligt har et større økonomisk råderum til at købe de nødvendige ydelser til målgruppen.

Den økonomiske opmærksomhed omkring henvisninger ses også i følgende citat fra en børne- og ungerådgiver: “Men forløbet koster egentlig det samme, når vi henviser, om vi skal have bare sagssamrådet, eller om vi skal have sagssamrådet og et forløb derude med samtaler og et afsluttende notat” (Bilag D, s. 19). I citatet fremgår det, hvordan finansieringsmodellen, som nævnt i indledningen, udformes i praksis. Det kan antages, at dette medfører en øget økonomisk bevidsthed, som allerede opstår ved vurderingen om henvisning til et børnehus.

Den økonomiske kapital er ikke kun relevant i forbindelse med børne- og familieafdelingerne i de enkelte kommuner. Ligeledes kan der også ses væsentlige forskelle i den økonomiske kapital hos børnehusene, som blandt andet kan afhænge af, hvor mange overgrebssager der er i den region, som Børnehuset er placeret i. Dette uddybes i følgende citat:

Og så ved jeg, jeg har bare historisk set, at Børnehus X er jo det mindste hus af os alle. Og der tænker jeg også udfordringen, nu var vi til møde i går, og der står jo Berta, som er børnehusleder deroppe, jo også siger, noget af det, der har været en stor udfordring oppe hos dem, det er jo både at følge med med sagstallene og rekruttere folk, og så det her med at onboarde nye mennesker ind. Så jeg tror da ikke, de har haft lige så mange ressourcer fri, til at kunne gå ud og sælge relaterede ydelser, som andre huse måske har været mere på forkant med (Bilag A, s. 11).

Det fremgår af citatet, at forskellige økonomiske faktorer i de enkelte børnehuse er afgørende for deres rådighedsbeløb. Disse faktorer omfatter blandt andet sagstallene og rekruttering af nye medarbejdere for at følge med de stigende sagstal. Faktorerne kan påvirke børnehusenes økonomiske råderum, idet børnehuse selv skal afholde udgifterne. Det kan derfor antages, at børnehusenes økonomiske kapital bliver prioriteret på rekruttering af nye medarbejdere med henblik på at nedbringe sagstallene. Dette kan medføre, at disse børnehuse i mange sager ikke nødvendigvis har økonomisk kapital til at sælge og afholde relaterede ydelser, hvilket kan gøre dem mindre konkurrencedygtige i det sociale rum. Dette kan antages, da børnehuse selv skal finansiere medarbejdere til at afholde de relaterede ydelser, som de sælger til børne- og familieafdelingerne, selvom børne- og familieafdelingerne bevilger selve forløbet. Som tidligere nævnt er de ansatte i børnehuse specialister, og det kan derfor antages, at den økonomiske kapital i børnehuse derudover bliver brugt på kurser, efteruddannelse og andre former for opkvalificering af deres ansattes kulturelle kapital. Dette er formentligt af hensyn til at bevare deres position i feltet som specialister og dermed bevare deres legitime faglighed i forhold til at kunne udføre børnehusenes kerneopgave.

Samlet viser analysen af den økonomiske kapital, at den har stor betydning for både børne- og familieafdelingerne samt børnehuse. Analysen viser, at børne- og familieafdelinger i større kommuner generelt har et større økonomisk råderum til at kunne tilkøbe ydelser til målgruppen, mens børne- og familieafdelinger i de mindre kommuner kan være mere økonomisk begrænsede i forhold til tilkøb af ydelser. Samtidig ses det, at børnehusenes økonomiske kapital påvirkes af antallet af henvisninger til børnehuse på baggrund af finansieringsmodellen. Det ses yderligere, at børnehusenes økonomiske kapital bruges på prioritering af nye medarbejdere

for at kunne følge med de stigende sagstal samt løbende opkvalificering af de ansatte i børnehusene.

Positionerede udsyn

Med afsæt i Ankestyrelsens rapport (2023), hvori det fremgår, at samarbejdsrelationen er afgørende, vil det i følgende afsnit blive analyseret, hvordan de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne oplever samarbejdet i praksis. En ansat fra et børnehus udtaler følgende, da hun bliver spurgt til samarbejdet: “jeg synes, vi oplever et godt samarbejde, altså, når vi sidder med rådgivere” (Bilag A, s. 14). En børne- og ungerådgiver fortæller endvidere, at hun oplever et godt samarbejde, da hun spørges ind til, hvorvidt dette har ændret sig efter ikrafttrædelsen af Barnets Lov: “Min oplevelse er, at det er meget det samme. Godt samarbejde” (Bilag E, s. 3). Der fremgår dermed en generel enighed om, at samarbejdet overordnet opleves godt fra både de ansatte i børnehusene samt børne- og ungerådgivernes perspektiv. På trods af, at samarbejdet i overvejende grad beskrives positivt, ses dog visse aspekter, hvor samarbejdet fremstår udfordrende.

Begrænset kommunikation mellem børnehusene og børne- og familieafdelingerne

For at belyse betydningen af samarbejdsrelationen i praksis vil det i følgende afsnit blive analyseret, hvordan vidensdeling og opfølgning opleves af de ansatte i børnehusene samt børne- og ungerådgiverne.

Under alle interviews med børnehusene udtaler de ansatte, at de ikke har kendskab til, hvad børne- og ungerådgiverne foretager sig, efter børnehusene har sendt deres afsluttende notat (Bilag A; Bilag B; Bilag C)., hvoraf ansatte fra to børnehuse udtaler, at dette er en udfordring (Bilag A; Bilag C). Udfordringen, som opstår mellem børne- og ungerådgivere samt de ansatte i børnehusene, kan antages at være et udtryk for manglende vidensdeling og et begrænset tværprofessionelt samarbejde. Da de ansatte i børnehusene ikke får indsigt i, hvad der iværksættes af støtte til barnet, efter de har sendt det afsluttende notat til børne- og ungerådgiverne, kan det antages, at der umiddelbart foregår en envejskommunikation. Dette kan medføre, at anbefalingerne fra de ansatte i børnehusene, som er begrundet i deres kulturelle kapital i form af specialiseret viden på overgrebsområdet, kan risikere at miste deres gennemslagskraft i det videre sagsforløb. Det kan derfor antages, at de ansatte i børnehusenes

objektive position bliver underordnet børne- og ungerådgivernes symbolske position i beslutningsprocessen, idet børne- og ungerådgiverne besidder den objektive magt i henhold til at kunne træffe beslutninger med afsæt i Barnets Lov. Da ansatte fra to forskellige børnehuse italesætter uafhængigt af hinanden, at det er en udfordring i praksis, kan dette indikere, at de ansatte i børnehusene oplever en udøvelse af symbolsk magt fra børne- og ungerådgiverne. Udfordringen kan endvidere antages at have sammenhæng med børne- og familieafdelingernes og børnehusenes doxaer, i form af hver deres forestillinger om hinanden. Dette antages på baggrund af tidligere citat, hvor en børne- og ungerådgiver giver udtryk for, at: “det er vores område” (Bilag E, s. 22) hvilket indikerer, at hun ikke anser de ansatte i børnehusene som en del af beslutningen om hvilken støtte, barnet bør tilbydes. Samtidig ses der at optræde en lignende doxa i børnehusene. Adspurgte om de ansatte i et børnehus oplever, at der kan opstå uenighed mellem dem og børne- og ungerådgiverne i forbindelse med behandlingsforslag, svarer en ansat i et børnehus: “Nej, fordi vi bliver ikke involveret i det [...] vi sender det notat [...] Og så er det ligesom det” (Bilag C, s. 37). På baggrund af citatet opstår der hypoteser om, at det ikke er noget, man sætter spørgsmålstejn ved, fordi det bare er sådan, det er. En børne- og ungerådgiver udtrykker dog:

Jeg tænker, det kunne være fint, hvis man inddrogede rådgiver lidt mere undervejs i sådan et forløb [...] vi bliver kørt lidt ud på sidelinjen igen, når vi har henvist og haft samråd og videoafhøring. Så er vi jo egentlig hoppet lidt ud igen, indtil de så har et afsluttende notat (Bilag E, s. 27).

Citatet indikerer et ønske om et tættere samarbejde fra børne- og ungerådgiveren, og de ansatte fra børnehusene påpeger selv, at det egentlig er en udfordring, at de ikke har viden om eventuelle sagsskridt efter endt forløb hos børnehusene. Men på baggrund af den gensidige accept af næsten total opgave-adskillelse, bidrager hver organisations doxa til, at den eksisterende arbejds- og opgavestruktur fortsætter, og dertil også begrænser underfelternes muligheder for at udvikle nye samspilsformer.

Udfordringer ved forskellige positionerede udsyn under sagssamråd

I følgende afsnit vil det blive analyseret, hvordan forskellige positionerede udsyn kan påvirke det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde. Der tages særligt afsæt i sagssamråd, idet mange forskellige positionerede udsyn gør sig gældende under disse. Sagssamrådene afholdes i børnehusene, hvor følgende underfelter er repræsenteret: “der er kommunen repræsenteret, og det er børnehuset, så er der politiet og sygehusvæsenet, hvis de har været indkaldt, kan også være en del af det” (Bilag B, s. 10). Til sagssamrådet deltager mange felter og underfelter, som overlapper hinanden, idet de sammen skal afklare håndteringen af sagen. De forskellige positioner i felterne kan vanskeliggøre det tværsektorielle samarbejde og give anledning til misforståelser (Larsen, 2013). Under et sagssamråd bliver der taget hensyn til både behandling, efterforskning og sociale indsatser (Ankestyrelsen, 2023). Dette skyldes formentligt, at aktørerne har forskellige positionerede udsyn, hvilket medfører, at de har forskellige faglige perspektiver på, hvordan sagen håndteres bedst muligt. Det kan antages, at de ansatte fra børnehusene formentligt vil have fokus på et barns eventuelle udredningsbehov, mens politiet vil forsøge at afdække, hvorvidt der er tilstrækkeligt bevismateriale til en retssag. Derimod kan det antages, at sundhedsvæsenet vil have fokus på behovet for en retsmedicinsk undersøgelse, mens børne- og ungerådgiveren sandsynligvis vil have fokus på at afdække, hvorvidt barnet eller familien har behov for en indsats. Dette understøttes af en ansat fra et børnehus som udtaler følgende i forbindelse med det tværsektorielle samarbejde: “Så I vil kunne møde lærere, som vil fortælle os, at “Det her, det er det eneste vigtige” eller en pædagog, der siger “Det her, det er det eneste vigtige”” (Bilag B, s. 38). Selvom den ansatte ikke direkte omtaler børne- og ungerådgivere, tydeliggør citatet, hvordan forskellige positionerede udsyn indeholder forskellige faglige positioner. Disse forskellige positioner medfører, at der er forskellige syn på, hvad der er det vigtigste i sagen. Den ansatte udtrykker endvidere, at der på grund af de forskellige faglige perspektiver kan opstå faglige uenigheder (Bilag B).

På baggrund af de ansatte i børnehusenes specialisering fremhæver Ankestyrelsen (2023), at nogle børne- og ungerådgivere kan opleve en manglende forståelse fra de ansatte i børnehusene i forbindelse med børne- og ungerådgivernes mindre specialiserede viden. I forlængelse heraf udtaler en ansat fra et børnehus følgende: “Vi har snakket meget om, at nogle rådgivere synes, at sagssamråd er ikke så sjove at deltage i, synes nærmest det er sådan en eksamen... Og andre synes, det er en hjælp” (Bilag C, s. 40). Årsagen til at børne- og ungerådgiverne

oplever sagssamråd som en eksamen kan være, at de føler, at de ikke har en tilstrækkelig kulturel kapital vedrørende overgreb i forhold til, hvad de ansatte fra børnehusene eventuelt forventer af børne- og ungerådgiverne.

Positionernes betydning for det tværsektorielle samarbejde

I følgende afsnit vil det blive analyseret, hvordan de forskellige positionerede udsyn både kan medføre uoverensstemmelser og et øget koordinationsbehov, men samtidig medvirke til at belyse en sag fra forskellige faglige perspektiver (Larsen, 2013). Derudover vil det blive analyseret, hvordan aktørerne håndterer uoverensstemmelser mellem de involverede positionerede udsyn.

Både de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgivere italesætter en bevidsthed omkring deres faglige position under samarbejdet. En ansat fra et børnehus udtaler, at deres kerneopgave er udredning (Bilag A). Her giver den ansatte udtryk for, hvilken opgave hun har til ansvar at løse inden for børnehuset som underfelt, hvorfor det antages, at kerneopgaven præger de ansatte fra børnehusenes faglige position. En ansat fra et andet børnehus udtaler følgende: “Der kan nemmere opstå uenigheder i forbindelse med, når vi afholder sagssamrådet. Og at vi sådan tænker “de her børn er ikke sikret godt nok”” (Bilag C, s. 38). Citatet illustrerer et eksempel på uenigheder vedrørende, hvorvidt et barn er sikret. Disse uenigheder opstår formentlig, da underfelterne kan have forskellige faglige perspektiver på, hvordan dette gøres mest hensigtsmæssigt. Da de ansatte i børnehusene arbejder med udredning, antages det, at de primært har et psykologfagligt perspektiv på, hvorvidt barnet er sikret, herunder emotionelt. En børne- og ungerådgiver vil højst sandsynligt have et mere socialfagligt blik på, hvilke tiltag der skal til for at sikre barnet. Den samme ansatte fortæller følgende: “Og hvis vi ikke synes det, så kommer vi også til at være meget sådan på kommunen i forhold til, “så hvad stiller vi op med det?”” (Bilag C, s. 38). Citatet illustrerer, at der kan opstå uenigheder, hvis de ansatte fra Børnehuset ikke mener, at børne- og ungerådgiverne foretager de korrekte tiltag i forbindelse med at sikre barnet både fysisk og psykisk, fordi det er en forudsætning for, at de ansatte i børnehusene kan udrede barnet. Idet felterne politi og sundhedsvæsen også deltager i samarbejdet, antages det, at der ligeledes kan opstå uoverensstemmelser med og mellem disse felter. Dette belyses blandt andet, da en børne- og ungerådgiver fortæller, at hun har oplevet betjente, som var forvirret over deres rolle under blandt andet afhøringer af målgruppen. I

forlængelse af dette udtaler hun: “betjentene er ikke ude for at genere os. Bestemt ikke. Men de bliver usikre på, hvad der er deres opgaver” (Bilag D, s. 45). Udtalelsen indikerer, at de faglige uenigheder kan skyldes manglende forståelse for egen rolle i samarbejdet. Dette skyldes formentligt, at betjentene har manglende kendskab til området, hvilket børne- og ungerådgiveren selv fortæller kan udgøre en barriere i samarbejdet (Bilag D), idet der ikke er en fælles viden at arbejde ud fra. Samtidig illustrerer citatet, at børne- og ungerådgiveren er forstående over for betjentenes arbejde, og at hun er bevidst om, at de ikke ønsker at modarbejde børne- og ungerådgiverne i det tværsektorielle samarbejde. Adspurgte til eventuelle uoverensstemmelser med sundhedspersonale i forbindelse med målgruppen udtaler den samme børne- og ungerådgiver følgende omkring sundhedsfaglige undersøgelser af målgruppen:

så bliver det mere sådan noget med, at sundhedspersonalet har en anden forventning om, at vi gør et eller andet specifikt måske, hvor de godt kan blive lidt uforståelige overfor, hvorfor vi gør, som vi gør. Altså igen det der med uvidenheder om ens områder, tror jeg, det handler om (Bilag D, s. 46).

Dette citat udtrykker, at der også kan opstå usikkerhed omkring de øvrige samarbejdspartneres roller. Det er muligt, at sundhedspersonalet kan være uforstående, hvis børne- og ungerådgiveren ikke er tydelig omkring sin faglige position og dermed begrundelserne for sine handlinger. Det ses på baggrund af dette, at der kan opstå potentielle faglige uoverensstemmelser når felterne og underfelterne overlapper hinanden i det tværsektorielle og tværprofessionelle samarbejde. Et manglende kendskab til hinandens faglige positioner kan resultere i, at de forskellige faglige perspektiver, bliver mindre kvalificerede, end de kunne have været gennem et dybdegående kendskab til hinandens roller og faglige positioner. Det antages at være en forudsætning for et konstruktivt samarbejde, at alle parter er bevidste omkring hinandens positionerede udsyn. Ved forvirring og uoverensstemmelser mellem disse antages det at være afgørende, hvorvidt de involverede aktører udforsker de forskellige udsyn. I forbindelse med den førnævnte forvirring mellem børne- og ungerådgiveren og betjenten, ses der et eksempel på, at kulturel kapital i form af tidligere arbejde kan bidrage til et større kendskab til aktørernes ansvarsområder, og kan dermed have betydning for samarbejdet. Den omtalte børne- og ungerådgiver udtaler, at hun på grund af hendes tidligere arbejde som SSP-

konsulent⁵ har samarbejdet meget med politiet. Hun fortæller endvidere, at hun i forbindelse med en uoverensstemmelse har argumenteret for betjentes ansvar under samarbejdet omkring en sag under en diskussion med en vagthavende (Bilag D). Betydningen af børne- og ungerådgiverens kulturelle kapital under denne uoverensstemmelse bliver særlig tydelig i følgende citat:

Så det brugte jeg, jeg ved ikke, to eller tre timer på at overbevise noget politi, X politikreds om, fordi det var faktisk deres opgave. Havde jeg nu været helt ny grøn rådgiver, så er jeg ikke sikker på, at jeg var nået i mål med det. Fordi så havde jeg måske været lidt nervøs for at sætte sådan en vagthavende i X politikreds på plads. Det er jeg ikke nervøs for, fordi jeg har det kendskab, jeg har (Bilag D, s. 45).

Det ses, at børne- og ungerådgiveren benytter sin kulturelle kapital i form af viden om betjentenes arbejdsområde, til at informere dem om deres rolle under opgaveløsningen. Derudover fremgår børne- og ungerådgiverens habitus også, idet denne omfatter erfaringer med strukturer i feltet (Larsen, 2013), som hun blandet andet har opnået gennem hendes tidligere arbejde. Herved har børne- og ungerådgiveren en god objektiv position, idet hun gennem sin kulturelle kapital kan kæmpe for sit perspektiv ved at argumentere for hendes adgang til feltets ressourcer i form af assistance fra betjentene (Larsen, 2013). I den klassiske forstand er det kapitaler, som bliver omdannet til symbolsk kapital. I vores analyse ses der dog et samspil mellem den kulturelle kapital og habitus, fordi børne- og ungerådgiveren har haft tidligere erfaringer som SSP-konsulent grundet hendes kulturelle kapital. Den kulturelle kapital og hendes habitus giver hende derfor en legitim viden, der bliver anerkendt af politiet og dermed giver hende symbolsk kapital. Ligeledes ses der implicit en manglende symbolsk kapital i citatet ved nyuddannede socialrådgivere, da de har en begrænset habitus. Dette skyldes formentligt, at de besidder den nødvendige kulturelle kapital, men manglende habitus.

Selvom forskellige faglige positioner kan medføre uoverensstemmelser, kan disse også medvirke til at belyse en sag fra flere sider og dermed gøre samarbejdet mere konstruktivt (Larsen, 2013). På baggrund af dette, antages det derfor at være en forudsætning for et bæredygtigt samarbejde, at de involverede aktører anerkender hinandens positioner og derved

⁵ SSP er en forkortelse for samarbejdet mellem Skole, Socialforvaltning og Politi.

forskellige faglige perspektiver i praksis. I forbindelse med dette ses der flere eksempler på, at de ansatte i børnehuse og børne- og ungerådgiverne anerkender hinandens arbejde under det tværprofessionelle samarbejde. En børne- og ungerådgiver udtaler følgende om de ansatte i et børnehus: “Det er et enormt rart og skønt hus at komme ud i. Der sidder nogle enormt dygtige, kompetente mennesker derude, og vi har mega meget brug for deres hjælp til de her børn” (Bilag D, s. 52). Det fremgår af udtalelsen, at der både sker en anerkendelse af de ansatte fra børnehusenes kompetencer og en bevidsthed om, at børne- og ungerådgiveren er afhængige af disse kompetencer under samarbejdet om målgruppen. Det kan også siges, at der implicit ses en ydmyghed af børne- og ungerådgivernes faglige kompetencer i arbejdet med målgruppen. Dette, fordi børne- og ungerådgiverne ikke ville være afhængige af børnehusets faglige kompetencer, hvis de selv havde de samme kompetencer. Derudover ses en positiv omtale af børnehuset som underfelt, idet børne- og ungerådgiveren lægger vægt på, at børnehuset er et rart sted at være. Udover en anerkendelse af børnehuseenes kompetencer, ses der ligeledes eksempler på, at børnehuse anerkender børne- og ungerådgivernes arbejde. Et børnehus udtaler følgende:

også at forsøge at være omsorgsfulde overfor nogle rådgivere, som knokler, og som vi ved, der kun får dårlige ting at vide. Enten at man aldrig er med, eller at alle ens borgere synes, man er elendig, fordi det er den position, de har. Så jo mere vi kan prøve at passe på dem, eller hvordan kan vi være behjælpelige ind i at få dem den vej, som måske kan gøre, at de kan komme længere med deres ledelse (Bilag C, s. 40).

Det fremgår af citatet, at de ansatte i børnehuse er opmærksomme på de mulige udfordringer, som børne- og ungerådgiverne står over for på baggrund af deres position i feltet. Det antages, at de ansatte fra børnehuse er bevidste om, at disse udfordringer kan opstå på baggrund af børne- og ungerådgivernes objektive magt og mulige utilfredsheder i forbindelse med deres beslutningstagen som følge af denne magt. På baggrund af dette kan det ses, at de ansatte fra børnehuse er særligt opmærksomme på at imødekomme børne- og ungerådgiverne med en omsorgsfuld tilgang. Derudover fremgår det, at de ansatte fra børnehuse understøtter børne- og ungerådgiverne gennem faglig sparring i forhold til, hvordan børne- og ungerådgiverne kan påvirke deres ledelse. På baggrund af dette antages det, at de ansatte i børnehuse kan understøtte børne- og ungerådgivernes objektive position, således de bedre

kan argumentere for et bestemt sagsforløb på trods af, at dette kan kræve flere ressourcer, end en ledelse umiddelbart ønsker at benytte på sagen. Yderligere fremgår det at citatet, at børnehusene har en forståelse for de vilkår, som børne- og ungerådgiverne er underlagt. Denne forståelse ses også uddybet i følgende citat fra en ansat i et børnehus:

så kan man sige, og nogen har også rigtig meget på deres skrivebord, ikke? [...] Altså har rigtig meget at se til [...] Og hvis man så ikke rigtigt har nået at sætte sig ind i sagen [...] Så er man nok også mere tilbøjelig til ikke at få øje på de ting, vi bliver bekymret for (Bilag C, s. 15).

Udtalelsen belyser det tids- og arbejdspress, som børne- og ungerådgiverne bliver pålagt grundet de strukturelle vilkår. Der ses her en sammenhæng med, at der kan lægges forskellig vægt på praktiske arbejdsforhold inden for de forskellige underfelter (Larsen, 2013). Af udtalelsen fremgår det, at børne- og ungerådgivere kan prioritere praktiske arbejdsforhold på en måde, hvor det påvirker deres faglige position. Dette skyldes, at de sommetider ikke har nok tid til at sætte sig tilstrækkeligt ind i en sag til at få øje på de mulige aktuelle problematikker, som de ansatte i børnehusene vil blive bekymret for. På denne måde kan arbejdsvilkårene i underfelterne påvirke aktørernes positionerede udsyn og blive afgørende for udbyttet af de faglige udvekslinger under det tværsektorielle samarbejde.

Under vores interviews bemærkede vi udtalelser, som kan indikere en ulighed i magtforholdet i de forskellige faglige positioner. Et eksempel er følgende udtalelse fra en ansat i et børnehus, der fortæller om faglige uoverensstemmelser om børns sikkerhed i sager vedrørende målgruppen:

Og det er jo altid en balance, hvordan vi gør det. Fordi det er vores tætteste samarbejdspartnere. Og vi er der for dem, så vi er også en ydelse til dem. Altså vi kan ikke bare sådan køre vores egen vej eller underrette til Ankestyrelsen hele tiden, fordi det giver ikke så godt et samarbejde. Så det er altid sådan en balance (Bilag C, s. 39).

Udtalelsen indikerer, at de ansatte fra børnehusene sommetider må prioritere mellem at underrette til Ankestyrelsen jf. § 152 (BL) og samarbejdsrelationen til børne- og

ungerådgiiverne. Dette, når de ansatte fra børnehuset er uenige med børne- og ungerådgiiverne om, hvorvidt barnet er tilstrækkeligt sikret. I prioriteringen lægges der vægt på bekymringen for barnets sikkerhed og samarbejdet mellem parterne vedrørende overgrebsproblematikken i sagen. Det antages, at de ansatte fra børnehuset lægger vægt på, at de ikke har en myndighedsrolle i deres underfelt, men at de skal understøtte myndighedsrollen. Herved ses en bevidsthed omkring pointen fra vores indledning om, at børnehusene tilbyder rådgivning, sparring og støtte til de børne- og ungerådgiivere, der arbejder med overgrebssager (Børnehus Nord, 2025b). Disse roller kan medføre, at børne- og ungerådgiiveren på grund af sin myndighedsrolle og objektive magt, der følger med rollen, opnår en bedre objektiv position i forbindelse med faglige uoverensstemmelser i det tværprofessionelle samarbejde. Det ses ikke, at børne- og ungerådgiiverne opnår en symbolsk position som bedre beslutningstager, men at de ansatte fra børnehuset i nogle situationer indordner sig af hensyn til samarbejdsrelationen. På baggrund af dette antages det, at der er ulighed i styrkeforholdet mellem de involverede positionerede udsyn på tværs af underfelterne og at dette kan påvirke udbyttet af samarbejdet (Larsen, 2013).

Pointen med faglige uenigheder fremhæves i rapporten fra Ankestyrelsen (2023). Heri er det beskrevet, at børne- og ungerådgiivere kan opleve manglende forståelse for ansvarsfordeling, når de ansatte fra børnehusene forholder sig kritisk til børne- og ungerådgiivernes sagsbehandling. Dette kan også antages at være en af årsagerne til, at de ansatte fra børnehusene er opmærksomme på at afveje behovet for at underrette til Ankestyrelsen, idet dette er en klar indikation på, at de mener, at børne- og ungerådgiivernes sagsbehandling er mangelfuld. Hvis de ansatte i børnehuset underretter til Ankestyrelsen, kan dette indikere, at de med afsæt i deres kulturelle kapital føler sig egnet til at stille sig kritiske over for børne- og ungerådgiivernes udførelse af deres objektive magt vedrørende målgruppen. Dette kan virke provokerende over for den involverede børne- og ungerådgiiver og dermed påvirke samarbejdsrelationen negativt. Citatet på side 56 belyser endvidere, hvordan Ankestyrelsen kan tage afgørende stilling til, hvorvidt det pågældende barn er tilstrækkeligt sikret. De ansatte i børnehusene kan dermed benytte Ankestyrelsen, når de ikke mener, at børne- og ungerådgiiveren sørger for at sikre barnet tilstrækkeligt, idet Ankestyrelsen har en objektiv magt over børne- og ungerådgiiverne og kan pålægge dem at sikre barnet yderligere.

Samlet peger analysen af de positionerede udsyn i felterne og underfelterne på, at aktørernes faglige perspektiver i samarbejdet kan skabe uoverensstemmelser, men også gøre samarbejdet mere konstruktivt. Det fremhæves, at en forudsætning for at skabe et konstruktivt samarbejde er, at alle parter er bevidste om hinandens positionerede udsyn, da det er væsentligt, at aktørerne udfordrer de forskellige udsyn. Hvis dette ikke finder sted, kan nogle faglige perspektiver blive underrepræsenteret som følge af et ulige magtforhold, hvilket kan begrænse en nuanceret belysning af sagen.

Forskellige praksisser skaber forskellige forståelser

Ovenstående positionerede udsyn kan forstås ud fra børne- og ungerådgivernes og de ansatte i børnehusenes habitus og doxa. Børne- og ungerådgivernes habitus vil formentligt i høj grad være præget af myndighedsrollen i form af lovgivning, længerevarende sagsforløb og helhedssyn, hvor deres fokus sandsynligvis er på et barns og familiens samlede problematikker og behov. På baggrund af dette kan det antages, at der eksisterer et doxa i børne- og familieafdelingerne, hvor helhedssyn og rollen som myndighed kommer til at fremstå som den universelle sandhed for at kunne forstå et barns behov. Modsat kan det antages, at de ansatte i børnehusenes habitus i højere grad er præget af specialiseret viden om overgreb, hvor barnets reaktioner på et overgreb er i fokus. På baggrund af dette kan det antages, at der i børnehusene eksisterer et doxa, hvor den universelle sandhed for at kunne forstå et barns behov tager afsæt i overgreb og dets konsekvenser for et barn. Det kan derfor antages, at der på denne måde eksisterer to selvfølgeligheder om måden, hvorpå der bør handles i en given overgrebssag for at gøre det bedst muligt for et barn. Dette kan medføre, at aktørerne i det tværprofessionelle samarbejde kommunikerer ud fra forskellige faglige perspektiver, hvilket kan føre til misforståelser og uoverensstemmelser i praksis.

Forståelsernes betydning for opgavefordelingen i praksis

Udover forskelle i børne- og ungerådgivernes og de ansatte i børnehusenes kulturelle kapital, har vi bemærket en forskel i opgavefordelingen ved socialrådgivere og psykologer i børnehusene. Dette tydeliggøres i følgende udtalelse: “i udgangspunktet taler rådgiverne ikke med børnene her i vores børnehus. Der kan være forskelle til andre børnehuse, men i vores børnehus, der er det psykologerne, som taler med børnene, og rådgiverne taler med de voksne og omsorgspersoner, myndighedsrådgiver” (Bilag A, s. 31). Citatet illustrerer ikke kun

forskellen i de ansattes kulturelle kapital i børnehuset, men antages også at afspejle et underliggende doxa i underfeltet. Citatet fremhæver desuden, at det er psykologerne, som på baggrund af deres specialiserede viden besidder den legitime faglighed til at varetage samtaler med målgruppen. Socialrådgiverne forventes at have kontakten til øvrige fagpersoner omkring barnet som følge af deres sociale og relationelle faglighed. På baggrund af dette antages det, at doxaet ikke kun er socialt konstrueret lokalt, men snarere er et socialt konstrueret doxa i hele underfeltet. Dette understøttes af et andet børnehus, som udtaler: “Vi kører makkerpar, psykolog og socialrådgiver. Og som udgangspunkt er det psykologen, der har samtaler med barnet og socialrådgiveren, der har med forældrene” (Bilag B, s. 8). Citatet tydeliggør, at samme arbejds- og rollefordeling også gør sig gældende i dette børnehus. En ansat fra et tredje børnehus udtaler dog, at de har samtaler med målgruppen, uagtet om de er uddannet psykolog eller socialrådgiver (Bilag C). Dette kan indikere, at der på trods af et muligt eksisterende doxa i underfeltet stadig kan eksistere et lokalt doxa, hvor de ansatte i børnehusene, uanset om de er uddannet socialrådgiver eller psykolog, besidder en faglighed, der anses for at være legitim. På baggrund af Danmarks Radios dokumentar om de danske børnehuse har det været muligt at finde frem til, at Børnehus Syd har en tilsvarende arbejds- og rollefordeling som den, der fremgår af bilag C. Her varetager både en socialrådgiver og en psykolog de samme arbejdsopgaver, og begge er vant til at gennemføre samtaler med børn og deres forældre (Rasmussen, 2025a).

Ovenstående analyse af gældende doxa giver anledning til at danne hypoteser omkring eventuelle doxaer i underfelterne. Det er dog ikke muligt for os at generalisere disse hypoteser, idet vi ikke har interviewet ansatte fra alle de danske børnehuse. Derfor kan ovenstående hypoteser udelukkende dannes ud fra vores primære og sekundære empiri.

Selvfølgeligheder vedrørende kriterier for henvisning

For at belyse, hvordan strukturelle ændringer påvirker samarbejdet i praksis, vil der i følgende afsnit være fokus på informanternes oplevelser af samarbejdet efter ikrafttrædelsen af Barnets Lov.

En medarbejder i et børnehus udtaler, at det ikke er fordi, at kriterierne for henvisning til børnehusene har ændret sig fra før Barnets Lov, men at det i stedet er blevet et større

opmærksomhedspunkt (Bilag B). Den ansatte fra børnehuset uddyber, at man altid har sagt, at der skal være to instanser involveret enten via hospital eller politianmeldelse og at der skal være truffet afgørelse om en børnefaglig undersøgelse, hvor man i dag kan sige: “hvis der er en mistanke om en vold eller overgreb, den har været drøftet med politiet, og man har truffet afgørelse om børnefaglig, så er kriteriet for en børnehussag opfyldt” (Bilag B, s. 20). Den ansattes kollega bekræfter og uddyber følgende: “Og før skulle den have været anmeldt [...] Man kan sige, at den der anmeldelse har været den der barriere i forhold til hvor mange, der kom ind” (Bilag B, s. 20). Den ansattes udtalelse fremhæver, at man før i tiden skulle have politianmeldt overgrebet, før en sag kunne blive henvist til børnehuset, hvorimod man i dag kan henvise på baggrund af en drøftelse med politiet. Den ansatte gør det endvidere tydeligt, at dette kriterium har været en barriere i forhold til at få børnene henvist. Dog fremgår følgende fra Ankestyrelsens rapport:

Det fremgår ikke af loven på området, om involvering af politiet kræver, at sagen anmeldes. Med udgangspunkt i § 1 i bekendtgørelsen om børnehuse vurderer Ankestyrelsen, at involvering af politi og sygehusvæsen kan være defineret ved indledende kontakt eller sparring (Ankestyrelsen, 2023, s. 18).

Det antages på baggrund af ovenstående, at der i flere år har eksisteret et doxa i feltet om, at politianmeldelse var et kriterium for, at overgrebssager kunne henvises til et børnehus. Udbredelsen af doxaet i børne- og familieafdelingerne illustreres af en spørgeskemaundersøgelse i Ankestyrelsens rapport, som belyser, at 66 ud af 94 af landets kommuner anser anmeldelse til politi som definition på involvering. Dette på trods af, at Ankestyrelsen forinden ikrafttrædelsen af Barnets Lov fastslår, at involvering af politi ikke kræver, at sagen politianmeldes. Ankestyrelsen specificerer, at indledende kontakt eller sparring med politi og sundhedsvæsen kan defineres som involvering af anden sektor (Ankestyrelsen, 2023). Den ansattes udtalelse om politianmeldelse som en barriere for antal henviste sager illustrerer, hvordan doxaet har været styrende for praksis. Dette doxa kan antages at have medført, at sager, hvor anmeldelsesgrundlaget har været usikkert, ofte er blevet håndteret uden om børnehusene. I Ankestyrelsens rapport (2023) beskrives det desuden, at børne- og familieafdelingerne og børnehusene ofte har indledende drøftelser med politiet. I forbindelse med dette påpeger børnehusene, at politiets vurdering ofte vægter tungt, hvorfor

der ses tilfælde, hvor den strafferetlige vurdering er afgørende for, hvorvidt sagen henvises til børnehusene. Dette beskrives problematisk af børnehusene, da der stadig kan være behov for udredning af barnet, på trods af, at der ikke nødvendigvis er tilstrækkelige beviser til en straffesag.

På trods af det tidligere eksisterende doxa fremgår det af et interview med en ansat fra et børnehus, at det opleves, at den generelle henvisningspraksis til børnehusene er blevet mere selvfølgelig for børne- og ungerådgiverne. Den ansatte beskriver en oplevelse af, at børne- og ungerådgiverne tidligere har oplevet usikkerhed i forbindelse med henvisning til børnehuset, inddragelse af ledelsen og hvorvidt økonomiske hensyn kunne begrænse muligheden for at foretage en henvisning. Den samme ansatte oplever i højere grad, at dette pres er forsvundet, idet det er blevet mere selvfølgelig, hvornår der skal henvises (Bilag A). Selvom det står beskrevet i både Barnets Lov og bekendtgørelsen om børnehusene, hvornår børne- og ungerådgiverne skal henvise et barn til et børnehus, viser vores interviews, at der fortsat kan eksistere betydelige kommunale og regionale forskelle i praksis. En børne- og ungerådgiver udtaler eksempelvis: “vi har en fast regel om, at lige så snart der er tale om overgreb, så henviser vi” (Bilag D, s. 13). En kollega uddyber:

Også egentlig ved mistanke om med vold [...] Og det kan sådan høre, øh... af vores medkommuner, at der faktisk er stor forskel på, hvornår man laver en henvisning til Børnehus X. Så er der selvfølgelig nogle klokkeklare retningslinjer, og som lovgivningen også siger [...] Men der er også nogle i forhold til, med mistanke om [...] Der er det ikke alle, der henviser til et forløb i Børnehus X [...] vi kører lidt efter den der, “hellere henvise en gang for meget, end en gang for lidt” (Bilag D, s. 13-14).

I en anden kommune fremstår sagsprocessen mere stringent og formel, da en børne- og ungerådgiver udtaler, at de altid skal i dialog med en jurist forinden en henvisning til et børnehus når der er tale om sager med vold og overgreb og udtaler følgende “Så ringer de til politiet, hvor de har en sparringspartner med politiet. Ja. Og så ringer politiet, der så siger anmeldelse/ikke anmeldelse” (Bilag E, s. 16). Adspurgt om børne- og ungerådgiverne ikke sparer direkte med børnehusene, fortæller selvsamme børne- og ungerådgiver: “Nej [...] Det er vores retningslinjer. Det er sådan i X Kommune” (Bilag E, s. 16) Børne- og ungerådgiveren

udtaler senere i interviewet: “De fortæller bare, om den skal henvises eller ej [...] Når de har drøftet det med politiet” (Bilag E, s. 26). Hvis juristernes og betjentenes vurderinger vægtes højere end den socialfaglige vurdering, får disse positionerede udsyn en symbolsk magt. Hvis doxaet omkring de interne retningslinjer opfattes som selvfølgelige, kan det udgøre en risiko for symbolsk vold. Dette, hvis børne- og ungerådgivernes faglige perspektiver undermineres af juristernes eller betjentenes vurderinger. Samtidig kan disse retningslinjer medføre, at børne- og ungerådgiverens slet ikke bidrager med sit faglige perspektiv på overgrebsproblematikken i sagen, hvilket kan begrænse muligheden for at belyse sagen fra flere perspektiver.

Samlet viser ovenstående udsagn fra børne- og ungerådgivere fra to forskellige børne- og familieafdelinger, hvordan henvisningspraksis ikke alene formes af gældende lov, men også af lokal organisationskultur. Den kommunale praksis i disse børne- og familieafdelinger kan forstås som et lokalt doxa. Ud fra børne- og ungerådgivernes udtalelser, kan det anses at være et doxa, at nogle børne- og familieafdelinger anser det som den universelle sandhed, at henvisning til et børnehus skal ske konsekvent og hurtigt, lige så snart der er tale om overgreb eller mistanke herom. I andre børne- og familieafdelinger må det anses at være et doxa, at beslutningstagen om at henvise skal kvalificeres gennem andre formelle led, herunder jurister, politiet og ledere. Ud fra børne- og ungerådgiverens udsagn kan det antages, at den lokale selvfølgelighed ikke bliver opfattet som en aktiv beslutning, men nærmere som “sådan gør man bare her”. Når retningslinjerne bliver opfattet som en selvfølgelighed, kan det formindske sandsynligheden for, at børne- og ungerådgiverne stiller sig undrende eller kritiske over for disse.

Analyse med street-level bureaucracy

Teorien om street-level bureaucracy er central, idet den har fokus på frontmedarbejderens skøn, handlemuligheder og de strukturelle rammer, der former deres daglige praksis (Christensen, 2021). Det skal derudover pointeres, at teorien hovedsageligt anvendes til at forstå mødet mellem borgere og frontmedarbejdere. Street-level-perspektivet er ligeledes anvendeligt til at analysere rammernes indvirkning på samarbejdet og de forskellige faglige perspektiver, der eksisterer mellem professionelle. De samme vilkår, afværgemekanismer og skønsmæssige praksis, der påvirker mødet med borgere, påvirker også interaktionen mellem børne- og ungerådgivere og de ansatte i børnehusene. Street-level-perspektivet anvendes i analysen med

henblik på at undersøge, hvordan de ansatte i børnehusene samt børne- og ungerådgiverne anvender afværgemekanismer grundet de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer. Derudover vil det blive analyseret, hvordan afværgemekanismerne påvirker det tværprofessionelle samarbejde.

Børne- og ungerådgivernes håndtering af den manglende arbejdstid gennem prioritering

Følgende afsnit vil beskæftige sig med krydspreset mellem arbejds-mængden og arbejdstiden, hvortil det vil blive analyseret, hvilken afværgemekanisme, der ses anvendt ved håndteringen. Dette, fordi det ses gennemgående i de to interviews med børne- og familieafdelingerne, at børne- og ungerådgiverne befinder sig i krydspreset. Adspurgt hvad en børne- og ungerådgiver gør, når der kommer en sag, som kræver mere tid, end der er til rådighed, svares der følgende: “Så går flexen op. Jeg tænker, det handler om, at man skal få lavet det arbejde, man har på sit bord. Og så gør det jo, at man bliver nødt til at arbejde over nogle gange” (Bilag E, s. 6). Citatet indikerer et krydspres, hvor børne- og ungerådgiveren forventes at levere et fagligt stykke arbejde uden tilstrækkelige ressourcer i form af arbejdstid. På baggrund af dette, kan det være en indikator for at børne- og ungerådgiveren kompenserer for mangel på ressourcer ved at arbejde over. Dette kan ses som afværgemekanismen prioritering, idet børne- og ungerådgiveren forsøger at omprioritere sin egen tid og arbejdskraft med henblik på at opretholde et vis serviceniveau. I forlængelse af dette, er samme børne- og ungerådgiver adspurgt, om man kan blive ved med at arbejde over, hvortil der svares, at det er en skal-ting, idet man ikke kan ændre så meget ved Barnets Lov (Bilag E). Der kan hermed ses et krydspres mellem den utilstrækkelige arbejdstid og lovgivningsmæssige tidsfrister, som pålægges børne- og ungerådgivere. En anden børne- og ungerådgiver fortæller blandt andet, at man ikke kan lave alt til et 12-tal grundet manglende tid (Bilag D). Børne- og ungerådgiveren uddyber i følgende citat:

Og så er det måske vigtigt, at jeg lige bruger 20 minutter længere ude til den samtale med barnet, for at opnå en god relation til det, end det er, at jeg får skrevet alt small-talken, vi har lavet til det indledende (Bilag D, s. 22).

Citatet illustrerer, hvordan børne- og ungerådgivere må lave prioriteringer og udøve skøn i situationer, hvor der er mangel på tid og ressourcer. Citatet belyser én af mange situationer i

praksis, hvor der skal foretages konkrete valg mellem to opgaver, herunder at bruge ekstra tid på det relationelle arbejde ved inddragelse jf. § 5, stk. 3 (BL) eller at dokumentere samtalen detaljeret som led i notatpligten jf. § 13 i Lov om offentlighed i forvaltningen. På baggrund af dette, ses der en aktiv prioritering, hvor relationen til barnet vægtes højere end de administrative krav. Dette afspejler pointen i street-level-perspektivet om, at frontmedarbejdere gennem deres skønsmæssige vurderinger medvirker til at definere, hvordan politik og organisatoriske krav omsættes i praksis, når politikken møder borgerne (Christensen, 2021).

Overordnet viser ovenstående analyse et krydspres i street-level-perspektivet, hvor frontmedarbejdere må balancere mellem faglige hensyn og organisatoriske krav i form af lovgivningsmæssige krav (Christensen, 2021). Første citat viser, at relationen med barnet prioriteres frem for dokumentationen af samtalen, som dermed synes at blive brugt til at sikre kvalitet i mødet med borgeren. I andet citat fremgår konsekvensen af disse prioriteringer i form af, at arbejdet må indhentes senere, hvilket fører til overarbejde og flexforbrug. Samlet viser citaterne, hvordan børne- og ungerådgivere forsøger at imødekomme barnets behov og samtidig leve op til systemets krav. Dette er en balance, der ifølge street-level-perspektivet er kendetegnende for frontmedarbejdernes daglige praksis, hvilket former, hvordan servicen udføres i virkeligheden (Christensen, 2021).

Juristens dobbeltrolle som led i standardisering og det økonomiske hensyn

Det fremgår af ovenstående citater, hvordan frontmedarbejderne blandt andet anvender skøn i den daglige praksis. I følgende afsnit vil det blive analyseret, hvordan frontmedarbejdernes skøn er centralt, men ikke frit (Christensen, 2021).

En børne- og ungerådgiver fortæller, at såfremt der er tale om vold eller overgreb, skal sagen sendes til kommunens jurist som led i en intern retningslinje. Selvsamme børne- og ungerådgiver fortæller, at juristen sparrer med politiet, som derefter tager stilling til, hvorvidt sagen skal henvises til Børnehuset eller ej (Bilag E). Dette kan indikere, hvordan børne- og ungerådgivernes handlerum er præget af organisatoriske rammer, og skønnet dermed skal tilpasses. Ankestyrelsen (2023) pointerer, at der kan opstå en udfordring, hvis politiets vurdering bliver afgørende for, hvorvidt sagen henvises eller ej. Dette skyldes, at vurderingen kan blive strafferetlig og baseret på mængden af beviser frem for at være en socialfaglig

vurdering baseret på barnets behov. Herved ses det også tydeligt, hvordan rationalisering reducerer individuelle vurderinger. Ifølge street-level-perspektivet er interne retningslinjer et karakteristisk eksempel på, hvordan frontmedarbejderen skal afveje faglige procedurer. Disse organisatoriske rammer fungerer som styringsmekanismer, der både kan guide og begrænse frontmedarbejderes handlemuligheder. De interne retningslinjer kan forstås som en form for rationering, da de kan reducere behovet for individuelle vurderinger. Rationeringen er en måde, hvorpå børne- og familieafdelingerne kan håndtere efterspørgslen strukturelt og sikre, at børne- og ungerådgiverne skøn ikke overskrider de ressourcemæssige eller juridiske rammer. Samtidig kan standardiseringen bidrage til at aflaste frontmedarbejderen, men også begrænse den faglige autonomi (Christensen, 2021). Anvendelsen af jurister kan samtidig ses som led i et forsøg på at tilgodese de administrative og økonomiske hensyn. En ansat i et børnehus beskriver følgende:

Altså, det hænder da også, at der er en kommune i ny og næ, som tænker “Gad vide, om man kan komme udenom, på en eller anden måde, at benytte børnehusene”. Og så kan de afprøve forskellige strategier. Så kan de sætte en jurist på alle sager, som har været videoafhørt eksempelvis. Øhm ... I et eller andet sådan forsøg på at se, om man kan komme udenom det. Så det har jeg da i hvert fald, det har jeg oplevelse af (Bilag A, s. 24-25).

Citatet belyser en anden begrundelse for anvendelsen af jurister i sager med overgreb, idet nogle kommuner strategisk kan gøre brug af jurister for at undersøge, hvorvidt de kan undgå at benytte børnehusene. Juristen fremstår derfor ikke blot som et redskab for standardisering, men som et led i en organisatorisk strategi med henblik på at håndtere det krydspres, der kan ses mellem økonomien og de tilgængelige ressourcer. Disse to pointer viser, hvordan den samme praksis kan have forskellige formål og afspejle forskellige forståelser af handlingen. På den ene side kan børnehusene opleve dette som et forsøg på at undgå de gældende regler med henvisning til børnehusene, og dermed underminere samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og børnehusene. Denne underminering kan bidrage til, at der skabes spændinger mellem aktørerne, hvilket endvidere kan medføre forskellige faglige perspektiver, der præger samarbejdet. På den anden side kan børne- og ungerådgiverne anse dette som en legitim måde at sikre juridisk kvalitet, arbejdsflow og ressourcprioritering. Denne strategi for

håndtering af efterspørgslen og begrænsede ressourcer kan medføre praksisser, der udefra set kan fremstå som et forsøg på at undgå ansvar eller opgaver.

Konsekvensen af udskiftning af medarbejdere og manglende specialiseret viden i børne- og familieafdelingerne

I vores interview med et børnehus fremgår det, at der sker stor udskiftning af børne- og ungerådgivere i børne- og familieafdelinger. I forlængelse af dette udtaler en medarbejder i et børnehus følgende:

så ved vi også godt, hvilke kommuner, der er presset i hvilke perioder. Og hvor der mangler socialrådgivere, og hvor der er kommet mange nye ind og udskiftning [...] jeg vil sige, at en generel erfaring er, at for at holde arbejdspresset nede, så laver man det ikke til BFU'er, fordi man tænker, at det er en stor opgave (Bilag B, s. 19).

Citatet illustrerer, at nogle børne- og familieafdelinger periodisk oplever mangel på børne- og ungerådgiver og en høj udskiftning af medarbejdere, hvilket kan medføre ustabilitet i organisationen. Denne ustabilitet kan være et udtryk for et organisatorisk pres, som påvirker børne- og ungerådgivernes mulighed for at udføre deres arbejde ud fra deres faglige perspektiv. På baggrund af dette, kan der opstå et krydspres mellem organisatoriske krav og begrænsede ressourcer, som skyldes en stor udskiftning af medarbejdere, der kan bidrage til et øget pres. For at kunne håndtere dette krydspres benytter børne- og ungerådgiveren sig af afværgemekanismen prioritering, da børne- og ungerådgiverne bevidst nedprioriterer at udarbejde børnefaglige undersøgelser. Hermed ses det, hvordan standarder og faglighed justeres med henblik på at gøre arbejdsbyrden mere håndterbar. Det ses ikke, at denne afværgemekanisme nødvendigvis er et udtryk for manglende faglighed, men mere en nødvendig tilpasning til de vilkår, som børne- og ungerådgiverne arbejder under. Nedprioriteringen af børnefaglige undersøgelser som afværgemekanisme kan derfor antages at være en måde at håndtere arbejdspresset, hvor hensynet til de organisatoriske krav og arbejdspresset fylder mere end fagligheden i den enkelte sag. Yderligere italesættes udskiftningen af børne- og ungerådgivere af en ansat i et børnehus:

Og jeg tænker også, det der jo også er, og det der er vigtigt i de her kommune-runder er, at der er så stor udskiftning rundt omkring i kommunerne. Altså, socialrådgiverne sidder ikke i kommunerne sindssygt mange år. [...] Der er sgu sjældent, vi møder dem, der har siddet der i 10-15 år mere. (Bilag B, s. 36).

Citat kan indikere, at børne- og familieafdelingerne mangler kontinuitet, hvorfor der kan opstå en risiko for, at den specialiserede viden går tabt. I forlængelse af dette fremhæver Ankestyrelsen (2023), at en stor udskiftning af børne- og ungerådgiverne og manglende specialiseret viden i børne- og familieafdelingerne, gør børne- og ungerådgiverne mere tilbøjelige til at anvende interne retningslinjer. Dette, som en måde at sikre en ensartet sagsbehandling. Derudover påpeger de, at de faste procedurer skal bidrage til at understøtte en kvalificeret sagshåndtering, hvor børne- og ungerådgiverne ved, hvordan de skal håndtere nye overgrebssager. Det fremgår af en spørgeskemaundersøgelse udført af Ankestyrelsen blandt 94 kommuner, at 69 kommuner har skriftlige interne retningslinjer for brugen af børnehusene. De øvrige 25 kommuner har ingen skriftlige retningslinjer for brugen af børnehusene (Ankestyrelsen, 2023).

I relation til street-level-perspektivet ses afværgemekanismen rationering anvendt i praksis, da standardisering benyttes med henblik på at håndtere krydspresset mellem børne- og ungerådgivernes faglige kompetencer og de krav, der er til udførelsen af arbejdsopgaver. Når børne- og ungerådgivere mangler faglig viden inden for området, kan standardiseringen fungere som en kompensation for manglende kompetencer. Dette kan indikere, at hovedparten af kommunerne anvender rationering som afværgemekanisme i form af standardisering af, hvordan overgrebssager skal håndteres.

Ovenstående analyse indikerer, at afværgemekanismerne rationering og prioritering kan medføre, at opgaven ikke bliver løst tilstrækkeligt, og at børne- og ungerådgiverne ikke har et nuanceret blik på sagens problematikker. Dette betyder, at børne- og ungerådgiverne kan overse individuelle problematikker i sagen, der ikke indgår i standardiseringen og dermed ikke udfører en helhedsorienteret vurdering af familiens behov. Prioriteringen kan indebære en risiko for, at fagligheden svækkes, og at barnets behov ikke altid nødvendigvis vurderes ud fra et nuanceret og helhedsorienteret perspektiv.

Børnehusets syn på et muligt krydspres i børne- og familieafdelingerne mellem faglighed og økonomiske rammer

På tværs af de udførte interviews tyder det ikke på, at børne- og ungerådgiverne selv oplever et krydspres mellem fagligheden og de økonomiske rammer. I følgende afsnit vil der derfor rettes fokus mod, hvordan de ansatte i børnehusenes syn er på børne- og familieafdelingernes mulige krydspres mellem disse. Det fremgår, at nogle ansatte i børnehusene antager, at nogle børne- og ungerådgivere befinder sig i et krydspres mellem deres faglighed og de økonomiske rammer, hvilket blandt andet fremgår i nedenstående citat:

Og det tror jeg, der er en ret stor forskel på. Altså, der er jo nogen, der tænker, “vi er godt nok, det bliver godt nok dyrt, hvis vi skal have fem børn derhen, og så skal vi også følge de anbefalinger, de laver på fem børn” (Bilag C, s. 13).

Ifølge medarbejderen tyder det på, at børne- og ungerådgivere kan opleve, at økonomiske hensyn kan få betydning for, hvorvidt børn henvises, og i hvilket omfang anbefalingerne fra børnehusene følges. Når børne- og familieafdelingerne er økonomisk pressede, kan børne- og ungerådgiverne opleve et muligt pres for at reducere omkostninger, som kan påvirke deres beslutningsproces. Dette understøttes af følgende udtalelse fra en anden medarbejder i et børnehus: “Men vi bliver spurgt af kommunerne, om vi ikke kunne pege på noget andet, fordi man kan sige, at traumebehandling jo også kan være ret dyrt” (Bilag B, s. 15). Det fremgår heraf, at børne- og ungerådgivere kan opleve, at de relaterede ydelser kan være for dyre, hvorfor de efterspørger alternative anbefalinger, der er billigere.

Sammenfattende kan ovenstående forstås i lyset af street-level-perspektivet som afværgemekanismen rationering, hvor børne- og ungerådgiverne forsøger at tilpasse indsatsen til de økonomiske rammer i børne- og familieafdelingerne. Denne tilpasning kan imidlertid medføre en risiko for, at beslutninger træffes på baggrund af økonomiske hensyn frem for faglige hensyn, og at der derfor ikke foretages en helhedsorienteret faglig vurdering af familiens behov. Dette vil være problematisk, idet det fremgår af Barnets Lov § 10, stk. 2, at afgørelser skal træffes på baggrund af både faglige og økonomiske hensyn.

Børnehuset i krydspres mellem børne- og familieafdelingernes behov og børnehusenes

ressourcer

Ovenstående analyse viser, hvordan børne- og ungerådgiverne kan opleve at stå i et krydspres, hvor økonomien presser. Ligeledes ses det, at økonomien kan presse børnehusene. Som det fremgår på side 47-48, kan børnehusenes organisatoriske størrelse give dem udfordringer i forhold til manglende ressourcer og begrænsede tilbud af relaterede ydelser. Dette kan udgøre et krydspres mellem børne- og familieafdelingernes behov og børnehusenes ressourcer. Udover manglende ressourcer til at afholde og tilbyde relaterede ydelser, ses der også manglende ressourcer til at kunne afholde udredningsforløb. Der er flere af vores informanter, som har udtalt, at det omtalte børnehus har ventelister. En medarbejder fra det omtalte børnehus fortæller følgende:

når man kigger på Børnehus Xs hjemmeside, så står der kun, vi udbyder TF-CBT, og det er fordi, det er den eneste relaterede ydelse, vi har, som sådan er blevet besluttet fra Bolig- og Socialstyrelsens side af. Så der er ligesom en pulje penge til, at det skal implementeres i børnehuset. Hvor de andre relaterede ydelser er sådan nogle, vi kan tage til og fra, alt efter hvor travlt vi har med vores kerneopgave. Og fordi vi har haft venteliste og venteliste og venteliste (Bilag C, s. 4).

Ovenstående citat viser, hvordan børnehuset oplever mangel på ressourcer i forhold til mængden af modtagne henvisninger, hvilket begrænser deres handlerum. Der opstår således et krydspres mellem de økonomiske rammer og børne- og familieafdelingernes behov. I street-level-perspektivet kan dette krydspres forstås som et vilkår, hvor efterspørgslen på udredninger overstiger organisationens kapacitet (Christensen, 2021). For at håndtere dette krydspres, anvender børnehuset rationering som afværgemekanisme i form af implementering af ventelister. Ventelister kan fungere som et redskab til at regulere arbejdsindsatsen ved at forskyde eller reducere adgangen frem for at imødekomme alle børne- og familieafdelingens behov her og nu. Derudover fremgår det, at de ved at prioritere de lovbundne og økonomisk finansierede opgaver kan reducere kompleksiteten i arbejdet. Dette kan ske ved at afgrænse deres opgaver til de vigtigste opgaver, som er besluttet af Social- og Boligstyrelsen (Bilag B; Bilag C). Dette kan gøre det muligt at opretholde en vis grad af kontrol over arbejdsindsatsen (Christensen, 2021). Denne prioritering og implementeringen af ventelister indebærer samtidig

en risiko for, at børne- og familieafdelingernes mulige behov ikke imødekommes. Dette kan medføre at de oplever børnehusene som mindre tilgængelige eller samarbejdsvillige, mens børnehusene handler ud fra et nødvendigt hensyn til egne ressourcer.

Koblingskompetencer - en diskussion om, hvorvidt der forekommer dekobling

Begrebet koblingskompetencer skal ikke forstås som flerfaglighed, tværfaglighed, tværsektorielt samarbejde eller relationel koordinering, men nærmere som en forudsætning for, at et sådant samarbejde kan finde sted i praksis. Når der er en fælles forståelse og sammenhængende handling i sagen, kan man tale om reel kobling mellem faglighederne. Det betyder, at de fire funktionelle hensyn som beskrevet på side 33-34 skal være til stede, hvis man snakker ind i et helhedsorienteret samarbejde (Jørgensen et al., 2016). Det fremgår af § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023:

§ 2 I børnehuset samles de relevante myndigheder fysisk med henblik på at foretage de nødvendige udredninger og indledende sundhedsfaglige vurderinger af barnet eller den unge som følge af det eller de overgreb, der er viden eller mistanke om, at barnet eller den unge har været udsat for. Børnehuset skal koordinere forløbet for myndighedernes undersøgelser m.v., for at myndighederne opnår et fælles oplysningsgrundlag og for at sikre en effektiv og skånsom tværfaglig indsats af høj kvalitet over for det enkelte barn og den enkelte unge.

På baggrund af bestemmelsen vil flere aspekter af koblingskompetencer være gældende under samarbejdet, hvorfor det findes relevant at belyse, hvordan de funktionelle hensyn kommer til udtryk i samarbejdet i praksis. Dette skyldes, at vores analyse indikerer, at de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne handler ud fra egne roller og faglige perspektiver. Selvom både medarbejderne fra børnehusene og børne- og ungerådgiverne oplever et godt tværprofessionelt samarbejde, forekommer der tvivl om, hvorvidt samarbejdet egentlig rækker ud over deres generelle opfattelse af dette. I denne forbindelse finder vi det relevant at diskutere, hvorvidt der er et tilstrækkeligt samarbejde mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne til at skabe en helhedsorienteret indsats for det enkelte barn.

Hvordan bidrager brobygger-funktionen i samarbejdet?

Ovenstående bestemmelse illustrerer, hvordan blandt andet brobygger-funktionen udgør en væsentlig faktor i samarbejdet, når der skal startes en ny sag i børnehuset. Bestemmelsen peger på, at børnehusene indtager en central position i det tværsektorielle samarbejde. Dette skyldes, at det bliver tydeliggjort, at de ansatte i børnehusene skal indkalde og samle relevante aktører fra forskellige organisationer og sektorer, herunder børne- og ungerådgiver, politi og børnelæge. Dette kan tale for at brobygger-funktionen bidrager til iværksættelsen af en indsats på en skånsom og hensigtsmæssig måde.

Ydermere kræver brobygger-funktionen, at kunne præcisere kerneopgaven og afledte krav til aktørerne i samarbejdet. Brobygger-funktionen ses, idet aktørerne til sagssamrådet sammen skal finde frem til, hvad der skal ske i det videre sagsforløb. På den ene side oplever en børne- og ungerådgiver manglende inddragelse og føler sig kørt ud på sidelinjen undervejs i forløbet (Bilag E). På baggrund af dette, kan der argumenteres for, at der ikke ses en tæt kobling i brobygger-funktionen mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne. Dette, fordi brobygger-funktionen ikke alene handler om at få samlet aktørerne fysisk omkring en sag, men også om en fælles opgaveforståelse undervejs i sagsprocessen. Ved løbende inddragelse styrkes relationen samtidig med, at vidensudveksling og erfaringsudveksling øges, hvilket bidrager til en større fælles opgaveforståelse. På den måde skaber det tværsektorielle samarbejde udbytte, og aktørerne formår at bygge bro mellem deres faglige perspektiver og opgaveforståelser, så indsatsen ikke bliver todelt. På den anden side giver selvsamme børne- og ungerådgiver også udtryk for, at der ikke er tid til at ringe til børnehuset og følge op (Bilag E). Dette fremstår umiddelbart modsigende i forhold til børne- og ungerådgiverens tidligere udsagn om manglende inddragelse. Denne modsigelse kan være et udtryk for de strukturelle rammer og det tidspres, som præger børne- og ungerådgivernes arbejde, frem for manglende vilje eller engagement. Udtalelsen indikerer dermed, at børne- og ungerådgiveren selv er bevidst om problematikken, men at det kan være vanskeligt at indfri forventningerne om løbende samarbejde inden for de givne rammer, hvilket også fremgår i analysen af street-level-perspektivet.

Hvordan bidrager koordinator-funktionen i samarbejdet?

Det fremgår af § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023, at koordinator-funktionen er en væsentlig kompetence i det tværsektorielle samarbejde. Dette skyldes, at der ud fra aktørernes fælles opgaveforståelse af barnets situation skal ske en koordinering af aktørernes handlinger i praksis, så der kan skabes en helhedsorienteret indsats mellem de forskellige sektorer og professioner.

Det fremgår af analysen, at de ansatte fra børnehusene ikke modtager tilbagemeldinger fra børne- og ungerådgiverne vedrørende valg af indsats, efter det afsluttende notat fra den ansatte i børnehuset er blevet sendt til børne- og ungerådgiveren. Det er endvidere belyst i analysen, at dette kan være en udfordring. Selvom det ikke er et krav, at børne- og ungerådgiveren skal fremsende en opfølgning, kan dette indikere, at der ikke er tale om tæt kobling i koordinator-funktionen mellem aktørerne. Dette kan skyldes, at koordineringen ikke er fast forankret i klare strukturer, procedurer eller fælles praksisser i organisationerne. Derudover kan der opstå tvivl om, hvorvidt børne- og ungerådgivernes koordinering er institutionaliseret i tilstrækkeligt omfang, idet opgaven overlades til den enkelte børne- og ungerådgiver. Dette kan medføre differentiering i varetagelsen af sagen, hvorfor der kan være forskelle på, hvorvidt børne- og ungerådgiverne giver tilbagemelding om den iværksatte indsats. Ydermere opstår en potentiel mangel på vidensdeling, idet de ansatte i børnehusene ikke får indsigt i, hvilke indsatser der iværksættes efter det afsluttende notat. Dette kan udfordre den gensidige læring og fælles viden, hvorfor det kan begrænse udviklingen af den fælles opgaveforståelse. På trods af, at tilbagemeldingerne ikke er skrevet som et lovkrav, kan der rejses tvivl om, hvorvidt sådanne tilbagemeldinger kan være med til at styrke relationerne i samarbejdet mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne og fremme koordinator-funktionen i praksis.

Et væsentligt opmærksomhedspunkt er, at koordinator-funktionen peger på, at koordineringen er en fælles opgave at løse. Det fremgår dog jf. § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023, at det er børnehuset, der skal koordinere forløbet for myndighedernes undersøgelser, for at myndighederne opnår et fælles oplysningsgrundlag. På baggrund af dette, kan der argumenteres for, at lovgivningen i nogle tilfælde kan begrænse muligheden for at kunne lave en fælles koordinering i samarbejdet, da lovgivningen påpeger, at det er et ansvar for børnehuset alene.

Hvordan bidrager kommunikator-funktionen i samarbejdet?

Kommunikator-funktionen kan diskuteres som en central, men samtidig udfordret forudsætning for et velfungerende samarbejde mellem børne- og ungerådgiverne samt de ansatte i børnehusene. Idet faglige sprog og udtryk skal oversættes og forhandles under denne funktion, er spørgsmålet imidlertid i hvilken grad en sådan fælles forståelse reelt kan opnås i praksis. Dette på baggrund af, at der opstår en tvivl om, hvorvidt der opnås en fælles forståelsesramme, idet de involverede aktører på overgrebsområdet er forankret i forskellige organisationer med hver deres sprog og fagudtryk, hvilket kan gøre det udfordrende at opfylde kommunikator-funktionen.

På baggrund af analysen kan kommunikator-funktionen på den ene side forstås som nødvendig for samarbejdet, men på den anden side som en strukturel udfordring. De forskellige former for kulturel kapital og faglige doxaer mellem børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehusene påvirker, hvordan barnets behov og den rette indsats forstås. De ansatte fra børnehusenes anlæggende er primært et psykologfagligt og behandlingsorienteret perspektiv, hvor børne- og ungerådgiverne i højere grad er bundet op på juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer. Disse forskelle i de faglige perspektiver kan bidrage til misforståelser og begrænsninger i samarbejdet. Dette, fordi der er risiko for, at kommunikationen kan føre til parallelle vurderinger frem for fælles handling, hvis der ikke arbejdes aktivt med at etablere en fælles kommunikation.

Det kan endvidere diskuteres, om kommunikationen i sig selv kan imødekomme de strukturelle spændinger, der præger samarbejdet, idet de ansatte fra børnehusene oplever, at deres anbefalinger ikke altid følges af børne- og ungerådgiverne. Med afsæt i kommunikator-funktionen kan dette tolkes som et udtryk for en manglende fælles forståelse af, hvordan anbefalingerne realiseres i praksis, og hvilke økonomiske og tidskrævende konsekvenser de kan have for børne- og familieafdelingerne. Samtidig kan de ansatte i børnehusene opleve, at børne- og ungerådgiverne efterspørger alternative anbefalinger (Bilag B), hvilket kan føre til, at de ansatte i børnehusene oplever, at deres faglige viden bliver undermineret. Denne efterspørgsel kan både afspejle det krydspres, som børne- og ungerådgiverne oplever, samtidig med at den kan afspejle mistillid til de ansatte i børnehusenes faglige vurderinger. Set fra børne- og ungerådgivernes perspektiv, kan dette opleves som om, at de ansatte i børnehusene ikke har indsigt i de organisatoriske og økonomiske begrænsninger, der præger børne- og

ungerådgiernes handlerum. Kommunikator-funktionen bliver dermed afgørende for at synliggøre de forskellige vilkår, som aktørerne arbejder under. Herunder kan det blive nødvendigt for aktørerne at italesætte, hvilke vilkår og forståelser de kommer fra, således at der kan skabes en gensidig forståelse frem for konflikt. Denne gensidige forståelse opstår ikke på én gang, hvorfor det findes nødvendigt løbende at gentage kommunikative processer i form af italesættelse af forskellige forståelser og faglige perspektiver. Kommunikator-funktionen indebærer således også en forhandlingsdimension, hvor aktørerne løbende må afstemme forventninger (Jørgensen et al., 2016). I den forbindelse kan sagssamrådet ses som et forsøg på at etablere et kommunikativt rum. Det kan dog diskuteres, i hvilken grad dette rum reelt understøtter kommunikator-funktionen. Dette, fordi sagssamråd udgør muligheden for denne forhandlingsdimension, hvor forventninger kan afstemmes. Samtidig er sagssamråd det eneste rum herfor, og sagssamrådet afholdes kun én gang under et sagsforløb med målgruppen. Dette udgør risiko for, at forventninger ikke afstemmes løbende, hvilket kan øge risikoen for misforståelser.

Hvordan bidrager kooperations-funktionen i samarbejde?

Da kommunikator-funktionen og koordinator-funktionen skal skabe rammerne for samarbejdet, handler kooperations-funktionen nærmere om nødvendigheden af, at aktørerne reelt er villige til at investere i hinanden og den fælles opgaveløsning (Jørgensen et al., 2016). Denne funktion ses særlig relevant på overgrebsområdet grundet kompleksiteten og de høje krav til faglig kvalitet i disse sager.

På baggrund af analysen kan det diskuteres, i hvor høj grad kooperations-funktionen realiseres i praksis. Der er identificeret flere udfordringer, som kan være barrierer for et forpligtende samarbejde, idet aktørerne ikke formår tilstrækkeligt at bevæge sig ud over egne organisatoriske hensyn og faglige præferencer. På den ene side kan samarbejdet ses som strukturelt etableret gennem faste procedurer, sagssamråd og henvisningskriterier. På den anden side tyder analysen på, at disse strukturer ikke i sig selv sikrer kooperations-funktionen. Det ses eksempelvis ved, at et børnehus prioriterer selve udredningen som kerneopgave frem for relaterede ydelser som følge af ventelister og manglende på ressourcer (Bilag C). Dette kan ses som en nødvendig prioritering, men samtidig kan denne prioritering svække kooperations-funktionen, da kommunernes behov ikke imødekommes. Der opstår herved en risiko for, at

samarbejdet reduceres til et minimum, hvor hver aktør primært varetager egne opgaver frem for at udvikle fælles løsninger. Dette kan medføre, at der ikke skabes et tilstrækkeligt rum til udvikling af fælles kompetencer i samarbejdet, som kooperations-funktionen indebærer (Jørgensen et al., 2016). Såfremt samarbejdet primært er sagsorienteret og præget af tidspres, kan potentialet for fælles læring og udvikling sandsynligvis ikke blive udviklet. Dette kan medføre, at eksisterende arbejdsfordelinger og faglige grænser fastholdes frem for at være åbne for nye løsninger til gavn for barnet.

I forlængelse af ovenstående, findes der dog også et eksempel på, at de ansatte fra børnehusene og børne- og ungerådgiverne investerer i hinanden og den fælles opgaveløsning, på trods af at dette kan kræve ekstra ressourcer. Dette ses i analysen, idet de ansatte fra børnehusene gennem deres faglighed kan understøtte børne- og ungerådgiverne i at argumentere for et bestemt sagsforløb over for deres ledelse. Eksemplet illustrerer, hvordan de ansatte fra børnehusene bevæger sig ud over egne organisatoriske hensyn og forsøger at understøtte børne- og ungerådgiveren i at navigere i børne- og ungerådgiverens organisatoriske kontekst. Herved ses det, hvordan investering i hinanden og den fælles opgaveløsning kan medvirke til at skabe fælles løsninger.

Udvekslingszoner og dominans i samarbejdet

Det findes relevant at tage afsæt i udvekslingszonerne med henblik på at diskutere, hvorvidt det nuværende samarbejde mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne er konstruktivt, eller om der bør arbejdes mod en mere hensigtsmæssig udvekslingszone. Der ses i kvadrant III, som illustreret i Figur 4 på side 35, en sammensætning, hvor dyb faglighed fastholdes, og hvor samarbejdet både er pålagt og defineret ovenfra. På grund af dette har ansatte og decentrale ledere ikke ret til selv at bestemme indhold eller former for samspil. Dette kan medføre, at der opstår et dominansforhold, hvor det ene faglige perspektiv kommer til at dominere det eller de andre perspektiver. Dette kan resultere i, at den eller de dominerede faglige perspektiver må indordne sig den faglighed, der dominerer under samarbejdet (Jørgensen et al., 2016). Der ses i vores analyse flere træk fra denne udvekslingszone vedrørende samarbejdet mellem de ansatte fra børnehusene og børne- og ungerådgiverne.

Som det fremgår i vores indledning, er oprettelsen af børnehusene og samarbejdet mellem disse og børne- og familieafdelingerne sket med afsæt i et politisk fokus, hvorfor samarbejdet i høj grad er pålagt og defineret ovenfra. Samarbejdet og samspillet indebærer blandt andet, at børnehusene skal tilbyde faglig rådgivning, sparring og støtte til børne- og ungerådgivere, som arbejder med overgrebssager (Børnehus Nord, 2025b). Dette samspil er defineret i både Barnets Lov § 125 i forbindelse med, hvornår børne- og ungerådgiverne skal henvise til børnehusene og i § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023, hvori varetagelsen af opgaver under samarbejdet er defineret. Udover det definerede samspil i bestemmelsen peger analysen på, at doxa har en betydning for, hvordan roller og opgaver defineres og fordeles mellem henholdsvis børne- og ungerådgiverne og de ansatte i børnehusene. På trods af, at bestemmelsen udgør et frirum for defineret samspil, rejser analysen spørgsmål om, hvorvidt dette frirum i praksis begrænses af de eksisterende faglige perspektiver i de to organisationer. Et eksempel på dette er udtalelsen fra en børne- og ungerådgiver, der udtrykker, at hun ønsker at blive inddraget mere undervejs i forløbet i børnehuset. Dette, fordi hun mener, at børne- og ungerådgiverne bliver kørt ud på sidelinjen efter møderne er afholdt og indtil det afsluttende notat tilsendes børne- og ungerådgiverne. Samtidig udtrykker hun, at hun ikke ser børnehuset som en myndighed (Bilag E), hvorfor hun ikke ser et behov for selv at rette henvendelse til de ansatte fra børnehusene. Denne udtalelse peger på en spænding mellem på den ene side et ønske om et tættere samarbejde på den anden side en fastholdelse af en tydelig grænse påvirket af lovgivningsmæssige og proceduremæssige krav til samarbejdet.

I forbindelse med, at ét fagligt perspektiv kan dominere det eller de andre faglige perspektiver, kan det diskuteres, hvorvidt de ansatte i børnehusenes faglighed, med afsæt i deres kulturelle kapital, dominerer børne- og ungerådgivernes faglighed. Det er tidligere blevet belyst i analysen, at nogle børne- og ungerådgivere kan opleve sagssamråd som ubehagelige med afsæt i en manglende forståelse for deres mindre specialiserede viden. Samtidig udtaler en ansat fra et børnehus, at de er opmærksomme på at gøre sagssamrådene hensigtsmæssige, fordi nogle børne- og ungerådgivere oplever disse som en eksamen (Bilag C). Hvorvidt de ansatte i børnehusenes faglighed dominerer de andre fagligheder kan være svært at vide, særligt idet vi kun har fokuseret på to af samarbejdspartnerne. Hvis medarbejderne i børnehusene benytter deres faglighed på en måde, hvor dette bliver symbolsk vold over for børne- og ungerådgiverne, ses det, at den ene faglighed vil dominere den anden. Dette rejser spørgsmål om, hvorvidt

samarbejdet reelt understøtter den kvalitet, som bekendtgørelsen tiltænker. Sådant en dominans kan potentielt begrænse det tværprofessionelle samarbejde, idet én faglighed får dominans frem for en fælles og koordinerende indsats. Dette kan være en udfordring, når der efterfølgende trækkes på den dominerede parts faglighed, altså børne- og ungerådgivernes faglighed, under beslutningstagen, idet denne part er myndighed. Samtidig indikerer analysen, at børne- og ungerådgiverne ikke altid følger anbefalingerne fra børnehusene. Der fremgår ikke en direkte forklaring på dette, men det kan antages, at dette blandt andet kan ske med afsæt i den objektive magt og dermed den endelige beslutningskompetence trods en faglig underminering. I dette spændingsfelt mellem den faglige dominans og objektive magt, kan det risikeres, at samarbejdet mister sit fulde potentiale, hvis vurderingen udelukkende bliver præget af medarbejderne i børnehusenes faglighed, eller hvis børne- og ungerådgiverne ikke følger anbefalingerne fra børnehusene.

Det pointeres, at bevægelser fra én udvekslingszone til en anden helst skal være på en måde, hvor man bevæger sig væk fra den underminerede position (Jørgensen et al., 2016), hvorfor det findes relevant, at der ses et potentiale for at opnå udvekslingszonen i kvadrant I som illustreret i Figur 4 på side 35. I denne kvadrant kan der skabes nye typer af fælles sprog og forståelser mellem fagligheder. En forudsætning for dette er dog, at aktørerne selv tager initiativ til at få fastlagt samspilsformer, opgavefordelinger og indhold. Der ses allerede træk fra denne udvekslingszone, omend disse træk hovedsageligt forekommer under sagssamråd. Dette, fordi aktørerne under sagssamråd definerer opgavefordelinger og indhold i sagen. Det ses dog ikke, at aktørerne på nuværende tidspunkt selv tager initiativ i forbindelse med samspilsformer, idet det ud fra vores analyse kan antages, at aktørerne kun opsøger hinanden, når der er behov herfor og hovedsageligt med afsæt i tvivl vedrørende lovgivningsmæssige kriterier. Der lægges vægt på udtalelsen fra en ansat i et børnehus, som beskriver, hvordan der er kommet færre konsultative sparringer efter ikrafttrædelsen af Barnets Lov (Bilag A). Der ses herved en begrænsning i opsøgningen af faglig sparring, omend det også ses positivt, da det fremgår af analysen, at der opstår mindre tvivl vedrørende henvisningskriterierne.

Potentialet for at opnå udvekslingszonen i kvadrant I ses blandt andet ved udtalelser, der indikerer et ønske om et mere løbende samarbejde. Dette, fordi der ses et muligt initiativ til en ny samspilsform fra aktørerne. Der lægges vægt på udtalelsen fra en børne- og ungerådgiver

som fortæller, at det ønskes, at børne- og ungerådgiverne bliver inddraget i højere grad (Bilag E). Der lægges derudover vægt på udtalelser fra de ansatte i børnehusene, der belyser, at de oplever manglende sparring efter det afsluttende notat som et problem (Bilag A; Bilag C).

Analysen viser, at begrænsningen til faglig sparring ved tvivl vedrørende henvisning kan medvirke til, at det fulde potentiale for faglige sparringer ikke opnås. Hvis aktørerne selv begyndte at danne nye samspilsformer, hvor der altid sparres efter det afsluttende notat er blevet sendt, ville det kunne bidrage til at sikre en mere effektiv samspilsform, idet børnehusene på denne måde ville opnå feedback fra børne- og familieafdelingerne. Med afsæt i dette vil den effektivitet, som omtales jf. § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023 kunne forbedres. Dette kan medvirke til at skabe bedre faglig kvalitet og dermed et bedre udbytte af samarbejdet.

Det kan virke paradoksalt, at der ikke opnås en mere hensigtsmæssig udvekslingszone, når både børne- og ungerådgiverne og de ansatte fra børnehusene udtrykker et ønske om dette. Der kan være flere mulige årsager til dette, som overordnet kan findes internt i organisationerne. Vi har under vores analyse blandt andet fundet frem til, at tidspres kan medføre afværgemekanismer, som kan virke blokerende for kvaliteten af samarbejdet. Et andet opmærksomhedspunkt er ledelsens rolle, da det fremgår af rapporten om koblingskompetencer, at ledelsen har et ansvar for, at der gives både plads og rum til grænsekrydsende arbejde. For at dette kan lykkes, må ledelsen gå foran ved at udstede retningslinjer for arbejdet og etablere udvekslingszoner, så der skabes et miljø for forandringer. Dette kræves for at forbedre kvaliteten og resultaterne af indsatserne (Jørgensen et al., 2016). Analysen peger på, at de eksisterende retningslinjer både styrker og begrænser samarbejdet mellem aktørerne. På den ene side understøtter retningslinjerne samarbejdet mellem børne- og ungerådgivere og jurister, og det indbyrdes samarbejde mellem jurister og politi, som kan ses som en måde at forbedre den juridiske kvalitet af arbejdet. På den anden side kan denne prioritering af retningslinjer reducere sparringerne mellem de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne, hvilket kan medføre manglende vidensdeling.

Etableringen af udvekslingszoner ses i praksis gennem sagssamråd, hvor det dog også er belyst, at nogle kommunikative og forståelsesmæssige udfordringer kan forekomme, hvilket ligeledes belyses i analysen. Det antages dog, at der kan være behov for yderligere etablering af

udvekslingszoner, idet der i den nuværende samspilsform ses risiko for, at aktørerne bevæger sig i modsatte retninger under det tværsektorielle samarbejde. Det fremgår af analysen, at de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne kan have forskellige faglige perspektiver på, hvilken støtte et barn har behov for. I relation til koblingskompetencer, kan manglende sparring derfor medføre, at de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne foretager parallelle vurderinger, frem for at vurderingerne fra børnehusene bliver en integreret del af den børnefaglige undersøgelse. Parallelle vurderinger kan dog også være uundgåeligt, idet de ansatte fra børnehusene er specialister og har kortvarige forløb, hvorimod børne- og ungerådgiverne har længerevarende forløb med familierne og dermed et helhedssyn. De parallelle vurderinger kan dermed også skyldes organisatoriske rammer. Det er muligt, at der først vil blive prioriteret en samspilsform med mere løbende sparring, hvis ledelsen pålægger dette gennem interne retningslinjer. Dette, fordi det i så fald formentlig vil blive prioriteret i højere grad. I et sådant tilfælde vil aktørerne dog blive fastholdt i udvekslingszone III, idet de fortsat ikke selv opsøger nye samspilsformer, men bliver pålagt dette af en ledelse som autoritet.

Det kan diskuteres, hvorvidt det er problematisk, at samarbejdet hovedsageligt kan placeres i kvadrant III. Den politiske og lovgivningsmæssige hensigt med børnehusene er at understøtte det tværsektorielle samarbejde mellem de involverede aktører i overgrebssager, hvilket ses i praksis gennem interne retningslinjer. Derudover ses der som belyst i vores analyse et stort fagligt udbytte af den kulturelle kapital i børnehusene, som kan antages at øge kvaliteten i de børnefaglige undersøgelser. En risiko ved, at udvekslingszonen i form af sagssamråd er etableret i børnehusene, kan være, at de ansatte fra børnehusenes faglighed kommer til at dominere. Dette er dog ikke nødvendigvis negativt, idet de ansatte fra børnehusene ses som specialister inden for overgrebssager, hvor de øvrige aktører i større grad kan ses som generalister. Dette kan styrke den faglige vurdering i de børnefaglige undersøgelser og derudover medvirke til, at børne- og ungerådgiverne akkumulerer deres kulturelle kapital gennem udvekslingsstrategien, som beskrevet på side 44. Det ses dog som en udfordring, hvis de ansatte fra børnehusenes faglighed kommer til at dominere i sådan en grad, at de øvrige aktørers faglige perspektiver ikke fremtræder, idet dette ville begrænse udbyttet af det tværsektorielle samarbejde. Der ses dog mulighed for at styrke det nuværende samarbejde, men

det er sandsynligt, at dette endnu ikke er gjort, fordi det ikke ses som en nødvendighed og dermed ikke prioriteres, på trods af at det ses som et ønske.

For at opnå en placering i kvadrant II som illustreret i Figur 4 på side 35, som er den mest ønskelige udvekslingszone, kræves der formentligt visse ændringer i samarbejdet. Dette ville blandt andet indebære, at de forskellige faglige perspektiver afstemmes i højere grad, at der afholdes hyppigere sparringer og at der aktivt foretages koblinger, som medvirker til en fælles viden (Jørgensen et al., 2016). Der ses i praksis visse begrænsninger for at opnå dette. I praksis kan sagssamråd fungere som udvekslingszone, hvor forskellige faglige perspektiver afstemmes. Opfattelsen er dog, at aktørerne herefter arbejder videre i sagen hver for sig, oftest uden at afstemme forståelser eller sparre undervejs. Dermed er samspilsformen præget af en rollefordeling, der formentligt er opstået, idet denne tilgodeser organisatoriske hensyn.

Dekoblinger i samarbejdets funktionelle hensyn og potentiale for forandring

Når man sammenholder den genererede empiri med koblingskompetencer, peger diskussionen på, at der kan forekomme løse koblinger i det tværprofessionelle samarbejde mellem børne- og ungerådgiverne samt de ansatte i børnehusene hvad angår de funktionelle hensyn. I praksis kan dette betyde, at der ikke skabes tilstrækkelig sammenhæng mellem aktørernes forståelser og handlinger til trods for et formelt etableret samarbejde. Det fremgår af ovenstående diskussion, at samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne og de ansatte fra børnehusene kan placeres i udvekslingszone III, hvor samarbejdet i høj grad domineres af de ansatte fra børnehusenes faglighed. Dette kan ikke altid ses at have en negativ effekt, men kan dog svække Kooperationen, såfremt børne- og ungerådgivernes myndighedsperspektiv ikke integreres tilstrækkeligt i den fælles opgaveløsning.

Når diskussionen ses i forlængelse af vores analyse, peger det på, at de førnævnte løse koblinger og den aktuelle udvekslingszone ikke nødvendigvis skyldes en manglende lyst til at bevæge sig mod en mere hensigtsmæssig udvekslingszone. Hvorvidt der er behov for dette er uklart, idet det kan ses, at det nuværende samarbejde medvirker til at opfylde de politiske og lovgivningsmæssige hensigter med samarbejdet i overgrebssager. Der opstår derfor tvivl om, hvorvidt der reelt er incitament til at ændre det nuværende samarbejde. Det kan antages, at samarbejdet med afsæt i dette formentligt ikke vil bevæge sig mod en mere hensigtsmæssig

udvekslingszone, hvis ikke der skabes bedre organisatoriske forudsætninger herfor. Dette på trods af ønsket om et tættere samarbejde fra både de ansatte i børnehusene og børne- og ungerådgiverne samt en mulig bedre effektivisering af samarbejdet gennem dette.

Konklusion

Dette bachelorprojekt har haft til formål at undersøge, hvorfor der eksisterer forskellige faglige perspektiver i samarbejdet mellem børne- og ungerådgivere samt de ansatte i børnehusene, og hvilken betydning de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer og de faglige perspektiver har for samarbejdet i praksis. Med afsæt i Pierre Bourdieus praksisteori og Michael Lipskys teori om street-level bureaucracy viser analysen, at forskellene i de faglige perspektiver ikke kan reduceres til individuelle uenigheder eller manglende samarbejdsvilje. De må i stedet forstås som et resultat af rammer og strukturelle vilkår, der former aktørernes positionerede udsyn og handlerum.

Analysen peger på, at samarbejdet mellem børne- og ungerådgiverne samt de ansatte i børnehusene udspiller sig på tværs af afgrænsede underfelter, der er karakteriseret ved forskellige kerneopgaver. Børne- og ungerådgiverne er placeret i børne- og familieafdelingerne, hvor myndighedsudøvelse, lovgivning, økonomiske hensyn og helhedsorienterede vurderinger udgør centrale elementer i arbejdet med målgruppen. De ansatte i børnehusene er derimod placeret i et specialiseret udrednings- og behandlingsfelt, hvor arbejdet centrerer om barnets oplevelser af overgreb og de psykologiske konsekvenser heraf. Derfor har det psykologfaglige og behandlingsorienterede perspektiv en særlig høj legitimitet i arbejdet med målgruppen. Denne strukturelle arbejdsdeling skaber forskellige faglige perspektiver, som er forankret i hver organisations opgaveforståelse og formål, hvorfor den universelle sandhed under arbejdet med målgruppen forstås forskelligt.

Med afsæt i praksisteoriens begreber kan disse forskelle forstås som et udtryk for, at aktørerne besidder og anvender forskellige former for kapital, som tillægges forskellig værdi afhængigt af underfeltets kerneopgave. I børnehusene tillægges psykologernes institutionaliserede kulturelle kapital særlig værdi, idet deres uddannelser og specialiserede efteruddannelser styrker deres faglige position og legitimerer deres viden som den mest relevante i arbejdet med overgrebssager. Denne kapital bidrager til et doxa, hvor forståelsen af barnets behov primært

forankres i overgrebet og dets psykologiske konsekvenser for barnet. I børne- og familieafdelingerne knytter børne- og ungerådgivernes kulturelle kapital sig derimod til myndighedsrollen, anvendelse af lovgivning og evnen til at agere og handle inden for de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer. Her udvikles et doxa, hvor helhedssynet på familien fremstår som den universelle sandhed og legitime tilgang til vurderingen af barnets behov.

Disse forskellige doxaer medfører, at aktørerne i samarbejdet kan have forskellige forståelser af, hvordan der bør handles i den konkrete sag. Samtidig viser analysen, at der eksisterer asymmetriske magtforhold mellem aktørerne. Børne- og ungerådgiverne besidder den formelle beslutningskompetence gennem deres objektive magt og har dermed magten til at definere og iværksætte indsatser over for barnet og familien. De ansatte i børnehusene besidder omvendt en stærk faglig definitionsmagt i relation til barnets behov for udredning og psykiske behov. Denne asymmetri kan i praksis give anledning til faglige spændinger, særligt i situationer, hvor felternes grænser overlapper hinanden, eksempelvis ved sagssamråd eller i vurderinger af barnets sikkerhed.

Set ud fra street-level-perspektivet viser analysen endvidere, at de forskellige faglige perspektiver forstærkes af et krydspres i begge organisationer. Børne- og ungerådgiverne befinder sig i et vedvarende krydspres mellem omfattende lovgivningsmæssige krav og begrænsede ressourcer i form af tid, økonomi og arbejdskraft. Dette medfører anvendelse af afværgemekanismen prioritering, som ses ved prioritering af opgaver og afværgemekanismen rationering, som ses ved interne retningslinjer, der kan bidrage til at reducere og håndtere kompleksiteten i arbejdet, men samtidig begrænse det faglige skøn og kvaliteten i den enkelte sag. For børnehusene ses tilsvarende et krydspres mellem børne- og familieafdelingernes efterspørgsel på ydelser og børnehusenes økonomiske og personalemæssige rammer. Dette håndteres blandt andet gennem afværgemekanismen rationering, som ses ved ventelister og afværgemekanismen prioritering som ses ved de lovbundne opgaver, hvilket ligeledes må anses at påvirke samarbejdet.

Disse strukturelle vilkår har væsentlig betydning for samarbejdet i praksis. Analysen viser, at samarbejdet overordnet beskrives som positivt og præget af gensidig anerkendelse af hinandens

kompetencer. Samtidig fremstår samarbejdet dog i høj grad som adskilt, idet vidensdelingen ofte er begrænset, og kommunikationen i flere tilfælde fremstår som envejskommunikation. De ansatte fra børnehusene har eksempelvis begrænset indsigt i, hvilke indsatser der iværksættes efter udarbejdelsen af det afsluttende notat, hvilket kan begrænse den gensidige læring og udviklingen af en fælles opgaveforståelse. Dermed risikerer anbefalingerne fra de ansatte i børnehusene at blive parallel med børne- og ungerådgivernes vurderinger, frem for at indgå som en integreret del af de børnefaglige undersøgelser.

På trods af, at både børne- og ungerådgivere og ansatte i børnehusene giver udtryk for et ønske om tættere samarbejde og mere løbende faglig sparring, viser analysen og diskussionen, at dette potentiale ikke realiseres fuldt ud. Dette kan skyldes, at eksisterende doxaer, interne retningslinjer og ledelsesmæssige prioriteringer medfører, at den nuværende samspilsform med løse koblinger mellem de ansatte fra børnehusene og børne- og ungerådgiverne fastholdes. Samarbejdet er således i høj grad strukturelt etableret gennem lovgivning og interne retningslinjer, men uden nødvendigvis at sikre en velfungerende udvekslingszone, hvor faglige perspektiver bringes i spil på ligeværdig vis.

Samlet kan det konkluderes, at de forskellige faglige perspektiver i samarbejdet mellem børne- og ungerådgivere og ansatte i børnehusene udspringer af strukturelle forskelle i kerneopgaver, kapitalformer, magtpositioner, juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer. De faglige perspektiver har en dobbelt betydning for samarbejdet i praksis. På den ene side bidrager de til høj faglig specialisering og kvalitet i arbejdet med overgrebssager. På den anden side kan de begrænse vidensdeling, gensidig læring og udvikling af nye samspilsformer. På baggrund af projektet kan det konkluderes, at samarbejdets udformning i praksis i høj grad er et resultat af de juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer, som aktørerne handler inden for, snarere end et udtryk for manglende vilje til samarbejde. Det kan derudover konkluderes, at et styrket samarbejde ikke alene afhænger af formelle rammer, men forudsætter organisatoriske og ledelsesmæssige prioriteringer, der aktivt understøtter etableringen af udvekslingszoner, hvor de forskellige faglige perspektiver anerkendes, forhandles og integreres til gavn for barnet.

Juridisk handlingsforslag for fremtidig praksis

Under udarbejdelsen af vores bachelorprojekt blev vi i gruppen opmærksomme på, at det tværsektorielle samarbejde mellem de involverede aktører omkring målgruppen i nogle aspekter fremstår med behov for justeringer i praksis for at opnå det fulde potentiale. På baggrund af dette, vil vi udarbejde et handlingsforslag for at imødekomme udfordringer i praksis. Vores handlingsforslag skal bidrage til at skabe en mere ensartet praksis og at fremme det tværsektorielle samarbejde.

Under projektets udarbejdelse har vi særligt fundet ud af, at der på grund af afgrænsede underfelter opstår forskellige positionerede udsyn, som medfører forskellige faglige perspektiver under samarbejdet. Projektet belyser endvidere, at disse forskellige faglige perspektiver kan medføre både uoverensstemmelser, misforståelser og at der foretages parallelle vurderinger løbende under det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde. Yderligere kan det konstateres, at der forekommer løse koblinger under alle de funktionelle hensyn. Dette stemmer overens med rapporten fra Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn (2025), som fremhæver, at der forekommer manglende helhedsorienteret tilgang til at bekæmpe vold og seksuelle overgreb. I forbindelse med dette er udfordringerne blandt andet, at vold og seksuelle overgreb ikke i højere grad anskues fra forskellige faglige perspektiver og at løsningerne ikke i højere grad findes på tværs af sektorer. Det fremhæves, at et specifikt problem er, at der ikke forekommer et fælles ejerskab over overgrebssagerne mellem politi, sundhedsvæsen og socialområdet. Ejerskabet placeres i stedet ofte i socialområdet, idet overgreb anskues som et socialt problem. Et andet problem, der fremhæves i praksis er, at der ikke i et tilstrækkeligt omfang deles viden, ligesom det også ses, at der ikke samarbejdes tilstrækkeligt om tiltag og indsatser på området.

Af Ankestyrelsens rapport (2023) fremgår der flere mulige årsager til, at overgrebssagerne ikke anskues fra forskellige faglige perspektiver i tilstrækkelig grad. Det fremgår af rapporten, at lovgivningen fremsiger, at politi eller sundhedsvæsen skal være involveret, for at sagen kan komme i børnehuset. Dog fremgår det ikke, hvad definitionen på involvering er, hvorfor det er børne- og ungerådgiverne selv, der kan definere dette. Ankestyrelsen har i rapporten vurderet, at indledende kontakt eller sparring med politi og sundhedsvæsen kan defineres som involvering af anden sektor.

Det fremgår af Ankestyrelsens landsdækkende spørgeskemaundersøgelse, at 82 af landets børne- familieafdelinger har givet udtryk for, at det fremgår klart af lovgivningen, hvornår børnehusene skal involveres i konkrete sager. Samtidig fremgår det dog af rapporten, at de fem interviewede børnehusene og fem børne- og familieafdelinger giver udtryk for, at der kan opstå tvivl eller forskellige forståelser af lovgivningen, som kan påvirke, hvordan børne- og familieafdelingerne benytter børnehusene. Den landsdækkende undersøgelse viser, at børne- og ungerådgivere fra 27 kommuner har været i tvivl omkring, hvordan loven skal forstås i forhold til, hvorvidt politiet er involveret i en sag, hvorimod dette gør sig gældende for 25 kommuner i forhold til sundhedsvæsenet. Den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse viser, at 67 kommuner anser anmeldelse til politiet som involvering, 23 kommuner anser sparring med politiet som involvering, mens fire kommuner ser sigtelse af den mistænkte i sagen eller andet som involvering. Ligeledes fremhæver Ankestyrelsen, at deres interviews med både børne- og familieafdelingerne samt børnehusene som udgangspunkt har en fælles forståelse af, at politiet er involveret i en sag, når den er anmeldt (Ankestyrelsen, 2023).

På baggrund af mængden af vores interviews, kan praksis ikke generaliseres. Der kan dog dannes hypoteser om, at visse problematikker fra Ankestyrelsens rapport fortsat gør sig gældende efter ikrafttrædelsen af Barnets Lov. Vi har under analysen fundet frem til, at der kan eksistere forskellige henvisningspraksisser i børne- og familieafdelingerne landet over. En børne- og familieafdeling har interne retningslinjer, hvor juristen sparrer med politiet, som vurderer, om der skal anmeldes. Herved ses pointen fra Ankestyrelsen om, at politiets vurdering kan vægte tungt, stadig gældende i praksis, som beskrevet på side 60. En anden børne- og familieafdeling henviser alle sager vedrørende målgruppen til børnehuset. Derudover har vi i analysen fundet frem til, at der har eksisteret et gældende doxa om, at anmeldelse var et krav for, at politiet var involveret i sagen, på trods af, at dette aldrig har været et lovmæssigt krav.

Ovenstående belyser en uklarhed i forhold til henvisningspraksis og betydelige lokale forskelle i forbindelse hermed. Dette ses som en udfordring, hvis nogle børne- og familieafdelinger henviser flere sager, end der reelt bør henvises. Dette fordi det i analysen er belyst, at nogle børnehuse er udfordrede af ventelister på baggrund af efterspørgslen på udredning. Disse ventelister må antages at blive længere, hvis nogle børne- og familieafdelinger henviser flere sager, end der omfatter kriterierne. Dette kan medføre, at de børn, der har behov for

udredningen, må vente længere tid på denne. Dertil kommer en risiko for, at udredningen ikke længere har samme relevans, når denne kan foretages. Desuden fremgår det af vores analyse, at et forløb i børnehuset koster det samme, uagtet om der udelukkende er tale om en henvisning eller om et udredningsforløb. Kommunernes økonomi vil derfor også blive påvirket af, at der foretages flere henvisninger end nødvendigt, hvilket kan påvirke børne- og familieafdelingens mulighed for at iværksætte relevante indsatser.

Vores handlingsforslag vil tage afsæt i ovenstående udfordringer i praksis, med henblik på at fremme det tværsektorielle samarbejde mellem aktørerne, for at sikre en effektiv og skånsom tværfaglig indsats af høj kvalitet over for det enkelte barn jf. § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023.

Handlingsforslaget i praksis

Vores forslag omhandler at lave en samling af de tre henvisningskriterier til én samlet paragraf i Barnets Lov. Dette omfatter, at kriteriet om involvering af en anden sektor jf. § 1 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023, ikke kun fremgår af bekendtgørelsen, men at kriteriet også er indskrevet i § 125 i Barnets Lov, som omhandler benyttelse af børnehusene. Dette skal være med til at give børne- og ungerådgiverne et samlet overblik over kriterierne. Én samlet paragraf i Barnets Lov kan fungere som et mere tydeligt udgangspunkt for vurderingen af henvisning til børnehusene. Vi vurderer, at handlingsforslaget kan bidrage til at reducere tvivl og fortolkning af kriterierne ved at sikre, at vurderingen i højere grad baseres på lovfæstede rammer, hvis alle kriterierne fremgår samlet. Vores handlingsforslag kan dermed medvirke til, at børn, der har behov for udredning, i højere grad henvises rettidigt. På denne måde kan handlingsforslaget være med til at sikre, at den tværfaglige indsats iværksættes, hvor der er behov for denne. Hvis kriteriet om involvering af anden sektor indskrives i den samlede paragraf, kan dette endvidere medvirke til, at der ikke foretages henvisninger, hvor dette kriterie ikke er opfyldt. Dermed kan forslaget bidrage til en reduktion af sager på ventelister og sikre, at børn i sager, der omfatter kriterierne, får udredning rettidigt. Desuden indebærer vores handlingsforslag, at kriteriet om involvering af en anden sektor specificeres, idet der før har været en tvivl vedrørende opfyldelsen af dette kriterie i praksis og senere et misvisende doxa omkring anmeldelse som en nødvendighed for, at politiet var involveret. Med henblik på at understøtte Ankestyrelsens definition af involvering (Ankestyrelsen, 2023) omhandler specificeringen i handlingsforslaget

konkret, at det skal tydeliggøres i den samlede paragraf, at kriteriet om involvering af anden sektor kan opfyldes ved drøftelse med politi eller sundhedsvæsen. En specificering af dette skal bidrage til, at alle relevante henvisninger foretages. Med henblik på at sikre kvalitet i sagsforløbene vedrørende målgruppen og at der ikke foretages parallelle vurderinger med afsæt i manglende sparring, indebærer vores forslag endvidere, at hyppigere sparring mellem de involverede aktører skrives ind i den samlede paragraf. Specifikt skal der foretages sparringer mellem aktørerne, når en aktør får ny viden om sagen, som vurderes relevant for de øvrige aktører. Disse sparringer kan både foretages fysisk og online af hensyn til at sikre fleksibilitet i hverdagen. Dette er vurderet af hensyn til at imødekomme det tidspres, som forekommer i praksis. Hvis der sparres løbende, vil der formentligt forekomme en større overensstemmelse mellem de foreløbige vurderinger, som børne- og ungerådgiverne træffer i de børnefaglige undersøgelser, og anbefalingen i det afsluttende notat fra børnehusene. Dette, fordi det gennem løbende sparring kan afstemmes, hvad barnet har behov for, på trods af at udredningen af barnet endnu ikke er færdig. Dette kan medvirke til at undgå, at der foretages parallelle vurderinger.

Vores diskussion har vist, at det kan udfordre koordinator-funktionen, at børnehusene alene er ansvarlige for at koordinere forløbet og sikre et fælles oplysningsgrundlag jf. § 2 i BEK nr. 1487 af 06. december 2023. Da hyppigere sparringer er en del af vores handlingsforslag, giver dette anledning til at formode, at koordinator-funktion fremmes. Dette, fordi aktørerne i samarbejdet pålægges et større ansvar for at dele viden i et tilstrækkeligt omfang og samarbejde tættere om en mere sammenhængende indsats for barnet. Ydermere skaber det bedre forudsætninger for kooperations-funktionen, idet hver aktør i samarbejdet i større grad pålægges at investere i hinanden og den fælles opgaveløsning. Yderligere forventes det, at kommunikator-funktion fremmes, da der som følge af lovændringen automatisk vil ske hyppigere vedvarende kommunikative processer, hvor aktørerne i det tværsektorielle samarbejde vil fremme deres evne til at tolke hinandens sprog, fagudtryk, tanker og handlinger.

Det vurderes, at en samlet paragraf i Barnets Lov kan styrke koblingskompetencerne mellem aktørerne, idet den kan bidrage til større sammenhæng mellem aktørernes forståelser og handlinger. På individniveau kan dette desuden mindske det krydspres, som børne- og ungerådgiverne oplever, da tydeligere rammer kan reducere behovet for omfattende skøn i

forhold til brugen af børnehusene. Ligeledes kan en samlet paragraf skabe bedre forudsætninger for et mere sammenhængende og tættere tværsektorielt samarbejde for barnets bedste.

Et alternativt løsningsforslag til at styrke det tværsektorielle samarbejde mellem aktørerne er at udarbejde en selvstændig vejledning til brugen af børnehusene. En fælles vejledning kan ses som mindre omfattende og mere fleksibel end et lovforslag med indførelse af én samlet paragraf. En ændring i lovgivningen vil typisk kræve en længerevarende politisk proces, som både kan være tids- og ressourcekrævende. I modsætning hertil kan en vejledning udarbejdes og implementeres inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer. En vejledning giver desuden muligheden for at præcisere og operationalisere de gældende lovbestemmelser uden at ændre selve lovgrundlaget.

Vejledningen ville tage afsæt i kriterierne fra BEK nr. 1487 af 06. december 2023 og sammentænkes med bestemmelserne i Barnets Lov. Dermed omsættes kriterierne til klare og præcise retningslinjer, som sikrer ensartethed og fælles forståelse på tværs af aktørerne, hvad angår henvisningskriterierne. Dette kan fungere som et redskab, der bidrager til at mindske usikkerhed og misfortolkninger i samarbejdet, således at aktørerne ikke skal orientere sig i lovgivning flere steder for at afklare kriterierne. I stedet for at fungere som endnu et juridisk dokument, kan vejledningen være mere praksisnær, således at de lovgivningsmæssige bestemmelser oversættes til konkrete og anvendelige retningslinjer i det daglige arbejde på overgrebsområdet.

Det skal samtidig understreges, at en vejledning ikke i sig selv kan fjerne de belyste udfordringer i det tværsektorielle samarbejde, omend denne kan fungere som et understøttende redskab inden for de nuværende strukturelle rammer. Vi har under genereringen af vores primære empiri erfaret, at hverken de ansatte fra børnehusene eller børne- og ungerådgiverne har kendskab til bekendtgørelsen om børnehusene (Bilag A; Bilag B; Bilag D; Bilag E). Dette kan udgøre en risiko for, at de involverede aktører heller ikke vil orientere sig i en vejledning. Med afsæt i dette, finder vi det i gruppen mest hensigtsmæssigt at lave en samlet paragraf i Barnets Lov.

Behovet for vores handlingsforslag understøttes af en udtalelse fra analysen, hvor en børne- og ungerådgiver italesætter et ønske om at blive inddraget mere undervejs i børnehusforløbene. Det skal dog pointeres, at selvsamme børne- og ungerådgiver har udtalt, at der ikke foretages

opkald til børnehuset med henblik på sparring, fordi de er tidspressede. Denne selvmodsigelse antages ikke at være baseret på børne- og ungerådgiverens egne ønsker, men nærmere en modsigelse mellem hendes ønske og rammerne for arbejdet. Ligeledes fremgår det fra et børnehus, at de ansatte her også ønsker hyppigere sparring:

i går, hvor vi har det her store fællesmøde med de andre børnehuse, at noget af det, som nogle af dem er optaget af, det er [...] Kunne man lave en eller anden model, hvor man måske seks måneder efter mødtes igen og sagde, “okay, hvad er der sket af udviklingen? Kunne I bruge det, vi havde lavet til jer? Har det haft en effekt? Hvad retning er I gået i? Og hvis I ikke er gået i, hvorfor så? (Bilag A, s. 13)

På baggrund af ovenstående formodes det, at vores handlingsforslag endvidere kan imødekomme aktørernes egne ønsker om hyppigere sparring og understøtte potentialet for at opnå bedre udvekslingszoner, som er belyst i diskussionen.

Idet vores handlingsforslag vil medføre en opprioritering af samarbejdet i form af hyppigere sparringer, vil dette sandsynligvis medføre, at der opstår afværgemekanismer hos de involverede aktører i form af nedprioritering af andre arbejdsopgaver. Dette er et væsentligt opmærksomhedspunkt, da potentielle konsekvenser for øvrige opgaver og indsatser bør indgå i en samlet vurdering af handlingsforslagets realiserbarhed i praksis.

Referencer

Ankestyrelsen (2023). *Kommunernes brug af børnehuse*.

<https://cdn2.gopublic.dk/ankestyrelsen/Media/638731502748443433/Unders%C3%B8gelse-af-kommunernes-brug-af-b%C3%B8rnehuse-i-sager-om-overgreb-mod-b%C3%B8rn.pdf>

Barnets Lov nr. 721 af 13. juni 2023, senest ændret ved LBK nr. 282 af 17. marts 2025.

Bekendtgørelsen af straffeloven, LBK nr. 1145 af 5. november 2024.

Bekendtgørelse om børnehuse, nr. 1487 af 06. december 2023.

Bundesen, P. (2011). *Sociale problemer og socialpolitik* (4. udg.).

Syddansk Universitetsforlag.

Børnerådet. (23. december 2025a). *FN's Børnekonvention - alle børn har rettigheder*.

https://www.boerneraadet.dk/media/f4wd1u1m/brd_fn_boernekonventionen.pdf

Børnerådet. (27. december 2025b). *Børnekonventionen er fundamentet for Børnerådets arbejde*. <https://www.boerneraadet.dk/vi-arbejder-for/boernekonventionen/>

Børnehus Hovedstaden (27. december 2025). *Relaterede ydelser*.

<https://boernehushovedstaden.dk/relaterede-ydelser/>

Børnehus Midt. (27. december 2025). *TF-CBT behandling*.

<https://boernehusmidt.dk/tf-cbt-behandling/>

Børnehus Nord. (20. oktober 2025a). *Finansiering*.

<https://boernehusnord.dk/finansiering/>

Børnehus Nord. (20. oktober 2025b). *Om Børnehus Nord*.

<https://boernehusnord.dk/om-boernehusnord/>

Børnehus Nord. (27. december 2025c). *TF-CBT behandling*.

<https://boernehusnord.dk/tf-cbt-behandling/>

Børnehus Sjælland (27. december 2025). *Relaterede ydelser*.

<https://boernehus-sjaelland.dk/tilkoebesydelse/>

Børnehus Syd (27. december, 2025). *Relaterede ydelser*.

<https://boernehus-syd.dk/om-boernehus-syd/relaterede-ydelser/>

Christensen, B. A. (2021). *Socialrådgiveren i frontlinjen - en introduktion til street-level bureaucracy*. Hans Reitzels Forlag.

De danske børnehuse. (27. oktober 2025a). *Børnehusene yder en koordineret, tværsektoriel*

og tværfaglig indsats i sager, hvor der er viden eller mistanke om overgreb mod børn og unge i alderen 0-17 år. <https://boernehuse.dk/>

De danske børnehuse. (27. oktober 2025b). *Find dit børnehuse.*

<https://boernehuse.dk/find-dit-boernehuse/>

De danske børnehuse. (27. oktober 2025c). *For børn og unge.*

<https://boernehuse.dk/boern-unge-og-foraeldre/for-boern-og-unge/>

De danske børnehuse. (27. oktober 2025d). *Lovgivning.* <https://boernehuse.dk/lovgivning/>

Det strategiske netværk om vold og seksuelle overgreb mod børn (2025). *Hvorfor lykkes vi ikke bedre med at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn? - Et fælles udfordringsbillede.*

<https://www.sbst.dk/Media/638725219548859254/Udfordringsbilledet%20vedr%C3%B8rende%20vold%20og%20seksuelle%20overgreb%20mod%20b%C3%B8rn.pdf>

Ejrnæs, M. (19. december 2025). *Sociale problemer.* https://lex.dk/sociale_problemer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF

Fisker, T. (6. juni 2011). Brønderslev-sagen: Få et overblik her. *TV2.*

<https://nyheder.tv2.dk/krimi/2011-05-13-broenderslevsagen-faa-et-overblik-her>

Folketinget. (19. september 2025). *L 181 Forslag til lov om ændring af lov om social service.*

<https://www.ft.dk/samling/20121/lovforslag/1181/index.htm>

Henze-Pedersen, S. & Ottosen, H. M. (2021). *Fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn. En vidensopsamling.* VIVE. <https://www.vive.dk/media/pure/bxqe7qyk/6100319>

Herschend, S. S., Lomholt, A., & Larsen, A. S. H. (16. november 2016). *Overblik: Forstå Tøndersagen der skabte gru over hele landet.* *TV2.*

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2016-11-16-overblik-forstaa-toendersagen-der-skabte-gru-over-hele-landet>

Ingemann, J. H., Kjeldsen, L., Nørup, I., & Rasmussen, S. (2022). *Kvalitative undersøgelser i Praksis. Viden om mennesker og samfund.* (2. udg.) Samfundslitteratur.

Jacobi, B. C. (2021). *Socialkonstruktivisme- Kritisk refleksion og kampen om virkeligheden.*

I M. Christensen, R. E. Jørgensen, N. H. Lysen, & C. Rosenberg (red.),

Videnskabsteori og socialt arbejde - en grundbog. (s. 179-195). Samfundslitteratur.

- Jørgensen, H., Lassen, M., & Baadsgaard, K. (2016). *Koblingskompetencer - et begrebsligt indkredsningforsøg*. CARMA - Aalborg Universitet.
- Larsen, B. N. (2013). Pierre Bourdieu - praksis, magt og sociale skel. I Hansen, S. J. (red.), *Sociologi i socialrådgivning og socialt arbejde* (s. 92-112). Hans Reitzels Forlag.
- Lov om offentlighed i forvaltningen, nr. 606 af 12. juni 2013, senest ændret ved LBK nr. 145 af 24. februar 2020.
- Lov om social service nr. Nr. 573 af 24. juni 2005, senest ændret ved LBK nr. 1089 af 16. august 2023.
- Lov om ændring af lov om social service (Beskyttelse af børn og unge mod overgreb m.v.), nr 496 af 21. maj 2013.
- Lysen, H. N., & Christensen, M. (2021). Skabelse og anvendelse af videnskabelig viden. I M. Christensen, R. E. Jørgensen, N. H. Lysen, C. Rosenberg. (red.), *Videnskabsteori og socialt arbejde - en grundbog*. (s. 19-50). Samfundslitteratur.
- Rasmussen, K. M. (24. august 2025a). Når de voksne gør ondt (sæson 1, episode 1) [TV serieepisode]. I A. M. Lorentzen, & J. D. Fried (red.), *Indefra med Anders Agger - Børnehuset*. DR-TV. https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger--boernehuset--naar-de-voksne-goer-ondt_534644
- Rasmussen, K. M. (31. august 2025b). Afhøringen (sæson 1, episode 2 [TV serieepisode]. I A. M. Lorentzen, & J. D. Fried (red.), *Indefra med Anders Agger - Børnehuset*. DR-TV. https://www.dr.dk/drtv/se/indefra-med-anders-agger--boernehuset--afhoeringen_534645
- Rosenlund, L., & Prieur, A. (2006). Det sociale rum, livsstilenes rum - og la distinction. I A. Prieur, & C. Sestoft (red.), *Pierre Bourdieu - en introduktion*. (s. 115-155). Hans Reitzels forlag.
- Socialstyrelsen. (2019). *Den Danske Børnehusmodel - Faglige beskrivelser af indsatserne i de danske børnehuse*. <https://boernehuset.dk/wp-content/uploads/2020/10/den-danske-boernehusmodel-faglige-beskrivelser-af-indsatserne-i-de-danske-boernehuse.pdf>
- Social- og Boligstyrelsen. (2025). *Årsstatistik om de danske børnehuse 2024*. <https://www.sbst.dk/Media/638875524617004872/rsstatistik%20om%20de%20danske%20boernehuse%202024.pdf>
- Strunge, C., Usai, J. K., Stulanovic, N., Sivanathan, O., & Mattesen, S. M. C. (2025). *Socialt arbejde – vidensbaseret og udvikling*. Aalborg Universitet.

Villumsen, A. M., & Rysgaard, R. S. (2021). Socialkonstruktivisme- om hvordan sociale problemer bliver til. I M. Christensen, R. E. Jørgensen, N. H. Lysen, & C. Rosenberg (red.), *Videnskabsteori og socialt arbejde - en grundbog*. (s. 179-195).

Samfundslitteratur.

Wilken, L. (2015). *Bourdieu for begyndere*. (2. udg.). Samfundslitteratur.

Østergaard, P., & Christensen, P., S. (2022). Anvendt kvalitativ metode. I M. Engen, P. Østergaard, C. F. Svensson, & V. B. Nielsen (red.), *Problembaserede undersøgelser. På socialrådgiveruddannelsen*. (s. 161-183). Hans Reitzels forlag.